

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Studijní program: Sociální práce

Studijní obor: Sociální pracovník

Kód oboru: 7502R022

Název bakalářské práce:

**PREVENCE KRIMINALITY VE MĚSTĚ ČESKÁ
LÍPA**

***THE CRIME PREVENTION IN THE TOWN OF
ČESKÁ LÍPA***

Autor:

Iveta Čáková
Brněnská 2558
470 06 Česká Lípa

Podpis autora: _____

Vedoucí práce: PaedDr. Ilona Pešatová, Ph.D.

Počet:

stran	obrázků	tabulek	grafů	zdrojů	příloh
98	2	15	15	31	4 + 1 CD

CD obsahuje celé znění bakalářské práce.

V Liberci dne: 30.4.2008

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Iveta Čaklová
Adresa:	Brněnská 2558, 470 06 Česká Lípa
Studijní program:	Sociální práce
Studijní obor:	Sociální pracovník
Kód oboru:	7502R022
Název práce:	PREVENCE KRIMINALITY VE MĚSTĚ ČESKÁ LÍPA
Název práce v angličtině:	THE CRIME PREVENTION IN THE TOWN OF ČESKÁ LÍPA
Vedoucí práce:	PaedDr. Ilona Pešatová, Ph.D.
Termín odevzdání práce:	30. 04. 2008

Bakalářská práce musí splňovat požadavky pro udělení akademického titulu „bakalář“ (Bc.).

.....
vedoucí bakalářské práce

.....
děkan FP TUL

.....
vedoucí katedry

Zadání převzal (student): Iveta Čaklová

Datum: 16. 02. 2007

Podpis studenta:

Cíl práce:

Komplexní zmapování a zhodnocení systému prevence kriminality na Českolipsku.

Základní literatura:

- HARTL, P. HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000.
ISBN 80-7178-303-X.
- MATOUŠEK, O. KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003.
ISBN 80-7178-771-X.
- MATOUŠEK, O. KOLÁČKOVÁ, J. KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-002-X.
- NOVOTNÝ, O. ZAPLETAL, J. *Kriminologie*. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-026-2.
- VEČERKA, K. a kol. *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha: Themis, MV ČR, 1997. ISBN 80-85821-48-6.
- ZAPLETAL, J. *Prevence kriminality*. Praha: Policejní akademie ČR, 2000. ISBN 80-7251-047-9.
- ZAPLETAL, J. *Kriminologie (Díl I., Obecná část)*. Praha: Policejní akademie ČR, 1998. ISBN 80-85981-87-4.
- ZAPLETAL, J. *Kriminologie*. Praha: Policejní akademie ČR, 2002. ISBN 80-7251-103-3.
- ZOUBKOVÁ, I. *Kontrola kriminality mládeže*. Dobrá voda: Aleš Čeněk, 2002. ISBN 80-86473-08-2.

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom(a) povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne: 30.4.2008

Podpis:

Poděkování

Ráda bych touto formou poděkovala PaedDr. Iloně Pešatové, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce a za odbornou pomoc při jejím vypracování.

Současně bych ráda poděkovala své rodině, bez jejíž podpory by bylo obtížné tuto práci dokončit.

Název bakalářské práce: Prevence kriminality ve městě Česká Lípa

Název bakalářské práce: The crime prevention in the town of Česká Lípa

Jméno a příjmení autora: Iveta Čáková

Akademický rok odevzdání bakalářské práce: 2007/2008

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Ilona Peřtová, Ph.D.

RESUMÉ:

V teoretické části této práce je vymezena základní terminologie a pojmy, které se prevence kriminality týkají.

Praktická část se zabývá demografickou a bezpečnostní analýzou města Česká Lípa, zmapováním preventivních aktivit v regionu, dále sociologickým průzkumem na téma Vnímání pocitu bezpečí občanů v České Lípě.

Práce dává odpověď na otázky, které kriminální problémy zatěžují občany v České Lípě nejvíce a s jakým druhem kriminality se již setkali. Pozornost je věnována i názorům sociálních pracovníků, které znají region a jsou schopny posoudit, které služby zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů jsou dostačující, a které region postrádá.

Klíčová slova:

Primární, sekundární a terciární prevence, komplexní preventivní systém, programy prevence kriminality.

SUMMARY:

In the theoretical part of this work there are basic terminology and conceptions which concern prevention of crime.

The practical part engages the pemographical and safety analyse of the town of Česká Lípa, chart of prevention activities in the region, sociological resarch on the subjekt of – the feeling of the safety of the citizen in Česká Lípa.

This work gives answers to questions which crime probleme bother the citizen of Česká Lípa the most and which crime they have met. There are oppinions of social workers who know the region and they can judge which services involved in the prevention social – patological phenomenons are sufficient and which the region lacks.

Key words: primmary, secondar and thirdly prevention, komplex prevention system, programs of crime prevention

Obsah

Obsah	8
1 Úvod	9
2 Teoretické zpracování problému	11
2.1 Základní pojmy v prevenci kriminality	11
2.2 Struktura prevence kriminality	13
2.3 Úrovně preventivních aktivit	19
3 Organizování prevence kriminality v ČR.....	20
3.1 Systém prevence kriminality v ČR do r. 2008.....	22
3.2 Systém prevence kriminality v ČR r . 2008 – 2011.....	27
4 Bezpečnostní analýza obce.....	31
4.1 Analýza kriminality obce/lokality	31
4.2 Sociálně-demografická analýza obce/lokality	32
4.3 Sociologická a další šetření v oblasti prevence kriminality.....	32
5 Informování v oblasti prevence kriminality.....	33
5.1 Komunikační priority.....	34
5.2 Využívané možnosti v informování veřejnosti.....	34
6 Praktická část.....	36
6.1 Cíl praktické části	36
6.2 Stanovení předpokladů	37
6.3 Demografická a bezpečnostní analýza Města Česká Lípa.....	38
6.4 Použité metody	70
6.5 Popis vzorku	71
6.6 Interpretace výsledků (Vzorek A)	74
6.7 Interpretace výsledků (Vzorek B).....	87
7 Závěr	90
8 Navrhovaná opatření.....	92
9 Seznam použitých zdrojů	96
10 Seznam příloh	99

1 Úvod

Během minulých desetiletí se kriminalita stala masovým sociálním jevem, koncentruje se zejména do velkých měst a průmyslových aglomerací s vysokým počtem navzájem anonymních a migrujících osob. Městské obyvatelstvo je ohrožováno zejména pouliční kriminalitou, krádežemi, vloupáním, krádežemi aut a předmětů z aut a loupežemi.

Při trestné činnosti se zvyšuje samoučelná brutalita a bezohlednost. Na významu nabývá trestná činnost spojená s drogami a jinými závislostmi a násilná kriminalita páchaná z rasistických a xenofóbních pohnutek. Zvyšuje se podíl prvopachatelů a pachatelů, jejichž trestná činnost, byť někdy závažná, bývá epizodického charakteru. Roste i počet osob, pro které se zisk z kriminality stal pravidelným zdrojem příjmu.

Kriminalita roste zejména mezi vrstvami obyvatelstva žijící na hranici chudoby a v rámci sociálně vyloučených etnických menšin. Mezi pachateli téměř všech druhů trestných činů je dlouhodobě registrován zvyšující se podíl dětských, mladistvých a mladých dospělých pachatelů.

Negativní vývoj a kvalitativní změny v oblasti kriminality po roce 1990 vyvolaly v České republice naléhavou společenskou diskusi o limitech trestní politiky a jejích schopnostech na tyto skutečnosti reagovat. I přes to, že kriminalita vzrůstala od šedesátých let celosvětově a určitý vzestup byl zaznamenán v osmdesátých letech i u nás, devadesátá léta přinášejí dramatické navýšení počtu evidovaných trestných činů na našem území. Údaje policejních statistik je třeba interpretovat s jistou rezervou především proto, že nejvíce trestné činnosti je pácháno v tzv. latentní (skryté) podobě. Tato kriminalita je mnohem četnější než kriminalita oznámená a z ní zase jenom část představuje kriminalitu objasněnou (Kraus, Hroncová, 2007 s. 68)

Diskuse na téma prevence kriminality vyústila v roce 1993 v usnesení vlády, kterým byl zřízen meziresortní orgán odpovědný za vytvoření preventivní politiky vlády České republiky - Republikový výbor pro prevenci kriminality. Prevenci kriminality v moderním pojetí, tak jak je chápána ve vyspělých zemích se u nás před rokem 1989 nevěnovala náležitá pozornost.

Tehdejší trestní politika jednoznačně preferovala represí. Světová kriminologie však již delší dobu vychází z názoru, že vztah mezi represí a prevencí musí být vyvážený a kontrola kriminality se neobejde bez vhodných preventivních zásahů na všech úrovních společenského života. Z této myšlenky vychází v současnosti jak česká kriminologická teorie, tak i praxe při znovuvytvoření systému prevence kriminality v České republice.

Téma prevence kriminality ve městě Česká Lípa jsem si vybrala s ohledem na mé pracovní zařazení, kdy pracuji jako vedoucí oddělení sociální prevence a kurátorské činnosti na Městském úřadě v České Lípě a současně vykonávám funkci tajemníka Komise prevence kriminality Města Česká Lípa. V této oblasti pracuji již téměř 18 let a s pojmem trestná činnost a s pachateli trestné činnosti se setkávám při své práci denně.

Město Česká Lípa bylo již v roce 1997 zařazeno do Komplexního součinnostního programu prevence. Následně se aktivně účastnilo v Programu partnerství na místní úrovni a od roku 2008 pracuje na nové Strategii prevence kriminality.

Město Česká Lípa je zařazeno na 8. místě v pořadí měst podle rizikovosti kriminality. Pro možnost žádat o státní dotaci MV je nutné vytvoření Koncepce prevence kriminality města a následně kraje. Aby preventivní aktivity měly naději na úspěch při omezování kriminality v určité lokalitě, musí být projektovány jako činnosti dlouhodobé a systematické a musí vycházet ze znalosti regionu.

V teoretické části této práce bude vymezena základní terminologie a pojmy, které se prevence kriminality týkají. Praktická část se zabývá demografickou a bezpečnostní analýzou města Česká Lípa, zmapováním preventivních aktivit v regionu, dále pak sociologickým průzkumem na téma Vnímání pocitu bezpečí občanů v České Lípě. Pozornost je věnována i názorům sociálních pracovníků, které znají region a jsou schopny posoudit, které služby zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů jsou dostačující, a které region postrádá.

2 Teoretické zpracování problému

2.1 Základní pojmy v prevenci kriminality

V úvodu této kapitoly vymezím klíčové pojmy - kriminalita, prevence, prevence kriminality, preventivní politika. Dále bude pozornost věnována objektům prevence kriminality, struktuře a úrovním prevence kriminality.

Kriminalita

Kriminalita je dle slovníku sociální práce *veškerá trestná činnost, i ta, kterou spáchaly osoby, které nemají trestní odpovědnost*. Můžeme ji rozdělit na latentní (skrytou, neregistrovanou) a zjevnou, kterou řeší orgány činné v trestním řízení.

Kriminalita mládeže má svůj specifický ráz a v současné době její míra roste. Jde většinou o majetkovou trestnou činnost nebo poškozování cizí věci a typickým znakem je skupinové plánování a provedení, zde jde tedy většinou o vliv delikventních part. Často se využívá beztrestnosti dětí pod 15 let, zneužívají je tímto i dospělí či mladiství k páchání trestných činů, hlavně krádeží. Závažnější trestný čin je spáchán minimálně, ale už zde bylo několik případů vraždy, kterou spáchal jedinec mladší 18 let. Důsledkem kriminality může být u dítěte uložení trestního opatření, umístění ve výchovném ústavu pro děti a mládež nebo ve vězení. (Matoušek, 2003, s. 97)

Kriminalita je chápána jako nejextrémnější článek sociální patologie. Lze s ní bojovat jednak represivními prostředky - prostřednictvím trestní politiky a jednak preventivními prostředky, které zahrnují širokou škálu opatření sociálního a situačního charakteru.

Prevence

Dle slovníku sociální práce pod pojmem prevence rozumíme soubor opatření, jimiž se předchází sociálnímu selhání, a to zejména těm typům selhání, které ohrožují základní hodnoty společnosti - kriminalita, prostituce, toxikomanie, násilí apod. (Matoušek, 2003, s. 164)

Jde o snižování motivů k páčání trestné činnosti, o omezování sociálních i situačních kriminogenních podmínek a posilování povědomí veřejnosti o legálních metodách ochrany před trestnou činností. Charakter těchto opatření je převážně nerepresivní.

Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejrizikovějším patří závislost na drogách.

Preventivní politika

Preventivní politika představuje strategii kontroly kriminality, která spoléhá především na nerepresivní prostředky. Zabývá se eliminací sociálně patologických jevů a snižováním motivů a příležitostí k páčání trestných činů. Okruh subjektů preventivní politiky zahrnuje mimo orgány činné v trestním řízení - systém justice, policie, státní zastupitelství, soudy a vězeňství, ale i další instituce - např. nerepresivní orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů, církve, podnikatelské subjekty a jednotlivé občany.

Prevence kriminality je vedle represe součástí trestní politiky.

Prevence kriminality

Prevenci kriminality je podle Večerky (1997) možno vymezit jako soubor aktivit vyvíjených státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty, který směřuje ke kontrole kriminality i ke snížení strachu z ní. Za součást preventivního systému bývají považovány i vybrané aspekty systému represivního, a to vedle generálně preventivní funkce trestních sankcí zvláště alternativní tresty a opatření.

Za jednu z nejkompexnějších definic prevence kriminality lze považovat vymezení Vlčka a Zapletala (1994), podle nichž do prevence kriminality náleží veškeré aktivity směřující k předcházení páčání trestných činů, ke snižování jejich výskytu cestou zamezení páčání nebo neutralizací příčin a podmínek vzniku trestných činů (kriminogenních faktorů). Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potencionální pachatele a oběti trestných činů. Prevence tedy představuje

pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejich započatím nebo před jejím pokračováním.

Schneider (1987) naopak definuje prevenci kriminality velmi stručně a to jako ochranné opatření, které je učiněno za tím účelem, aby se předešlo spáchání delikventního jednání – činu - poprvé spáchanému či recidivnímu.

Podle Gjuričové (2000) prevence kriminality zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páchaní kriminality a snižování obav z ní. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejích následků, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů. Jedná se o opatření sociální prevence, situační prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří nejrůznější formy závislostí.

Všechny zmíněné definice zdůrazňují, že jde o soubor opatření, které vedou k předcházení kriminálního jednání.

Prevence kriminality se obecně zaměřuje na níže uvedené objekty:

- kriminogenní faktory - sociální prostředí, příčiny a podmínky kriminality,
- potenciální či skuteční pachatelé trestné činnosti,
- potenciální či skutečné oběti trestných činů.

2.2 Struktura prevence kriminality

V odborné literatuře autoři Osmančfk, Vlček – Zapletal, Večerka aj. prosazují tripartitní členění. Toto členění aplikuje i Ministerstvo vnitra ČR odbor prevence kriminality na svých webových stránkách (<http://www.mvcr.cz/>).

Členění prevence na:

- sociální prevence,
- situační prevence,
- viktimní neboli prevenci toho, jak se nestat obětí trestného činu.

Dále lze prevenci ještě členit na:

- prevence drogových závislostí,
- prevence kriminality dětí a mladistvých,
- systém včasné intervence.

Sociální prevence

U sociální prevence se klade důraz na jedince a jeho sklony k páchání trestné činnosti a dále prostředí, v nichž probíhají procesy socializace. (Večerka, 1997)

Obecně tedy představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchání trestné činnosti. Sociální prevence je součástí sociální politiky. Efektivita sociální prevence je obtížně statisticky či ekonomicky měřitelná, lze na ni jen usuzovat, a to z hlediska odhadů sociálních perspektiv jedinců - objektů preventivního působení.

Situační prevence

Opatření situační prevence mají charakter převážně technický, organizační, administrativní. Jsou rychleji realizovatelná, jejich účinnost se dá snáze měřit. Mívají nižší nároky na personální a materiální zajištění a bohužel, často také krátkodobou účinnost. (Večerka, 1997, s. 12)

Večerka (1997, s. 62) dále rozvádí svou teorii o tom, že cílem aktivit situační prevence je omezování kriminogenních situací a zvýšení pravděpodobnosti odhalení pachatele. Pro efektivní plánování situační prevence je nutné velmi dobře znát situaci v místě, včetně chování pachatelů.

Podle Gjuričové (2000) situační prevence vychází ze zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření režimové, fyzické a technické ochrany se snaží kriminogenní podmínky minimalizovat. Nejefektivněji působí při omezování majetkové trestné činnosti.

Na rozdíl od Večerky (1997) se Gjuričová (2000) domnívá, že úspěšnost situační prevence je vysoká, je však podmíněna adekvátní volbou opatření a finančními a personálními prostředky do ní vložených. Těžiště odpovědnosti za opatření situační prevence nesou především občané a obce a v rámci vymezených kompetencí i Ministerstvo vnitra, respektive Policie ČR.

Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů

Tento druh prevence je založen na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob. V praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností. Užívá metody sociální i situační prevence, a to podle míry ohrožení na primární, sekundární i terciární úrovni.

Večerka (1997, s.7) výše uvedené členění dále kombinuje, dle adresátů prevence, s další triparticí:

- prevence primární
- prevence sekundární
- prevence terciární

Prevence drogových závislostí

Představuje všestrannou péči od předcházení experimentování s drogami u dosud intaktní populace a nespecifickou výchovu ke zdravému životnímu stylu, přes ambulantní i ústavní léčbu v indikovaných případech problémového zneužívání drog, až po rehabilitaci a resocializaci osob, které již léčením prošly a u nichž je společenský zájem udržet dosaženou abstinenci a pomoci jim k návratu do normálního života.

V oblasti primární prevence je hlavním cílem ochránit děti a mládež před vlastním užitím drogy či oddálením prvního kontaktu s drogou na co nejpozdější dobu věku. Dalším cílem je předejít či změnit chování při užívání drog a snižovat tak rizika spojená s užíváním drog třeba i další osobou. V prostředí dětí a mládeže se ukazuje jako „normální“ trend užívání konopných produktů a tento trend je patrný z mezinárodních statistik, kde je Česká republika na čelních místech v Evropě i ve světě. Děti a mládež jsou velmi často vystaveny protichůdným postojům právě u kanabinoidů a mnohdy si mohou připadat odlišní svým postojem radikálního odmítání drogy. Na jedné straně se setkávají s názorem dospělých, ale i odborníků a některých mladých lidí, kteří drogy odsuzují, na straně druhé jsou často pod tlakem vrstevníků, kteří kanabinoidy užívají a považují je i díky „promarihuanové kampani“ za bezpečnou drogu například ve srovnání s alkoholem a ostatními drogami.

Nezbytné je v rámci preventivního dění zohlednit věková specifika cílové populace, zvolit specifický přístup, ale i realisticky zvážit možnosti prevence v interakci s cílovou populací a prostředím. Mnohdy je potřebné zvolit i různé typy programů a to od primární prevence až po „časovou intervenci“. To vše klade na osoby, realizující prevenci drogových závislostí, vysoké nároky. (Smutek, Kappl, 2006)

Od roku 1994, kdy byly do kriminálních statistik zavedeny skutky nedovolená výroba, držení psychotropních látek a šíření toxikomanie je zaznamenán strmý nárůst těchto skutků. Alarmující je, že 2/3 pachatelů těchto skutků jsou osoby mladší 18 let. (Mühlbacher, 2001, s. 66)

Počet stíhaných dětí se u nás v osmdesátých letech pohyboval okolo hodnoty 4000 za rok. Od roku 1990 začalo toto číslo stoupat a například v roce 1995 již dosáhlo dvojnásobku. (Matoušek, Kroftová, 2003)

Klíčovým dokumentem, ve kterém je politika české vlády v oblasti prevence drogových závislostí rozpracována, je Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 – 2009. (Vacek, 2007)

Prevence kriminality dětí a mladistvých

Nárůst kriminality dětí a mládeže vždy znepokojuje nejen učitele a vychovatele, psychology, psychiatry, policii a právníky, ale i organizátory společenského života a širokou veřejnost. Laická veřejnost mívá tendenci připisovat příčinu šíření otevření státních hranic a změněným společenským poměrům. Skutečnost je sice taková, že změny po listopadu 1989 přinesly i některé problematické či negativní jevy, ale spíše jsme svědky optického klamu, kdy dříve utajovaná data a případy se začaly uveřejňovat v médiích. Demokratické poměry samy o sobě nevyvolávají, ale především vynášejí na světlo poměrně nízkou mravní úroveň některých skupin obyvatel a jejich snížené právní vědomí. Na straně druhé umožňují mobilizace sil, které jsou ochotny se pustit do boje s těmito negativními jevy.

Trestná činnost dětí a mladistvých má svá specifika. Předmět útoku je zpravidla určován jiným hodnotovým systémem, než je tomu u dospělých, trestná činnost je převážně páchána ve skupinách a organizovaně, kriminální činy jsou stále brutálnější, velmi často je kriminální činnost páchána pod vlivem alkoholu, případně jiných návykových látek, které zvyšují agresivitu. Mladiství pachatelé jednají více pod vlivem emocí, než rozumu. (Kraus, Hroncová, 2007, s. 70)

Prevence kriminality mládeže je značně komplikovaná a je třeba k ní přistupovat jako k závažnému celospolečenskému úkolu.

Vyžaduje především:

- dbát o aktivní mentální hygienu ve společnosti. Posílit kooperaci mezi lidmi, rozvíjet a upevňovat duševní zdraví. Zvýšit odolnost proti zátěži a konfliktům, které podporují asociální sklony,

- podchytit dissociální a nedelikventní chování v samých počátcích, aby se dále nerozvíjelo. Již na vysokých školách pedagogického zaměření připravovat učitele k pohotovému pedagogické diagnostice a k psychoterapeutické intervenci v krizových stavech. Věnovat zaslouženou pozornost výcviku sociálních komunikativních dovedností (empatie, asertivita, persuasivní komunikaci a umění naslouchat),
- zvládnout základy resocializace a reedukace mladistvých, kteří se již dopustili trestné činnosti. S tím souvisí i podstatné zkvalitnění práce výchovných a diagnostických ústavů pro mládež a jejich účinná ekonomická a společenská podpora. (Jedlička, 1998, s. 119)

Systém včasné intervence

Jedním z hlavních úkolů Strategie je zavedení Systému včasné intervence (dále jen „SVI“) na všech zainteresovaných úrovních. Základním posláním SVI je rychlá, efektivní a adekvátní reakce na delikventní jednání, poskytnutá v co nejkratším čase a co neúčinnějším způsobem. Cílem je odklonit dítě od kriminální kariéry za pomoci cíleného realizování preventivních aktivit směřovaných na děti, které jsou v péči oddělení sociálně-právní ochrany v dané lokalitě. Jedná se o propojení a spolupráci institucí zúčastněných na péči o delikventní děti. Jedná se o Orgány sociálně-právní ochrany dětí, Policie České republiky, obecní policie, soudy, Státní zastupitelství, Probační a mediační služba, Úřady práce, zdravotní, školské orgány a nestátní neziskové organizace systematickou a kontinuální práci s kriminálně rizikovými dětmi, jejich rodinami a komunitou. Aplikace SVI je software speciálně vyvinutý tak, aby pokrýval veškeré potřeby zúčastněných institucí v péči o delikventní děti a mládež. Jedná se o elektronické propojení mezi Policií ČR (popř. Městskou policií), která zachytí protiprávní událost, ve které figuruje dítě v postavení pachatele, poškozeného, svědka nebo pohřešovaného a ostatními subjekty. Toto propojení probíhá na základě definovaných pravidel, dodržení právních předpisů a neohrožení dalšího šetření. Systémy sbírají informace za celou ČR. Tudíž se minimalizuje riziko, že by tato událost zůstala neoznámena místně příslušnému OSPOD a nedojde tak k propadnutí klienta sítí systému. Je to

cesta, aby se preventivně intervenční programy dostaly ke klientovi v co nejkratší době a nepokračoval ve své trestné činnosti i v dospělosti.

2.3 Úrovně preventivních aktivit

Tato kapitola bude zaměřena na užší specifikaci úrovní preventivních aktivit.

Dle Metodiky přípravy programu prevence kriminality na místní úrovni - Partnerství na rok 2007, kterou zpracoval odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, lze členit aktivity na primární, sekundární a terciární prevenci. Níže uvedené členění je uvedeno i na webových stránkách MV ČR, odbor prevence kriminality (<http://www.mvcr.cz/prevence/>)

Primární prevence

Primární prevence zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního vyžití).

Těžiště primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v lokálních společenstvích. Primární prevence se pokouší zabránit výskytu určitého jevu spíše ovlivňováním stavu určitého prostředí, který vede k jeho vzniku, než působením na jednotlivce, kteří by jím měli být ovlivněni.

Sekundární prevence

Sekundární prevence se zabývá rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti (specializovaná sociální péče), na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, povalečství, vandalismus, internetnické konflikty, dlouhodobá nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.

Terciární prevence

Terciární prevence spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení atd.). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí. Dle Osmančeka (1993) je terciární prevence koncipována jako přímá preventivní strategie zacílená na předcházení kriminální recidivě. Za terciární prevenci lze považovat i pobyty dětí a mladistvých ve výchovných zařízeních.

Jde o prevenci zaměřenou na jednotlivce, kteří se dopustili trestné činnosti a je cílem zasahovat do jejich životů takovým způsobem, aby je zastavil před recidivou. Graham a Bennett (1996, s. 26) uvádí, že toho může být dosaženo prostřednictvím individuálního odstrašení, nápravy a léčení. Z jejich pohledu jde o obdobu terciární prevence v rámci modelu veřejného zdraví.

Odpovědnost za oblast primární a sociální prevence spadá do působnosti rodiny, obce a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Sekundární a terciární prevence je s ohledem na odbornou náročnost jednotlivých aktivit záležitostí resortu Ministerstva práce a sociálních věcí a v některých souvislostech i Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva zdravotnictví. Ve specifické části populace působí i Ministerstvo obrany.

3 Organizování prevence kriminality v ČR

V České republice je prevence kriminality organizována na třech úrovních.

Tyto úrovně definuje MVČR odbor prevence kriminality následovně:

1) prevence na meziresortní úrovni - těžiště meziresortní spolupráce spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k tradiční (obecné) kriminalitě a koordinace preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality a podněcování aktivit nových.

2) prevence na rezortní úrovni - programy prevence kriminality vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy.

3) prevence na místní úrovni - do níž jsou zapojeny orgány veřejné správy, policie, nevládní organizace a další instituce působící v obcích. Podstatou systému prevence kriminality na místní úrovni je optimální rozložení působnosti v oblastech sociální a situační prevence s ohledem na místní situaci, potřeby i možnosti.

Z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější programy prevence kriminality na místní úrovni. Představují systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany ústředních orgánů státní správy a samosprávy a podpory vzniku programů prevence kriminality ve městech a obcích zatížených vysokou mírou kriminality a dalšími kriminálně rizikovými jevy.

Ředitelka odboru prevence kriminality MV ČR Mgr. Gjuričová uvádí, že podstatou těchto programů je součinnost orgánů státní správy, samosprávy, policie a nestátních neziskových organizací. Záběr programu je podmíněn místní situací v oblasti vývoje sociálně patologických jevů, potřebami, zájmem a schopnostmi lidí a finančními prostředky.

Preventivní programy organizované na místní úrovni jsou základem systému prevence kriminality. Prolínají se v nich aktivity všech subjektů prevence. V centru jejich zájmů jsou bezpečnostní potřeby občanů a lokálních komunit. Zahrnují sociální i situační aspekt, na praktické úrovni se zabývají rizikovými jedinci, sociálními skupinami včetně rodin, lokálními komunitami, oběťmi trestných činů, kriminogenními situacemi a opatřeními proti jednotlivým druhům trestné činnosti.

Na podporu programů měst zatížených vysokou mírou trestné činnosti a dalších sociálně rizikových jevů (např. nezaměstnanost, vysoký počet osob dlouhodobě závislých na dávkách sociálního zabezpečení, přítomnost sociálně deprimovaných komunit, rozšířenost drog, prostituce) je vytvořen zvláštní státní dotační systém, který v gesci Republikového výboru pro prevenci kriminality spravuje Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR.

Podmínkou pro přidělení dotace je zpracování kvalitního preventivního programu.

Za realizaci programů prevence kriminality nesou odpovědnost obecní zastupitelstva.

3.1 Systém prevence kriminality v ČR do r. 2008

V České republice je vrcholným státním orgánem prevence **Republikový výbor pro prevenci kriminality** zřízený v r. 1993, v němž zasedají zástupci všech zainteresovaných ministerstev a zástupci Mezirezortní protidrogové komise. Předsedá mu ministr vnitra. Republikový výbor disponuje státními prostředky na podporu komplexních preventivních programů na místní úrovni. Jednou z podmínek přidělení grantu na prevenci kriminality je zřízení funkce manažera preventivních programů. (viz níže).

Na Ministerstvu vnitra ČR existuje zvláštní **odbor prevence kriminality**, který má za úkol poskytovat podporu i prostředky obecním zastupitelstvům a státním i nestátním organizacím, které se prevencí zabývají.

Své úkoly v oblasti prevence kriminality mají a pro sebe si je formulují i jednotlivá ministerstva. Primární prevencí na školách se má podle **Programu sociální prevence a prevence kriminality** schváleného vládou především zabývat Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Úkolem Ministerstva práce a sociálních věcí ČR je především zabývat se sekundární prevencí zaměřenou na ohrožené mladé lidi, jejich rodiny a skupiny mládeže. (Matoušek, Kroftová, 2003, s. 288)

Na některých městských úřadech působí specializovaná **oddělení sociální prevence**, která metodicky řídí oddělení sociální prevence Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Preventivní a poradenská činnost vyplývá pracovníkům těchto oddělení ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Sociální pracovníci těchto oddělení pracují mimo jiné i s dětmi, které se dopouští trestné činnosti. Jejich práce počíná sdělením obvinění u mladistvých pachatelů. Pokračuje doprovázením pachatele po celou

dobu trestního řízení až po vynesení rozhodnutí o trestu a dále pokračuje do doby dosažení jeho zletilosti. Specifická je práce s nezletilým pachatelem, který se dopouští páchaní trestné činnosti a do dosažení věku 15 let není trestně odpovědný. Práce se řídí zákonem č. 218/2003Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem sociálních pracovníků je zamezení páchaní trestné činnosti a umožnění dítěti navrátit se k řádnému způsobu života. Nutná je spolupráce nejen dítěte-pachatele, ale celé rodiny.

Toto oddělení může v rámci výkonu své práce zajišťovat aktivity zaměřené na předcházení páchaní trestné činnosti či na omezení sociálně patologických jevů. Může jít o skupinové aktivity, motivační pobyty, dlouhodobé preventivní projekty atd.

Nepostradatelnou roli také hraje participace s institucemi jako jsou školská zařízení (ZŠ, OU, SŠ, pedagogicko-psychologické poradny) a zdravotnická zařízení (obvodní lékaři, psychiatrie, léčebny), dále Policie ČR, městská policie, soudy, probační a mediační služba, vězeňská služba, zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy, úřady práce, poradny pro rodinu a mezilidské vztahy, atd.

Ministerstvo vnitra, které má koordinovat preventivní programy, podporuje zřízení funkce **místního koordinátora (manažera) preventivních aktivit** a organizuje zaškolování odborníků pro tuto funkci. (Matoušek, Kroftová, 2003, s. 288) Manažer prevence kriminality obce je kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality MV, Policii ČR a pro manažera prevence kriminality příslušného KÚ.

Grantový program ministerstva vnitra se v současnosti zaměřuje hlavně na prevenci situační. Ministerstvo spravedlnosti je odpovědné jednak za zacházení s obviněnými a odsouzenými mladistvými, jednak je zřizovatelem **Institutu kriminologie a sociální prevence**, který provádí kriminologický výzkum.

Na místní úrovni mohou vznikat z iniciativy starostů nebo obecních zastupitelstev **komise pro prevenci kriminality**. Předpokladem ovšem je, že

místní orgány uvidí ve zřízení takové komise smysl. V komisi by měli zasedat kromě pracovníků sociální správy i zástupci dalších státních i nestátních subjektů zainteresovaných na snižování kriminality, resp. na efektivní práci s rizikovou mládeží.

Srovnání se stavem preventivních aktivit ve vyspělých zemích ukazuje, že soustavná prevence kriminality mládeže je u nás teprve v počátcích. Její rozvíjející se organizační zázemí zatím neumožňuje realizaci dlouhodobých preventivních programů. Naší nevýhodou je také nepatrný počet občanských iniciativ, jež by se chtěly v preventivních aktivitách angažovat. (Matoušek, Kroftová, 2003, s. 289) Podle Večerky (1997, s. 88) je žádoucí, aby členy výše uvedené komise byli lidé, kteří jsou v problematice zainteresovaní a zároveň zastávají ve svých organizacích natolik důležitou pozici, že mohou uskutečnit opatření, jejichž splnění přislíbí.

Vytvořený systém prevence kriminality v České republice podle Gjuričové (2000) podněcuje úzkou spolupráci mezi orgány veřejné správy a jejich institucemi a nevládními subjekty. Toto „partnerství“ s sebou přináší do společenského života měst zcela nové prvky. Některé instituce se začínají profilovat - specializovat na určité činnosti, na práce s úžeji vymezovanými sociálními skupinami, na šíření informací, či poskytování poradenských služeb.

Konstituování systému prevence kriminality není velké politické téma. Politici a vrcholní představitelé resortů se o ní příliš nezajímají. Naproti tomu má prevence výraznou odezvu na komunální a praktické úrovni a mezi odborníky, kteří se zabývají delikventními a predelikventivními jedinci a mezi občany, kteří se stále častěji stávají oběťmi trestných činů.

Republikový výbor pro prevenci kriminality

Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen Republikový výbor) je meziresortní iniciační, koordinační a metodický orgán zřízený při Ministerstvu vnitra usnesením vlády ze dne 3.11.1993 č. 617. Řídí se statutem a jednacím řádem schváleným vládou České republiky. Schází se zpravidla 1x měsíčně a řídí se plánem činnosti.

Předmětem činnosti Republikového výboru je vytváření koncepce preventivní politiky vlády České republiky na meziresortní úrovni a její konkretizace na úrovni místní. Schvaluje žádosti o dotace na projekty prevence kriminality předložené městy, včetně výše finančních prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu.

Republikový výbor má 20 členů. Předsedou Republikového výboru je ministr vnitra, výkonným místopředsedou je 1. náměstek ministra vnitra. Činnost sekretariátu zajišťuje odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra, který zároveň plní funkci zprostředkovatele mezi Republikovým výborem a obecními zastupitelstvy, nevládními organizacemi a dalšími institucemi vyvíjejícími aktivity v oblasti prevence kriminality. (Trepeš, 1996)

V Republikovém výboru je zastoupeno:

- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zdravotnictví
- Nejvyšší státní zastupitelství
- Policejní prezidium
- Generální ředitelství cel
- Generální ředitelství vězeňské služby
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci
- Správa služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí
- Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- Probační a mediační služba

Jako poradní orgán Republikového výboru byla zřízena Komise pro výběr projektů Programu prevence kriminality na místní úrovni a Komise pro výběr projektů prevence kriminality na místní úrovni - Partnerství k poskytování finančních prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu.

Výsledkem mezíresortní spolupráce je vybudovaný systém prevence kriminality v České republice, který se opírá o resortní preventivní programy, programy prevence kriminality na místní úrovni, aktivity Policie ČR, nestátních neziskových organizací i podnikatelských subjektů.

Program prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství

Metodická, koncepční a finanční podpora vlády ČR městům a obcím zatíženým vysokou mírou kriminality byla realizována prostřednictvím Programu prevence kriminality na místní úrovni - Partnerství.

Program Partnerství umožňoval na místní úrovni rychle reagovat na aktuální negativní vývoj trestné činnosti a dalších sociálně patologických jevů.

Konkrétně se jednalo o iniciaci a finanční podporu aktivit sociální a situační prevence orgánů státní správy, samosprávy, policie a nevládních organizací zaměřených na snížení kriminality ve městech a obcích. Za realizaci a koordinaci programů nesou odpovědnost zastupitelstva obcí.

Hlavním cílem programu Partnerství bylo zvyšování pocitu bezpečí občanů a snižování kriminality ve městech a obcích.

Program Partnerství dle MV ČR představoval inovaci Programu prevence kriminality na místní úrovni (původně Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni), který byl v letech 1996 - 2004 postupně realizován v 95 městech ČR s počtem obyvatel nad 10 tisíc. V rámci programů těchto měst bylo podpořeno přes 3 tisíce projektů v celkové částce přes 550 milionů korun.

Program prevence kriminality na místní úrovni - Partnerství (dále jen „program Partnerství“) prostřednictvím státní účelové dotace napomáhal rozvoji preventivních aktivit v České republice. Pilotní realizace programu Partnerství byla schválena již v roce 2003 a od roku 2005 byl program Partnerství vyhlašován jako jediný program prevence kriminality na místní

úrovni. Jeho realizace byla přijata usnesením vlády ze dne 28. dubna 2004 č. 393 o Strategii prevence kriminality na léta 2004 až 2007.

Program Partnerství se zaměřil na řešení problémů v rizikových lokalitách měst a obcí, které na základě průběžné i aktuální analýzy bezpečnostní situace, vybírala a doporučovala Policie ČR.

3.2 Systém prevence kriminality v ČR r. 2008 – 2011

Zkušenosti z předešlých let vyústili v program **Strategie prevence kriminality 2008 – 2011**, který vláda schválila v říjnu r. 2007.

Systém Strategie prevence kriminality v České republice na období let 2008 – 2011 je založen na třech úrovních – republikové, krajské a městské, které se liší svým teritoriálním vymezením, typem realizátorů, mírou kompetence atd.

Republiková úroveň prevence kriminality

Cílem republikové úrovně je zajistit jednotný výkon státní politiky v oblasti prevence kriminality, analyzovat a řešit problémy, které přesahují kompetence jednotlivých resortů a realizovat dlouhodobý, systémový a komplexní přístup k řešení problémů s trestnou činností.

Umožňuje ústředním orgánům státní správy a dalším členům RVPPK realizovat meziresortní a všeoborové preventivní aktivity. Vytváří prostor pro realizaci nových projektů, které reagují na aktuální vývoj v oblasti výskytu sociálně patologických jevů a trestné činnosti. Za realizaci preventivní politiky vlády odpovídá ministr vnitra.

Aktivity na republikové úrovni budou financovány ze státních prostředků vyčleněných vládou ČR a z prostředků jednotlivých resortů a též z prostředků plynoucích do ČR z fondů Evropské unie, kdy se jedná zejména o prostředky z neinvestičních dotací Evropského sociálního fondu a jeho Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost. Na aktivity realizované na republikové úrovni bude v kapitole Ministerstvo vnitra vyčleněno ročně 10% z jejího obsahu.

Půjde o následující aktivity:

Vzdělávání odborníků pracujících v oblasti prevence kriminality, prevence sociálně patologických jevů a v bezpečnostní problematice

Cílovou skupinou budou příslušníci Policie ČR, zaměstnanci obecních a městských policií, manažeři prevence kriminality krajů, měst a obcí, odborníci v sociální sféře, pracovníci školství, pracovníci ve vězeňství, státní zástupci, soudci, úředníci Probační a mediační služby a další.

Ministerstvo vnitra připravuje realizace neméně dvou národních vzdělávacích projektů:

- v oblasti prevence kriminality a zavádění principů Community policing,
- v rámci interdisciplinárního projektu Systém včasné intervence a týmy pro mládež.

Celorepublikové preventivní projekty

Na této úrovni budou realizovány projekty celostátního významu, aplikované na území celé ČR, případně aktivity s mezinárodní účastí a mezinárodním přesahem.

Výzkumy, studie, evaluace

Na celostátní úrovni budou prováděny sociologické výzkumy **vnímání pocitu bezpečí občanů**, spokojenosti občanů s prací policie, kriminologické výzkumy, viktimologické studie.

Mediální kampaně, informování občanů

K vybraným druhům kriminality budou pořádány informační kampaně, jejichž cílem bude informovat veřejnost o trestné činnosti a o možnostech ochrany. Budou vytvářeny tištěné i audiovizuální materiály.

Krajská úroveň a hl. m. Praha

Úkolem krajské úrovně je vytvořit preventivní politiku v rámci své působnosti, koordinovat ji a zabezpečovat po metodické, konzultační a částečně po finanční stránce. Letos poprvé bylo umožněno krajům podle stanovených doporučení ve spolupráci s místně příslušnými orgány Policie ČR

vybrat obce k zařazení. Od roku 2009 si již budou krajské orgány vybírat obce i jejich případné požadované dotace samostatně podle vlastních pravidel. Dojde tím k značnému posílení rozhodovacích pravomocí pro krajská zastupitelstva. Proto je vhodné již dnes začít přemýšlet ve vedení obcí, jak a čím by se chtěly ucházet o popisované možnosti v roce 2009.

Městská úroveň prevence kriminality

Cílem městské úrovně prevence kriminality je snižování trestné činnosti, ochrana lokálních komunit před kriminalitou a zvyšování pocitu bezpečí občanů ve větších městech. Možnost účasti na městské úrovni prevence kriminality se nabízí 47 větším městům s počtem obyvatel vyšším než 25 tisíc, které mají statut obce s rozšířenou působností. Realizace Městských programů přispěje ke zlepšování bezpečnostní situace ve městě, k vytvoření příslušných poradních orgánů, a umožní odborně připravit a vzdělávat manažery prevence kriminality a další odborníky. Současně umožní prosazovat komplexní řešení problémů, vyzkoušet inovační a pilotní přístupy jejich řešení, zapojení Policie ČR do procesu předcházení trestné činnosti.

Významným ukazatelem úspěšnosti preventivních opatření a změn v oblasti vnímání bezpečí jsou názory občanů. Proto bude v každém městě, které k realizaci Městského programu přistoupí, provedeno **sociologické šetření vnímání pocitu bezpečí občanů**. Šetření bude hrazeno ze státních prostředků a bude provedeno podle jednotné metodiky sběru dat a se stejnými otázkami. Kromě míry pocitu bezpečí občanů bude obsahovat také otázky viktimologické, otázky zaměřené na spokojenost občanů s prací policie a na ochotu angažovat se v preventivních aktivitách. Úkolem městské úrovně je vytvořit komplexní přístup k prevenci kriminality, tedy komplexní pojetí preventivních opatření založených na důkladné bezpečnostní analýze, na znalosti místních podmínek a potřeb a na zapojení všech dotčených subjektů (instituce státní správy, územní veřejné správy, justičních orgánů, Policie ČR, nestátní neziskové organizace, podnikatelské právnické osoby atp.) do systému prevence kriminality na místní úrovni. Cílem programu města je ochrana lokálních komunit před kriminalitou, posílení pocitu bezpečí občanů, snižování majtkové a násilné kriminality, eliminace kriminálně rizikových sociálně

patologických jevů, kooperace všech institucí, které působí na místní úrovni a větší integrace Policie ČR do preventivních aktivit.

V případě splnění stanovených podmínek budou mít města možnost čerpat statní finanční prostředky na realizaci svého Městského programu prevence kriminality.

Stanovené podmínky:

- zřízení funkce manažera prevence kriminality na období platnosti městské koncepce,
- vytvoření pracovní skupiny prevence kriminality nejméně po dobu platnosti městské koncepce,
- zpracování bezpečnostní analýzy podle zadání RVPPK,
- zpracování Koncepce prevence kriminality města na období 2009 – 2011,
- vyčlenění finančních prostředků na realizaci Městského programu v minimální výši 20% celkových nákladů na program, který bude město realizovat.

Meziresortní úroveň prevence kriminality

Těžiště meziresortní spolupráce spočívá ve vytváření preventivní politiky vlády ve vztahu k tradiční (obecné) kriminalitě a koordinace preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v RVPPK a podněcování aktivit nových. Do meziresortní úrovně prevence kriminality jsou prostřednictvím RVPPK zapojena ministerstva vnitra; spravedlnosti; práce a sociálních věcí; školství, mládeže a tělovýchovy; zdravotnictví; obrany; pro místní rozvoj; dopravy a financí. Činnost resortů je dána resortními programy sociální prevence a prevence kriminality, které byly zpracovány v návaznosti na Strategii sociální prevence a prevence kriminality 2008 - 2011.

Rezortní úroveň

Programy prevence kriminality vycházejí z věcné působnosti jednotlivých ministerstev, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy.

4 Bezpečnostní analýza obce

Východiskem pro zpracování preventivního programu města je **analýza bezpečnostní situace**. Tato analýza zahrnuje rozbor policejních kriminálních statistik, sociologické šetření vnímání pocitu bezpečnosti občanů, sociální a demografickou analýzu obce (zejména ve vztahu ke kriminálně rizikovým skupinám), zmapování aktivit orgánů státní správy, samosprávy, policie a nevládních organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence.

Analýza jako pracovní metoda se podle Plotěného (1997, s.49) v současné době uplatňuje prakticky větší či menší měrou ve všech oborech činností. Stala se nezbytným článkem odborně pojatého řízení, organizace činností, hodnocení vstupních i výstupních faktorů výslednosti práce. Dominující a nezastupitelnou roli sehrává při zkoumání jevů, jejich příčin, podmínek vzniku i následků.

Svobodová (1997, s. 48) uvádí, že kvalita každé analýzy, tedy i bezpečnostní analýzy, je dána výběrem a adekvátním zpracováním zdrojů, povahou těchto zdrojů. Cílem analýzy bezpečnostní situace je co nejpřesnější popis stavu, který slouží jako podklad pro koncepční rozhodování v oblasti prevence.

4.1 Analýza kriminality obce/lokality

Při plánování programů prevence kriminality je zejména důležité popsat počet, typy trestné činnosti, strukturu pachatelů a nejčastější objekty kriminality v dané lokalitě. Analýzu zpracuje Policie ČR. Konkrétně to znamená odpovědět na otázky: **jaké** trestné činy a přestupky převládají (krádeže, kapesní krádeže, loupeže, vloupání, internetnické násilí, kriminalita spojená s drogami apod.), **kdo** se trestné činnosti dopouští (mládež, děti, recidivisté, prvotrestaní mladí muži), **kde**, **kdy** a **jakým způsobem** byly provedeny a jaký je vývoj kriminality v lokalitě. To znamená, že je potřeba vyjasnit determinanty antisociálního chování z hlediska typu pachatelů, obětí, prostorových charakteristik (místo bydliště či místo spáchání trestné činnosti) či dalších souvislostí sociální a ekonomické povahy. (Večerka, 1997, s.129)

4.2 Sociálně-demografická analýza obce/lokality

Sociálně-demografická analýza obce/lokality (zejména ve vztahu ke kriminálně rizikovým skupinám). Analýzu zpracuje obec - konkrétně pracovní skupina pro prevenci kriminality. Vedle počtu obyvatel, struktury sociálního složení obyvatelstva, určení velikosti skupiny dospívající mládeže, je třeba analyzovat příčiny nárůstu kriminality a prokriminogenní podmínky v konkrétní lokalitě (počet nezaměstnaných, složení sociálně handicapovaných skupin, migrace, informace o regionu, charakter zástavby apod.).

Na rozbor bezpečnostní situace ve městě musí navazovat **zmapování dosavadních aktivit** orgánů státní správy, samosprávy, nestátních neziskových organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence, včetně vyhodnocení činnosti jednotlivých subjektů sociálního, represivního, preventivního a výchovně vzdělávacího systému v obci. Důležité je také posoudit provázanost činností jednotlivých institucí, míru vzájemné informovanosti, kvalitu spolupráce a vytipování event. duplicitních, neefektivních, případně chybějících aktivit a služeb.

Na základě analýz je možné zpracovat preventivní program, jehož podstatou jsou dílčí projekty, které vycházejí z priorit Strategie prevence kriminality, a které přímo směřují k řešení identifikovaných problémů obcí nebo vytipovaných rizikových lokalit. Při realizaci preventivních programů je efektivní kombinovaný situační a sociální přístup.

4.3 Sociologická a další šetření v oblasti prevence kriminality

Tradiční způsoby hodnocení zaměřené na kvantitu a objasňenost využívající především kriminální statistiky, nejsou postačující při hodnocení preventivní práce, jejímž hlavním smyslem je předcházet trestné činnosti, navrhnout vhodná opatření, identifikovat problémy a delegovat zodpovědnost na co nejširší občanskou veřejnost.

V Programu Ministerstva vnitra v oblasti prevence kriminality do roku 2007 doporučuje ředitelka odboru prevence kriminality Mgr. Gjuríčová za vhodný a validní nástroj měření efektivity prevence v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti **sociologická** a další lokální **šetření** pocitu bezpečí a ochoty občanů ke spoluúčasti na realizaci preventivních opatření. Zkušenosti s tímto typem hodnocení jsou dobré, zejména při tvorbě programů prevence kriminality na místní úrovni. Řada obcí a měst si nechává opakovaně tato sociologická šetření zhotovovat.

Policie ČR zatím příliš nevyužívá výzkumy veřejného mínění jako nástroje měření efektivity své práce, což je při zavádění community policing jako jedné z metod policejní práce nezbytné. Zprávy zaměřené na spokojenost občanů s prací policie, důvěry v ní a strach občanů z latentní kriminality by se měly stát standardní součástí sebehodnocení a následného využití zjištěných příležitostí ke zlepšení v rámci základních útvarů.

Shrme-li dostupné informace o prevenci kriminality nelze než souhlasit s názorem Večerky (1997), že preventivní aktivity se odvíjí od materiálních, technických, personálních a institucionálních předpokladech v regionu. Jinými slovy je komplexní preventivní práci je třeba chápat jako činnost, která staví na pevných, periodicky opakovaných analytických rozborech místní situace, na solidní institucionální základně a na činnosti zasvěcených a schopných jedinců.

Obecně pro projekty zaměřené na prevenci kriminality platí, že by měly odpovídat mnohorozměrnému (kvalitativnímu i kvantitativnímu) charakteru kriminality či sociálně patologických jevů v místě. Měli by být provázané, koordinované. Neměly by být vedeny jako kampaň. Naopak by měly být dostatečně intenzivní a dlouhodobého charakteru.

5 Informování v oblasti prevence kriminality

Jednou z forem prevence kriminality je komunikace s veřejností o kriminalitě a jejích příčinách. Preventivní komunikace reaguje na potřeby občana, situaci ve společnosti, statistická zjištění a výzkumy veřejného mínění.

5.1 Komunikační priority

Komunikace, jako forma prevence kriminality musí reflektovat nejen priority, ale i kriminogenní a sociálně-patologické jevy, které veřejnost znepokojují. Linhartová (1999, s. 80) uvádí, že medializace je nástroj práce s veřejností a nejen v politice dnes platí pravidlo „televiso, ergo sum“, „Jsem v televizi, tudíž existuji“. Problémy každodenního života by veřejnosti neměli unikat. Tím, že je veřejnost v oblasti prevence kriminality informována prostřednictvím klasických médií obecně, a díky využití nových komunikačních technik cíleně, stávají se jednotliví občané kompetentními partnery při komunikaci o vytváření bezpečného prostředí a bezpečné společnosti.

5.2 Využívané možnosti v informování veřejnosti

Propagace preventivních aktivit, ovlivňování postojů občanů k bezpečnějšímu chování a informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a informování odborné veřejnosti zajišťuje Ministerstvo vnitra prostřednictvím:

- vystupování v médiích - prevence kriminality je trvalým tématem na stránkách celostátního i regionálního tisku, zpravodajských relací a publicistických programů televizí a rozhlasových stanic;
- průběžného informování odborné i laické veřejnosti o aktivitách měst a obcí i organizací a institucí zabývajících se prevencí kriminality prostřednictvím periodika "Informační servis"
- zpracování a distribucí letáků a skládaček, brožur, bulletinů přinášejících rady a doporučení občanům z oblasti prevence kriminality a sociálně patologických jevů. Tyto tiskoviny přinášejí především informace, rady a doporučení občanům jak předcházet kriminalitě, jak ochránit sebe, své blízké, svůj majetek,

- podílení se na celostátních mediálních kampaních, na prezentačních akcích pro veřejnost, (Dny s policií, akce s dopravní tematikou, bezpečnostní problematikou, akce pro děti atd.).

V rámci **ediční činnosti** resortu MVČR vychází časopis **Policista**, měsíčník, který přináší i odborné texty z oblasti prevence kriminality. Dále jsou vydávány speciální bulletiny týkající se problematiky aktuálních rizikových jevů. Odborné periodikum **Kriminalistika**, čtvrtletník pro kriminalistickou teorii a praxi, rozpracovává z vědeckého hlediska problémy kriminalistiky a příbuzných oborů v širším, často v mezinárodním měřítku a seznamuje s výsledky vědecko-výzkumné činnosti v oblasti prevence kriminality. (Gjuričová, 2006)

Prevence kriminality v rámci ministerstva je prezentována na **internetových stránkách** www.mvcr.cz. Zde je možno získat aktuální informace o činnosti a záměrech prevence kriminality v ČR i o probíhajících aktivitách v této oblasti a zásadní dokumenty a materiály.

Informační systém slouží také k propojení jednotlivých subjektů, které se problematikou prevence kriminality zabývají, a umožňuje rychlou komunikaci. Problematika prevence kriminality je obsažena v těchto rubrikách - Prevence kriminality, Bezpečnost v silniční dopravě, Časopis Policista a Kriminalistika, Děti a mládež, Divácké násilí, Drogy, Korupce, Komerční sexuální zneužívání dětí, Lidská práva, Minority a policie, Obchodování s lidmi, Odbor prevence kriminality, Community policing, Preventivně informační skupiny Policie ČR.

6 Praktická část

Shrneme-li dostupné informace o prevenci kriminality nelze než souhlasit s názorem Večerky (1997), že preventivní aktivity se odvíjí od materiálních, technických, personálních a institucionálních předpokladech v regionu (demografická a bezpečnostní analýza).

Pro vytvoření funkčního programu prevence kriminality je nezbytně nutné vytvoření demografické a bezpečnostní analýzy, která byla z výše uvedených důvodů vypracována a tvoří úvodní blok praktické části. Vedle obecných informací o regionu je zde uveden počet obyvatel, struktura složení obyvatelstva, údaje o nezaměstnanosti v regionu, statistická data o trestné činnosti atd.

Na rozbor této bezpečnostní situace ve městě navazuje zmapování dosavadních aktivit orgánů státní správy, samosprávy, nestátních neziskových organizací a dalších institucí působících v oblasti sociální a situační prevence.

6.1 Cíl praktické části

Cílem práce bylo zmapování a zhodnocení prevence kriminality (demografická a bezpečnostní analýza) a dále formou sociologického šetření zjistit problémy z oblasti kriminality, se kterými se již občan České Lípy setkal, a které ho nejvíce trápí a zatěžují.

Cílem praktické části je mimo jiné také posouzení činnosti jednotlivých institucí, míra spokojenosti občanů s jejich činností, informovanost o službách v regionu a vytipování případně chybějících aktivit a služeb.

6.2 Stanovení předpokladů

Vzorek A (*průzkum formou dotazníků*):

- Předpokládáme, že statisticky významné množství občanů České Lípy se stali obětí trestného činu majetkového charakteru. Nespokojili jsme se s pouhým vyhodnocením policejních statistik, neboť je předpoklad, že celou řadu deliktů, při kterých byl napaden majetek občanů, tito na Policii ČR z různých důvodů oficiálně na Policii ČR nehlásí. Z tohoto důvodu nebyla otázka vázána na to, zdali skutek nahlásili anebo ne.
- Lze předpokládat, že občanům České Lípy není jejich vlastní bezpečnost lhostejná a jsou ochotni se různými způsoby podílet boji proti kriminalitě.
- Lze předpokládat, že kriminalita a vlastní osobní bezpečnost je na předních místech zájmů člověka.
- Dalším předpokladem je, že značné množství dotazovaných občanů se již přímo setkalo s kriminalitou. Stali se obětí trestného činu a to zejména majetkového charakteru. Lze tedy usuzovat, že mnozí občané jsou současným stavem kriminality znepokojeni.

Vzorek B (*řízené rozhovory*):

- Lze předpokládat, že více než polovina dotazovaných se bude domnívat, že nabídka služeb zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů ve městě Česká Lípa není vnímána jako dostačující.
- Více než polovina dotazovaných se bude domnívat, že informovanost mládeže o službách v našem regionu je není dostatečná a měla by se zlepšit propagace služeb a programů pro rizikovou mládež.
- Jako nejčastěji řešené problémy budou u rizikové mládeže uváděny problémy se záškoláctvím a přestupky.
- Jako nejpotřebnější zařízení v oblasti rizikové mládeže na Českolipsku bude nejspíše uvedeno Středisko výchovné péče

6.3 Demografická a bezpečnostní analýza Města Česká Lípa

Obrázek č. 1 Mapa ČR, zvýrazněn je Liberecký kraj a Česká Lípa.

Česká Lípa je součástí Libereckého kraje, který leží na severu České republiky a zahrnuje území 4 okresů – České Lípy, Jablonce nad Nisou, Liberce a Semil. Hranice kraje tvoří na severu zároveň státní hranici s Polskem a Německem. Liberecký kraj svou rozlohou představuje 4 % z rozlohy České republiky a žije zde cca 4,2 % obyvatel České republiky. Je součástí Euroregionu Nisa, který sdružuje okresy Libereckého kraje České republiky, dolnoslezské části Polské republiky a saské části Spolkové republiky Německo.

Okres Česká Lípa se nachází v západní části Libereckého kraje, má průmyslový charakter a k nejvýznamnějším odvětvím patří sklářství, které zde má dlouholetou tradici. Významný podíl představuje také strojírenský průmysl a dodavatelé pro automobilový průmysl. Okres disponuje velkou nabídkou ploch pro potenciální investory.

Město Česká Lípa mělo 38 830 obyvatel, okres Česká Lípa 106 411 (údaje k 31. 12. 2007). Na území okresu se nachází 57 obcí, z toho je 11 měst.

Hustotou zalidnění 96 osob na 1 km² je tento okres nejméně zalidněným okresem kraje. Věkovým složením obyvatel s průměrným věkem 36 let se okres Česká Lípa řadí mezi jeden ze tří okresů s nejmladším obyvatelstvem v České republice.

Město Česká Lípa leží v atraktivní krajině na úpatí Lužických hor a současně nedaleko vyhlášené rekreační oblasti, známé jako Máchův kraj. Dominantou města je vrch Špičák.

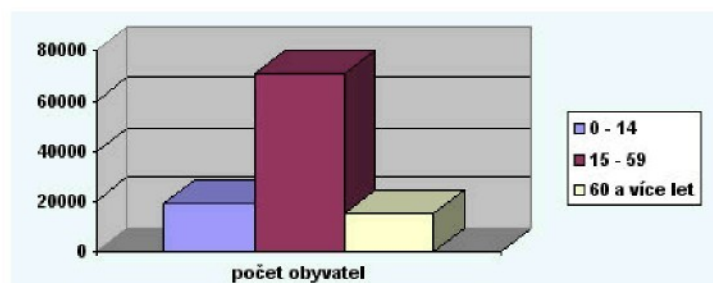
Počet obyvatel

Kraj: 428 291 obyvatel

Okres Česká Lípa : 106 411 obyvatel

Město Česká Lípa: 38 830 obyvatel

Graf č. 1 Věková struktura obyvatelstva okresu Česká Lípa k 31.12.2007. (zdroj dat: Městský úřad Česká Lípa)

Počet obyvatel České Lípy se, dle informací MěÚ Česká Lípa - evidence obyvatel, až do roku 1996 každoročně zvyšoval. Od roku 1996 se meziročně počet obyvatel ve městě snižuje, s výjimkou roku 1999, kdy se počet obyvatel meziročně zvýšil o 39 obyvatel. Pokles počtu obyvatel je patrný v tabulce č.1, kde je uveden počet obyvatel v rozmezí let 2004 až 2007.

Tabulka č. 1 Počet obyvatel v České Lípě r. 2004 – r. 2007 (zdroj dat: Městský úřad Česká Lípa)

celkem	stav ke dni
38 776	31.12.2004
38 489	31.12.2005
38 174	31.12.2006
38 006	31.12.2007

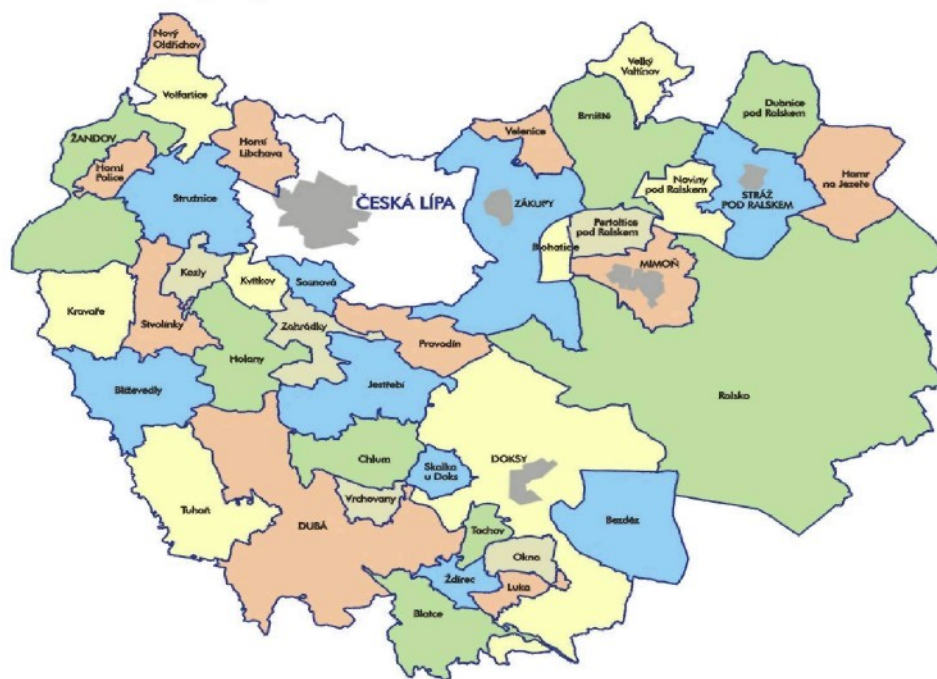
Český statistický úřad v Městské a Obecní statistice uvádí u Města Česká Lípa k datu 31.12.2007 následující údaje:

- Střední stav obyvatel (k 1. 7.08) 38 914
- Počet obyvatel ve věku 0-14 let celkem 6 720
- Počet obyvatel ve věku 15-59 muži 13 396
- Počet obyvatel ve věku 15-59 ženy 13 662
- Rozloha: 63 km²

Základní popis území

Reforma veřejné správy rozdělila území Libereckého kraje na 10 správních obvodů obcí s rozšířenou působností - obcí III.stupně. Město Česká Lípa je obcí III.stupně pro správní obvod Českolipsko, který sdružuje 41 obcí: Bezděz, Blatce, Blíževedly, Bohatice, Brniště, Česká Lípa, Doksy, Dubá, Dubnice, Hamr na Jezeře, Holany, Horní Libchava, Horní Police, Chlum, Jestřebí, Kozly, Kravaře, Kvítkov, Luka, Mimoň, Noviny pod Ralskem, Nový Oldřichov, Okna, Pertoltice pod Ralskem, Provoďín, Ralsko, Skalka u Doks, Sosnová, Stráž pod Ralskem, Stružnice, Stvolínky, Tachov, Tuhaň, Velenice, Velký Valtinov, Volfartice, Vrchovany, Zahrádky, Zákupy, Žandov, Ždírec.

Obrázek č. 2 Mapa regionu

Území okresu lze rozdělit na tři geografická pásma: nížinné (do 300 m. n. m.) – oblast Doks a Dubé; podhorské (300 – 500 m. n. m.) – ohraničeno obcemi Stružnice, Skalice, Cvikov, Mimoň a horské (nad 500 m.n.m.) – Kamenický Šenov, Prácheň, Krompach. Podíl zemědělské půdy na celkové rozloze okresu se pohybuje kolem 40 %, podíl lesní půdy přesahuje 46 %. Svou lesnatostí se řadí mezi 10 nejlesnatějších okresů ČR. Nejrozsáhlejší lesy jsou v severní části okresu, kam zasahují Lužické hory a v oblasti Ralské pahorkatiny v bývalém vojenském výcvikovém prostoru Ralsko. Obec Ralsko je rozlohou po hlavním městě Praha druhou největší obcí v ČR. Ráz krajiny spoluvytváří i více než 2 500 ha vodních ploch. Největší Máchovo jezero je nejen známou rekreační oblastí, ale slouží také chovu ryb. Dokská, Hamerská a Holanská rybníční soustava patří k nejvýznamnějším rybářským oblastem v kraji. Hlavním vodním tokem je řeka Ploučnice protékající okresem od východu k západu.

Počet ekonomicky aktivního obyvatelstva v okrese je 51 153 (tj. 50 %). Míra nezaměstnanosti (MN) činila v okrese Česká Lípa v červnu 2007 6,8 % a v prosinci 2007 7,1 %. Průměrná hrubá měsíční mzda v Libereckém kraji v III. čtvrtletí 2007 činila 19 448 Kč. Okres Česká Lípa patří mezi okresy s tradičně rozšířeným průmyslem. Mezi nejvýznamnější průmyslové obory okresu patří výroba zaměřená na automobilový průmysl a sklářská výroba. Sklářská výroba v okrese má v některých technologiích mnohaletou tradici a jedinečnost, je soustředěna zejména v Novém Boru a Kamenickém Šenově (CRYSTALEX, a. s., PRECIOSA-LUSTRY, a. s.).

Firmy zaměřené na výrobu automobilových dílů a doplňků našly své sídlo především v okresním městě a ve Stráži pod Ralskem (DELPHI PACKARD ELECTRIC ČR, s. r. o., JOHNSON CONTROLS A UTOMOBILOVÉ SOUČÁSTKY, k. s., Fehrer Bohemia, s. r. o.). K dalším největším firmám v okrese Česká Lípa patří Bombardier Transportation Czech Republic, a. s., DIAMO, s. p., Protool s.r.o. a MODUS spol. s r.o.

Územím okresu Česká Lípa prochází několik významných komunikací. Především silnice I. třídy I/9, která protíná území ve směru sever-jih.

V jižním směru spojuje region s Prahou a ve směru severním s hraničními přechody do Spolkové republiky Německo. Ve směru východ-západ protíná území silnice II. třídy č. 262 spojující průmyslovou oblast severozápadních Čech s liberecko-jabloneckou aglomerací.

Relativně dobré životní prostředí, vhodné přírodní podmínky a řada kulturně-historických památek jsou hlavními důvody, proč Českolipsko patří k vyhledávaným oblastem českých i zahraničních turistů.

Příroda Českolipska je neobyčejně pestrá a rozmanitá. Na poměrně malé ploše se tu střídají horské oblasti s plošším územím. Na území okresu Česká Lípa zasahují tři CHKO (České středohoří, Lužické hory a Kokořínsko), jejichž celková výměra zasahuje 37,8 % území okresu a několik národních přírodních rezervací (Jezevčí vrch, Novozámecký rybník).

Za zmínku stojí i národní přírodní památky Peklo, Panská skála. K nejnavštěvovanějším historickým památkám patří dominanta regionu hrad Bezděz, zámek Zákupy, hrad Houska. V pískovcovém masívu stolové hory vznikl i největší skalní hrad v Čechách - Sloup. Historii sklářské výroby zachycují sklářská muzea v Novém Boru a Kamenickém Šenově, stovky unikátních exponátů nabízí hasičské muzeum v Novém Oldřichově.

Osobě K. H. Máchy je věnován literární památník v Doksech. Bohatství lidové kultury představuje muzeum lidového bydlení v Kravařích. Vedle letní rekreace spojené s vodními aktivitami kolem Máchova jezera se rozvíjí i cykloturistika. Domácímu i zahraničnímu cestovnímu ruchu slouží četné hotely, soukromé penziony i podniková rekreační zařízení.

Nezaměstnanost

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání měl v roce 2007 převážně klesající tendenci (stejně tak tomu bylo i v roce 2006). Nejvyšší počet evidovaných uchazečů byl v lednu 2007 – 4 505 evidovaných uchazečů o zaměstnání, nejnižší počet v listopadu – 3 633 nezaměstnaných. Míra nezaměstnanosti (dále jen MN) se kromě dvou mírných výkyvů v červenci a v prosinci snižovala. Průměrná míra nezaměstnanosti činila 7,1 %.

Míra nezaměstnanosti v našem okrese byla oproti roku 2006 po celé období nad celorepublikovým průměrem. K 31. 12. 2007 byla míra nezaměstnanosti v okrese Česká Lípa 25. nejvyšší v ČR. Celý rok 2007 převyšoval počet evidovaných žen nad muži. Počet osob se zdravotním postižením (dále jen OZP) měl kolísavou tendenci, průměrný měsíční počet OZP se pohyboval okolo 827 osob. Nejvyšší počet evidovaných absolventů a mladistvých byl v září (315) a v říjnu (319).

Vývoj nezaměstnanosti během roku 2007 měl obdobný průběh jako v minulých letech.

Začátkem roku byla nezaměstnanost vyšší. S nástupem sezónních prací ve stavebnictví, zemědělství a začátkem rekreační sezóny nezaměstnanost klesala. Nejvyšší počet uchazečů byl zaznamenán v lednu – 4 505 (MN 7,9 %). Naproti tomu nejnižší počet byl v listopadu se stavem 3 633 uchazečů (MN 6,5 %). Míra nezaměstnanosti byla po celý rok 2007 vyšší než míra nezaměstnanosti v Libereckém kraji i v ČR.

Celé sledované období převyšoval počet evidovaných žen nad muži. Počet OZP během celého roku představoval 20 – 22 % z celkového počtu evidovaných uchazečů. Nově bylo od počátku roku přijato do evidence celkem 6 332 uchazečů o zaměstnání, vyřazeno pak bylo za stejné období 7 010 uchazečů.

Míra nezaměstnanosti k 31.12.2007 byla na našem okrese poprvé od roku 1998 vyšší než míra nezaměstnanosti v ČR i v Libereckém kraji a byla 25. nejvyšší v ČR.

Podíl uchazečů o zaměstnání z hlediska věkové struktury zaznamenal proti roku 2006 změny u mladších uchazečů ve věku 20 – 34 let, kde jejich podíl klesl. U kategorií uchazečů ve věku nad 35 let se jejich podíl zvýšil, kromě kategorie 45 – 49 let, kde došlo k poklesu. Tato skutečnost potvrzuje i fakt, že zatímco v roce 2006 byl průměrný věk uchazečů o zaměstnání 39 let, v roce 2007 je to již 39,9 let.

Podíl uchazečů se základním vzděláním a vyučených proti roku 2006 klesl.

Podíl uchazečů se středoškolským a vysokoškolským vzděláním proti roku 2006 naopak stoupl. Zajímavostí je podíl žen podle vzdělání, který proti roku 2006 stoupl ve všech kategoriích.

Vývoj volných míst měl kolísavou tendenci. Nejméně (738) volných pracovních míst (dále jen VPM) bylo hlášeno v měsíci únoru (6,0 uchazečů na 1 VPM), nejvíce (1 028) v červnu (3,7 uchazeče na 1 VPM).

K 31.12.2007 evidoval úřad práce 333 platných povolení k zaměstnání u 22 zaměstnavatelů. Od počátku roku 2007 bylo na veřejně prospěšné práce vytvořeno celkem 142 pracovních míst. Dále 76 společensky účelných pracovních míst, 6 společensky účelných pracovních míst – SVČ a 18 chráněných pracovních míst. Do rekvalifikačních kurzů bylo zařazeno 285 osob.

V okrese Česká Lípa se nevyskytuje z pohledu mikroregionů výrazně problémová oblast z hlediska nezaměstnanosti. Výraznou skupinou z hlediska míry nezaměstnanosti, počtu pracovních příležitostí a dlouhodobosti evidence jsou osoby se zdravotním postižením.

Vývoj nezaměstnanosti

Tabulka č. 2 Vývoj nezaměstnanosti v České Lípě v letech 2001-2005 (zdroj dat: Úřad práce v České Lípě)

Období	12/2001	12/2002	12/2003	12/2004	12/2005	12/2006	12/2007
Míra nezaměstnanosti	7,4	8,5	9,1	8,9	8,0	7,4	7,1

Tabulka znázorňuje, že vývoj nezaměstnanosti v r. 2007 měl obdobný průběh jako v r. 2006.

Program prevence kriminality ve městě Česká Lípa

Město Česká Lípa vstoupilo do systému Komplexního součinnostního programu prevence kriminality v roce 1997. Přípravné práce započaly ve městě již v roce 1996. Byla ustavena pracovní skupina pro prevenci kriminality a ustavena funkce manažera prevence kriminality.

Celkem bylo v rámci Komplexního součinnostního programu prevence kriminality podpořeno 22 projektů s dotací ve výši 4.860. 000,- Kč. Z toho v roce 1997 bylo podpořeno 8 projektů s dotací 3.219.000,-Kč. V roce 1998 bylo podpořeno 14 projektů s dotací 1.641.000,-Kč.

V roce 2006 bylo podpořeno 25 projektů v rámci Programu Partnerství, kdy celková částka dosáhla 1 742 077 Kč. Příloha č. 3 názorně ukazuje jednotlivé projekty a jejich finanční dotaci. V r. 2007 bylo podpořeno 24 projektů, kdy celková částka dosáhla 1.808 306,- Kč, přehled podpořených projektů je uveden v příloze č. 4. V tabulkách je patrný podíl obce a vlastní podíl realizátora projektu. Celková částka ukazuje, že na projekty prevence kriminality bylo ze strany města i realizátorů vynaloženo poměrně značné množství prostředků.

Město Česká Lípa se opět aktivně zapojí do Strategie Prevence kriminality 2008 – 2011.

Instituce, programy a služby zabývající se rizikovou mládeží a osobami ohroženými sociálním vyloučením v České Republice a jejich působnost v regionu Česká Lípa

V následujících kapitolách je vymezen základní popis zařízení či programů, které se mohou podílet na prevenci kriminality či prevenci sociálně patologických jevů obecně, v širším slova smyslu. Dále je pozornost zaměřena na specifické služby a programy, které jsou nabízeny v rámci regionu Česká Lípa.

Z hlediska zřizovatele nebo organizátora lze tyto programy, služby a instituce dělit na **státní** a **nestátní**. Dále je lze například dělit podle toho, zda poskytují buď primární, sekundární či terciární prevenci.

Státní instituce, služby a programy zaměřené na prevenci kriminality

Orgány sociálně právní ochrany (OSPO)

Orgány sociálně právní ochrany jsou zřizovány při obecních úřadech, působí zde terénní sociální pracovníci, kteří provádí sociálně právní ochranu dětí dle Zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti *rizikové mládeže* vykonává OSPO zejména tyto činnosti:

- provádí sociální depistáž, tj. aktivně vyhledávají děti ohrožené
- škodlivými sociálními vlivy, které mohou vést k rizikovému chování
- projednávají s rodiči odstraňování nedostatků ve výchově dítěte, pomáhají jim při řešení výchovných problémů u dítěte
- s dítětem projednávají nedostatky v jeho chování
- sledují nepříznivé vlivy, které na dítě působí a pomáhají odstranit jejich příčiny
- mohou podávat návrh na nařízení předběžného opatření, nařízení, zrušení či prodloužení ústavní a ochranné výchovy a dohledu, který také vykonávají, podílí se na prevenci sociálně patologických jevů u mládeže, pořádají preventivní programy pro sociálně znevýhodněné děti
- poskytují sociálně právní ochranu dětem, jejichž rodiče zemřeli, neplní povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti, na kterých byl spáchán trestný čin, nebo je podezření ze spáchání tohoto činu
- navštěvují rodinu a dítě v jeho obydlí a zjišťují jeho sociální podmínky
- navštěvují děti v ústavním zařízení vydává souhlas s jejich pobytem mimo ústav
- zabezpečují náhradní rodinnou péči
- jsou kolizním opatrovníkem dítěte v soudních jednáních

Oddělení sociálně právní ochrany (OSPO) v České Lípě

V oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže na OSPO v České Lípě jsou, kromě výše uvedených činností, daných zákonem, důležité tři programy a služby:

- *klubovna Paramisa* je zřízena při N-Centru pro sociálně nepřízpůsobivé občany (neplatiče nájemného) v České Lípě. Je určena pro předškolní a školní děti ve věku od 4 do 15 let, z tohoto zařízení. Poskytuje jim možnost smysluplného trávení volného času, pomoc při přípravě do školy apod. Vznikla v roce 2003 na základě projektu pracovnice OSPO, která měla na starosti problematiku romské komunity. Cílem tohoto zařízení je prevence sociálně patologických jevů u mládeže, snižování počtu dětí ze sociálně slabých rodin umístovaných v základních praktických školách, zvyšování právního vědomí a vědomí odpovědnosti za své jednání a vybudování vhodného žebříčku hodnot. Dalším cílem je působit na děti tak, aby poznaly i jiný než závadný způsob života a také zlepšení komunikace rodičů se školou.
- *romský poradce* při OSPO zajišťuje sociální prevenci pro romskou komunitu v České Lípě. V oblasti rizikové mládeže se podílí na prevenci sociálně patologických jevů u mládeže z romského etnika. V minulých letech se pro tuto cílovou skupinu pořádaly víkendové pobyty, letní tábor, hudební festival. V tomto roce byl z důvodu snížení pracovníků na OSPO realizován pouze hudební festival „Hudbou k přátelství“.
- *program sociální prevence* je programem pro klienty OSPO v České Lípě, kteří pocházejí ze sociálně neuspokojivého prostředí nebo si s nimi rodiče neumí výchovně poradit. Klienty vytipovávají přímo terénní sociální pracovníci. V současné době se realizují ročně 4 víkendové pobyty, z čehož dva jsou zaměřeny na sportovní aktivity s cílem ukázat dětem smysluplné trávení volného času a možnost vybití agresivity jiným způsobem, než destruktivním.

Další dva pobyty jsou zaměřené na psychosociální hry, kdy je cílem poznat trochu osobnost dítěte a možnost práce s ním. Cílem víkendových pobytů je také vytrhnout na chvíli dítě z jeho problémového prostředí, aby vidělo, že jinde to může fungovat jinak a také ho naučit základním hygienickým a společenským návykům. Personálně zajišťují tyto pobyty pracovníci OSPO a OSPaKČ v České Lípě.

Oddělení sociální prevence a kurátorské činnosti (OSP a KČ) v České Lípě

Sociální kurátor - kurátor pro mládež

Sociální kurátor pro mládež od 13 do 18 let věku, v rámci obce s rozšířenou působností, provádí šetření a výchovná opatření u obtížně vychovatelných mladistvých, poskytuje sociálně-právní poradenství, podává soudu návrhy na předběžná a výchovná opatření, na nařízení, prodloužení, zrušení ústavní výchovy, zastupuje děti s poruchami chování v řízení o ústavní výchově, pravidelně navštěvuje mladistvé v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, ve výkonu trestu či vazby a pomáhá jim, po propuštění z těchto zařízení, aby se jim podařilo se co nejvhodněji integrovat do společnosti. Stěžejním právním předpisem pro práci kurátora pro mládež je Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů a Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže.

Jejich úkolem je primární, sekundární i terciární prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže a vykonává zejména následující činnosti:

- provádí sociální depistáž, tj. aktivně vyhledávají děti a mladistvé ohrožené sociálně patologickými vlivy
- pečují o děti mladší patnácti let, pokud spáchají čin jinak trestný a o mladistvé, kteří se dopustí provinění nebo trestného činu
- pečují o děti či mladistvé, pokud mají vážné poruchy chování (např. záškoláctví, útěky z domova, zneužívání návykových látek apod.)

- spolupracují se soudy a policií, s Probační a mediační službou, podávají jim zprávy k účelu soudního řízení
- jsou opatrovníkem mladistvého či dítěte při projednávání soudních věcí
- mohou podávat návrh na nařízení předběžného opatření, nařízení, zrušení či prodloužení ústavní a ochranné výchovy
- mohou napomenout nezletilého, nařídít nad ním dohled, který také vykonávají, uložit mu omezení, mohou také napomenout rodiče nezletilého
- navštěvují děti v ústavním zařízení vydávají souhlas s jejich pobytem mimo ústav

Kurátor pro mládež v České Lípě

Kurátoři pro mládež jsou v České Lípě zařazeni na oddělení sociální prevence a kurátorské činnosti (OSPakČ) odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ v České Lípě. Po vedením vedocí oddělení zde pracuje 1 kurátor pro dospělé a 4 kurátoři pro mládež. Ti vykonávají agendu trestné činnosti dětí a mladistvých (dle organizačního řádu vymezeno věkem 13- 18 let). V oblasti rizikové mládeže se zde, kromě výše popsaných činností, realizují další programy:

- ***Projekt KROK***

Projekt je zaměřen na předcházení a tlumení asociálních jevů u rizikové skupiny mladistvých, kteří jsou v evidenci kurátorů pro mládež či v evidenci ÚP.

Je realizován od roku 1997 a jeho cílem je nasměrovat mladistvé ke vhodnému vyplnění volného času, zvýšit jejich obecné znalosti a právní vědomí, ovlivnit rozvoj osobnosti.

Pravidelně se pracuje se skupinou cca 12 mladistvých. Jde o skupinová setkání, která probíhají 1x týdně po dobu 10-ti týdnů. Odborně projekt zajišťují psychologové z PPP v České Lípě, lektorsky se účastní zástupce ÚP a MěÚ - kurátor pro mládež. Dále jsou zváni externisté na přednášky s tematikou jako je např. trestní právo, závislost na alkoholové toxikomanii, partnerské vztahy apod.

Skupina v průběhu svých setkání navštíví K- centrum a na základě dohody je skupině umožněna návštěva Věznice ve Stráži pod Ralskem. Převažujícím prvkem při skupinových setkáních je příprava k nástupu do zaměstnání tj. příprava ke vstupním pohovorům, vyplňování osobních dotazníků, sestavení životopisů, orientace v nabídce volných míst atd.

Konečným výsledkem by měl být návrat ke studiu, zařazení do projektu KROKEM PŘES MOST nebo nástup do zaměstnání.

- **Projekt KROKEM PŘES MOST**

Realizace projektu KROKEM PŘES MOST probíhá od r. 1996 (dříve pouze název MOST). Jde o projekt zaměřený na mladistvé, kteří jsou dlouhodobě evidováni na ÚP, mají dokončené základní vzdělání a nepokračují z jakéhokoliv důvodu v přípravě na budoucí povolání. Zletilostí nejsou frekventanti vyřazováni. Do projektu lze zařadit i krátce zletilou osobu. Při výběru spolupracují kurátoři pro mládež s pracovníky oddělení poradenství ÚP.

Na realizaci projektu se podílí ÚP Česká Lípa, Městský úřad Česká Lípa, Městský úřad Nový Bor, PPP Česká Lípa a SOŠ a SOU 28. října v České Lípě.

Projekt probíhá po dobu 8 měsíců na SOŠ a SOU 28. října v České Lípě formou praktické výuky. 1x týdně se schází realizační tým složený ze zástupců výše uvedených institucí, které jsou odpovědné za realizaci. Tým hodnotí jednotlivé účastníky - vztah k oboru, pracovní schopnosti, docházku, chování. Současně je tým v kontaktu s rodiči a v případě pracovních neschopností i s obvodními lékaři jednotlivců. Součástí projektu je třídní motivační pobyt účastníků v rekreačním zařízení. Pobyt se realizuje v úvodu i v závěru projektu. Účastní se ho skupina frekventantů a jako dohled psychologové a mistři odborného výcviku. 1x týdně probíhá osobnostní rozvoj s terapeuty z PPP. Během projektu jsou realizovány dva bloky odborné praxe u potencionálního zaměstnavatele.

Po ukončení projektu obdrží každý účastník osvědčení o zaučení v daném oboru. Následuje nástup do pracovního poměru, který zprostředkuje ÚP. (projekt KROKEM přes MOST, 2002)

- *Projekt podpůrného skupinového setkávání pro klienty sociálních kurátorů*

Realizátorem projektu je Město Česká Lípa, resp. kurátoři pro mládež Městského úřadu v České Lípě. Na tomto projektu spolupracuje také pedagogicko-psychologická poradna v České Lípě. Jde vlastně o setkávání mladých lidí formou skupinové práce, která zahrnuje trénink komunikačních dovedností, psychosociální hry, posilování motivace ke změně chování. Cílovou skupinou jsou mladiství ve věku 15 až 18 let, kteří jsou v evidenci kurátorů pro mládež a u kterých je uloženo výchovné opatření nebo se o jeho uložení uvažuje. Cílem je motivovat jedince, aby aktivně přistupoval k řešení svých problémů.

Statistické údaje za toto oddělení r. 2005 – r. 2007 (zdroj dat: Měú Česká Lípa)

Tabulka č. 3, č. 4 a č. 5 znázorňuje počty klientů a aktivit kurátorů pro mládež ve věkové hranici 13 –18 let v jednotlivých čtvrtletích. Z uvedených dat je patrný nárůst počtu řešených případů.

Tabulka č. 3 – činnost sociálního kurátora pro mládež – rok 2005

Činnost	1.čtvrť.	2.čtvrť.	3.čtvrť.	4.čtvrť.
Počet evidovaných klientů	308	329	352	368
Řešené případy	182	178	182	175
Nová trestná činnost	24	30	26	18
Nový přestupek	18	10	14	10
Počet soudních dohledů	34	32	31	26
Počet dětí v ústavní, ochranné výchově	39	38	38	35
Podané soudní návrhy na předběžné opatření-okamžité umístění dítěte do ústavu	4	1	-	2
Podané soudní návrhy na ústavní výchovu	4	2	-	2
Podané soudní návrhy na zrušení ústavní výchovy	1	0	-	1
Podané soudní návrhy na udělení napomenutí	0	0	-	0
Počet návštěv dětí umístěných ve výchovném ústavu	8	15	11	9
Počet návštěv v rodinách s nařízeným soudním dohledem	29	21	11	19
Počet návštěv dětí ve výkonu vazby, výkonu trestu	1	1	-	0
Účast kurátora při výslechu na Policii ČR	51	63	69	50
Počet klientů řešených přestupkovou komisí	23	18	15	8
Počet soudních jednání	60	63	54	49
Počet vypracovaných zpráv o klientech	152	137	138	96
Kontakty v rodinách a na úřadě	233	164	189	218
Telefonické kontakty	482	344	291	421

Tabulka č. 4 – činnost sociálního kurátora pro mládež – rok 2006

Činnost	1.čtvrť.	2.čtvrť.	3.čtvrť.	4.čtvrť.
Počet evidovaných klientů	346	314	282	363
Řešené případy	158	164	117	153
Nová trestná činnost	29	24	18	44
Nový přestupek	10	3	14	12
Počet soudních dohledů	23	21	25	22
Počet dětí v ústavní, ochranné výchově	32	29	33	28
Podané soudní návrhy na předběžné opatření-okamžité umístění dítěte do ústavu	1	0	0	2
Podané soudní návrhy na ústavní výchovu	1	4	0	3
Podané soudní návrhy na zrušení ústavní výchovy	1	0	0	0
Podané soudní návrhy na udělení napomenutí	0	0	0	0
Počet návštěv dětí umístěných ve výchovném ústavu	10	13	10	17
Počet návštěv v rodinách s nařízeným soudním dohledem	8	7	12	10
Počet návštěv dětí ve výkonu vazby, výkonu trestu	0	1	0	0
Účast kurátora při výslechu na Policii ČR	62	42	27	51
Počet klientů řešených přestupkovou či výchovnou komisí	15	4	16	15
Počet soudních jednání	41	36	19	25
Počet vypracovaných zpráv o klientech	114	108	69	120
Kontakty v rodinách a na úřadě	214	185	149	238
Telefonické kontakty	409	297	183	413

Tabulka č. 5 – činnost sociálního kurátora pro mládež – rok 2007

Činnost	čtvť	2.čtvrť.	3.čtvrť.	4.čtvrť.
Počet evidovaných klientů	340	366	376	412
Řešené případy	234	242	240	230
Nová trestná činnost	56	50	35	32
Nový přestupek	19	13	11	4
Počet soudních dohledů	25	27	34	36
Počet dětí v ústavní, ochranné výchově	46	45	49	53
Podané soudní návrhy na předběžné opatření-okamžité umístění dítěte do ústavu	1	2	5	3
Podané soudní návrhy na ústavní výchovu	1	6	2	2
Podané soudní návrhy na zrušení ústavní výchovy	0	0	1	0
Podané soudní návrhy na dohled či udělení napomenutí	0	0	3	0
Počet návštěv dětí umístěných ve výchovném ústavu	34	33	28	38
Počet návštěv v rodinách s nařízeným soudním dohledem	16	24	29	13
Počet návštěv dětí ve výkonu vazby, výkonu trestu	2	1	1	0
Počet výslechů na Policii ČR	83	74	45	47
Počet přestupkových řízení či výchovných komisí	15	10	7	10
Počet soudních jednání	51	48	56	70
Počet vypracovaných zpráv o klientech	177	185	171	173
Kontakty v rodinách a na úřadě	298	300	268	212
Telefonické kontakty	419	582	332	338

Sociální kurátor - kurátor pro dospělé

Oddělení sociální prevence a kurátorské činnosti na odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Česká Lípa zajišťuje také pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením.

Sociální kurátor - kurátor pro dospělé pracuje s občany, kteří jsou nebo se vrací z výkonu trestu odnětí svobody, poskytuje jim sociálně-právní poradenství a spolupracuje s ostatními institucemi sociální sítě v rámci obce s rozšířenou působností. Na žádost soudu, věznic a ostatních orgánů činných v trestním řízení, či na žádost klienta, provádí sociální šetření, pomáhá klientům zajistit potřebné doklady, ubytování, zaměstnání, rozhoduje o dávkách pro občany ohrožené sociálním vyloučením.

Jejich sociální situace se rok od roku výrazně zhoršuje. Cca 65 až 70 % tvoří pomoc recidivistům, tj. osobám, které se dopustily opakované trestné činnosti. Velkým problémem je jejich sociální vyloučení, bezdomovectví a dlouhodobá nezaměstnanost s výrazným rizikem rostoucích dluhů.

Statistické přehledy r. 2005 – r. 2007 (zdroj dat: Městský úřad Česká Lípa)

V tabulkách č. 6, č.7 a č. 8 jsou uvedeny počty klientů kurátora pro dospělé v každém čtvrtletí a pro názornost je uveden i přehled počtu vyplacených finančních výpomocí. Počty propuštěných osob z výkonu trestu či vazby v jednotlivých obdobích nelze předem odhadnout ani předem stanovit, neboť počet plánových propuštěních ovlivňují počty osob propouštěných průběžně – neplánovaně (podmíněné propuštění, propuštění z vazby atd.)

Tabulka č. 6 – činnost sociálního kurátora pro dospělé – rok 2005

Činnost	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4. čtvrtletí
Počet evidovaných klientů	34	48	29	39
Počet propuštěných z výkonu trestu, vazby	33	39	29	28
Počet vyplacených finančních výpomocí	56	69	51	63
Vyplacené dávky v Kč	26.650,-	33.350,-	25.500,-	30.500,-

Tabulka č. 7 – činnost sociálního kurátora pro dospělé – rok 2006

Činnost	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4. čtvrtletí
Počet evidovaných klientů	80	48	38	49
Počet propuštěných z výkonu trestu, vazby	44	29	31	36
Počet vyplacených finančních výpomocí	42	35	25	34
Vyplacené dávky v Kč	20.900,-	20.000,-	15.400,-	22.500,-

Tabulka č. 8 – činnost sociálního kurátora pro dospělé – rok 2007

Činnost	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4. čtvrtletí
Počet evidovaných klientů	71	55	59	38
Počet propuštěných z výkonu trestu, vazby	49	43	45	27
Počet vyplacených finančních výpomocí	45	31	30	38
Vyplacené dávky v Kč	46.000,-	32.000,-	30.000,-	38.000,-

Dávky sociální péče vyplácené na MěÚ Česká Lípa z důvodu sociální potřeby jednotlivců a rodin

V roce 2006 byly dávky z důvodu nedostatku finančních prostředků vypláceny dle zákona o sociální potřebnosti a počet příjemců byl v průměru 611, vyplaceno celkem 24.347.000,- Kč. Z toho bylo v průměru vypláceno 229 rodin a vyplacen pro tuto skupinu příjemců objem finančních prostředků 11.294.000,- Kč.

V roce 2007 došlo ke změně zákona, problematika nedostatku finančních prostředků je řešena zákonem o pomoci v hmotné nouzi. Tyto dávky byly vypláceny celkem 763 klientům, ve výši 9.758.000,- Kč.

Zejména s ohledem na změnu okruhu společně posuzovaných osob došlo k poklesu objemu vyplacených finančních prostředků, dalším faktorem ovlivňující počet klientů je nutnost vzniku nároku na příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory.

Od 1.1.2007 platí nový zákon o pomoci v hmotné nouzi a nový zákon o životním a existenčním minimu, který změnil životní minimum na jednosložkové (obsahuje pouze částku potřebnou na výživu a ostatní základní osobní potřeby občana) a významně upravil okruh společně posuzovaných osob. Zákon o pomoci v hmotné nouzi byl deklarován jako moderní systém pomoci osobám s nedostatečnými příjmy, motivující tyto osoby k aktivní snaze zajistit si prostředky k uspokojení životních potřeb, je jednotný na celém území České republiky a vychází z principu, že každá osoba, která pracuje, se musí mít lépe než ta, která nepracuje. Je kladen důraz na sociální práci s klienty, která má zabránit jejich sociálnímu vyloučení.

Zákon o pomoci v hmotné nouzi stanovil 3 typy nových dávek a to příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc.

O dávkách rozhodují a vyplácejí je pověřené obecní úřady tak jako doposud. Žádosti se podávají na jednotných tiskopisech pro celou republiku, vyplňování tiskopisů je náročné (s ohledem na typ klientů) a konstrukce výpočtu je tak složitá, že nárok na dávku stanovuje jednotný počítačový program. Bohužel se při jednání s klientem nedá sdělit, zda nárok na dávku vznikne, eventuálně jaká bude výše, což v praxi přináší řadu problémů. Často se stává, že klienti absolvují složitý proces vyplňování a dokladování a žádost se jim následně zamítne, což vyvolává jejich velkou nespokojenost.

Komise prevence kriminality Města Česká Lípa

Komise prevence kriminality Města Česká Lípa byla zřízena v r. 2003 v souladu s § 45 písmeno d) zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů na dobu neurčitou. Komise je ze své činnosti odpovědná Radě města.

Předsedou této komise byla do ledna r. 2008 Mgr. Michaela Hostinská, která se svého předsednictví na vlastní žádost vzdala a novým předsedou byl jmenován Zdeněk Richter (dosavadní místopředseda komise). Komise má 9 členů, schází se cca 1x měsíčně. Pravidelným – stálým hostem na jednáních komise je manažer prevence kriminality. Tím je od 1.3.2008 Anna Deumičová. Funkce manažera prevence kriminality spadá přímo do působnosti starostky města Hany Moudré.

Ústavní zařízení pro rizikovou mládež

Jsou to školská zařízení, zřizovaná MŠMT, většina pracovníků jsou tedy pedagogové. Dítě je sem umístěno na základě rozhodnutí soudu o předběžném opatření, o ústavní výchově či po dohodě s rodiči. Umístění dítěte či mladistvého do ústavní výchovy by mělo být až poslední možností při řešení problémů rizikové mládeže. Většinou se sem dostanou nezletilí na základě toho, že se rodina není schopna starat o jejich základní životní potřeby. Pokud mají „pouze“ tento problém a nemají poruchy chování, jdou buď do náhradní rodinné péče nebo do dětského domova, kde jim poskytnou odpovídající péči.

Do dalších zařízení se nezletilí dostanou proto, že mají takové výchovné problémy, se kterými si již není schopna rodina, škola ani jiná zařízení poradit a je jim nařízena ústavní nebo ochranná výchova.

Na Českolipsku je Dětský domov v České Lípě, dále dětský domov v Dubé - Deštné a Dětský domov se školou v Hamru na Jezeře. Výchovný ani diagnostický ústav zde není.

Střediska výchovné péče (SVP)

Střediska výchovné péče, dle zákona č. 109/2002 Sb. poskytují preventivně výchovnou péči, tj. poskytují speciálně pedagogické a psychologické služby. Tato péče je zaměřena odstranění či zmírnění poruch chování a prevenci vzniku dalších výchovných poruch a negativních jevů v sociálním vývoji klientů. Jsou většinou zřizována při diagnostických ústavech, ale mohou být i samostatná.

Tyto služby jsou určeny pro děti s rizikem poruch chování nebo s již rozvinutými poruchami chování, které nemají nařízenou ochrannou či ústavní výchovu, zletilým osobám do ukončení středního vzdělávání. Zaměřuje se na pomoc klientům, u kterých vzniká závislost na návykových látkách, popřípadě patologickém hráčství, jsou u nich patrné poruchy chování (útěky z domova, záškoláctví, lhaní apod.), nebo se vracejí z výchovného ústavu.

SVP poskytuje také konzultace, pomoc a informace osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům.

Preventivně výchovná péče je poskytována SVP formou ambulantních, celodenních nebo internátních služeb. Internátní pobyt trvá zpravidla 8 týdnů. Celodenní a internátní služby jsou realizovány na doporučení podle výsledků ambulantní péče. SVP spolupracuje také s dalšími zařízeními, jako jsou pedagogicko-psychologické poradny, školy, školská zařízení a se státními orgány, které se podílejí na prevenci v oblasti rizikové mládeže. *Na Českolipsku SVP není, nejbližší je v Liberci při diagnostickém ústavu nebo v Děčíně.*

Služby škol pro rizikovou mládež

- *Školní preventivní programy* jsou realizovány základními a středními školami. Jejich cílem je pokus o eliminaci sociálně patologických jevů u školní mládeže jako je záškoláctví, závislosti, šikana apod. Mohou být zaměřeny na děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, na žáky s disociálním či asociálním chováním nebo na všechny žáky všeobecně. Oblíbené jsou v současné době adaptační kurzy pro žáky prvních ročníků. Náplní programu jsou většinou přednášky, skupinové projekty dětí zaměřené na zdokonalování psychosociálních dovedností nebo skupinové soudržnosti, nabídka pozitivního trávení volného času, pobyty mimo školu apod. Tyto programy si často školy organizují samy, žádají na ně peníze od státu či od obce, poté si za tyto peníze zajišťují služby určitých odborníků v dané oblasti, zřizují volnočasové kluby apod.
- *Výchovný poradce a preventista sociálně patologických jevů* funguje při každé základní či střední škole. Jeho úkolem je mimo výběru dalšího povolání, sledovat výskyt sociálně patologických jevů na škole, jejich prevence, tj. vytváření opatření proti výskytu těchto jevů na škole.

Školní preventivní programy pro rizikovou mládež v České Lípě

V následující části budu popsány pouze programy, které byly na školách v České Lípě realizované ve školním roce 2006/2007. Tyto programy byly finančně podpořeny Komisí prevence kriminality Města Česká Lípa.

- *Edukační program prevence disociálních a asociálních poruch žáků Střední průmyslové školy (SPŠ).* Tento projekt byl zaměřen na žáky SPŠ v České Lípě s disociálními a asociálními poruchami chování (přestupky proti školnímu řádu, agresivita, neposlušnost, lhaní, šikana, záškoláctví, alkoholismu apod.). v tomto programu byly zařazeny dvě skupiny studentů po patnácti. Jeho náplní byl skupinový sociální výcvik a skupinová intervence v mimoškolní době, poradenství psychologa. Cílem není změna osobnosti studenta, ale usměrnění jeho chování pomocí prožitkového učení.

- *Projekt ZŠ Moskevská „Aktivní využití volného času“* byl zaměřen na volnočasové aktivity pro žáky ZŠ ze sociálně slabých rodin se snahou ukázat jim, jak se dá trávit volný čas smysluplně, dát jim možnost seberealizace a také je na chvíli dostat ze sociálně problémového prostředí. V nabídce bylo 12 odpoledních zájmových kroužků, nabídka aktivit v oblasti sportu, víkendové a týdenní pobyty.
- *Projekt „S radostí v Radosti zaženeme starosti“*, který zajišťovaly Speciální školy Radost, byl zaměřen na preventivní aktivity pro handicapované žáky škol. Obsahem projektu byl společný týdenní pobyt handicapovaných dětí a dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí s příslušníky Městské Policie Česká Lípa mimo školu. Zaměřoval se na prevenci sociálně patologických jevů, vysvětlování různých životních situací, do kterých by se žáci mohli dostat a jak je mají řešit, psychosociální hry, zlepšování komunikačních dovedností.
- *Projekt Žákovské rady na SOU 28.října* je vlastně prevencí sociálně patologických jevů žáků prostřednictvím posilování neformálních autorit mezi žáky. Členové žákovské rady usměrňují chování svých spolužáků pomocí vlastního příkladu. Žáky školy jsou často děti z nepodnětného a ekonomicky slabého prostředí, mají často pokroucený žebříček hodnot, je u nich velká pravděpodobnost, že vzdělání nedokončí. Činnost žákovské rady se zaměřuje na prevenci sociálně patologických jevů u žáků SOU, dává jim možnost smysluplného trávení volného času. Organizují preventivní přednášky, vzdělávací výlety, sportovní a hudební akce, ve spolupráci s různými organizacemi také obecně prospěšné sbírky apod. V žákovské radě jsou zástupci všech ročníků, pro studenty prvních ročníků je vždy připraven víkendový sociálně psychologický kurz, aby se naučili komunikaci a sociálním dovednostem.
- *Adaptační kurzy pro žáky 1. ročníků* organizuje v České Lípě téměř každá střední škola. Jde o několikadenní, většinou víkendový výjezd mimo školu na začátku prvního ročníku. Cílem je sžítí se kolektivu, prevence šikany a jiných negativních jevů v kolektivu, většinou je součástí i nějaká přednáška, např. na téma drogy, život v třídním

kolektivu apod., sociálně psychologické hry s cílem zlepšení soudržnosti kolektivu a vztahů s učitelem atd.

Probační a mediační služba (PMS)

Probační a mediační služba je v ČR zřizována zákonem č. 257/2000 Sb. o Probační a mediační službě. Je zřízena k tomu, aby nemusel být ve vhodných případech ukládán trest odnětí svobody a mohl být uložen trest jiný. PMS také shromažďuje informace a podklady k osobě obviněného pro účel trestního řízení.

Probační zákon rozumí „vykonávání a organizování dohledu nad obviněným, obžalovaným nebo odsouzeným, kontrolu výkonu trestu, který není spojen s odnětím svobody, sledování chování odsouzeného ve zkušební době při podmíněném trestu nebo při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, pomoc odsouzenému k tomu, aby nadále vedl řádný život.“

Mediace je dle zákona o PMS „mimosoudní zprostředkování za účelem řešení sporu mezi obviněným a poškozeným směřující k urovnání konfliktního stavu, vykonávané v souvislosti s trestním řízením“.

PMS věnuje zvláštní péči mladistvým a osobám blízkým věku mladistvého, spolupracuje při práci s nimi se sociálně terapeutickými programy, hlavně jde li o mladé uživatele návykových látek (Zákon o PMS, § 4 ods.4) V zákoně č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže je pak upravena činnost PMS ve vztahu k mládeži. Mladistvému lze uložit dohled probačního úředníka nebo zařazení do vhodného probačního programu a to i v kombinaci s trestním opatřením. Mediace se uplatňuje při narovnání vztahů mladistvého obviněného a poškozeného. Činnost PMS směřuje k integraci pachatele do společnosti, je zaměřena na participaci poškozeného a ochranu společnosti. (Matoušek, Kroftová 2003)

Probační a mediační služba v České Lípě

Je zřízena v České Lípě, sídlí v budově Okresního soudu v České Lípě. Vykonává probaci a mediaci v rámci zákona o PMS na území Českolipska. Nemá přímo specializované pracovníky pro mládež.

Domy dětí a mládeže

Nabízí mládeži možnost trávit svůj volný čas smysluplným způsobem. Nabízí volnočasové aktivity jako alternativu k rizikovému trávení mimoškolního času. Většinou nabízejí mimoškolní zájmové kroužky, otevřené kluby pro mládež, prázdninové tábory, víkendové akce apod.

Dům dětí a mládeže LIBERTIN v České Lípě

DDM Libertin v České Lípě nabízí svým klientům od 6 do 18 let velkou škálu zájmových kroužků od výtvarných, společenskovedních po jazykové, sportovní, taneční a technické. O prázdninách je zde možnost táborů pro děti s různým programem, včetně příměstského tábora. DDM Libertin pořádá také různé akce, soutěže, se školami pořádá preventivní akce pro ohroženou mládež, spolu s Městskou policií pak kroužek Mladý strážník.

- *Otevřený klub Spirála při DDM Libertin* nabízí mladým lidem prostor k pořádání vlastních akcí jako jsou výstavy, divadelní představení, přednášky na různá témata, videoprojekce nezávislých filmů, v dopoledních hodinách videoprojekce filmů pro střední školy v rámci výuky spojené s exkurzí do ICM, nebo jednoduše prostor ke scházení se za účelem čtení knih, časopisů, poslech hudby, hraní her, povídání s přáteli. (<http://www.libertin.cz/?page=spirala>)

Psychologické poradny

Psychologické poradny určené pro mládež či pro celé rodiny pomáhají řešit problémy jedinců i skupin, které mohou být z oblasti psychiky jedince, mezilidských vztahů, mohou vznikat v důsledku obtížných životních situací apod. Formou práce s klientem může být poradenství, individuální či skupinová psychoterapie. Pro rizikovou mládež jsou potřebné proto, že mohou s rizikovým mladým jedincem řešit jeho složitou životní situaci, do které se může dostat nebo intenzivně pracovat s celou jeho rodinou. Personální obsazení zajišťují většinou psychologové.

Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy v České Lípě

Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy v České Lípě je zařízení, které poskytuje bezplatnou psychologickou pomoc v oblasti rodinných, partnerských a dalších lidských vztazích (např. rodičovských). Poskytují individuální, párovou i rodinnou terapii. Mohou sem přijít i klienti, pokud jejich děti jsou např. hyperaktivní, mají problémy se záškoláctvím, útky z domova, drogami, poruchami příjmu potravy a mnoha dalšími záležitostmi.

Pedagogicko psychologické poradny (PPP)

Pedagogicko psychologické poradny jsou dle Slovníku sociální práce (Matoušek, 2003) poradenská zařízení zaměřená na problémy výchovy a školního vzdělávání dětí a mládeže. V ČR patří do soustavy státních školských zařízení. O vyšetření v nich může žádat klient sám, pokud mu je více než 15 let, rodina, škola nebo lékař dítěte. U klientů mladších 15 let musí dát souhlas zákonní zástupci. PPP zjišťuje školní zralost dětí, posuzuje vhodnost umístění dítěte do speciálního vzdělávacího programu, diagnostiku, pomáhá léčit poruchy učení a chování. Poskytuje orientaci při volbě povolání.

Pedagogicko psychologická poradna v České Lípě

Nabízí všechny služby, jako ostatní PPP. Podílí se na zajišťování psychologických služeb pro děti a mládež s rizikovým chováním, např. na projektu podpůrného skupinového setkávání při OSPaKČ MěÚ Česká Lípa, spolupracuje se školními výchovnými poradci apod.

Léčebná zařízení pro mládež ohroženou závislostí

Tato zařízení by měla poskytovat léčbu pro mládež ohroženou již vzniklou závislostí na návykových látkách. Jde o ambulantní či pobytovou léčbu závislostí na drogách, alkoholu, tabáku. Dají se sem zahrnout detoxikační centra pro mládež a psychiatrické ambulance pro děti a mládež. V současné době detoxikačních center na území ČR není moc i když poptávka po těchto službách se rozšiřuje, jelikož stále více mladých lidí upadá do závislostí na návykových látkách.

V České Lípě detoxikační centrum není, je zde pouze psychiatrická ambulance při Psychiatrickém sanatoriu.

Psychiatrické sanatorium v České Lípě

Psychiatrická ambulance je součástí Psychiatrického sanatoria, které nabízí diagnostické služby, pomoc a léčbu pro pacienty s psychiatrickými diagnózami. Mimo jiné se zabývají pomocí a léčbou závislostí, poskytují psychologickou pomoc klientům v náročných životních situacích, ženám s akutními psychiatrickými stavy či závislostmi poskytují pobytové služby. Součástí sanatoria je poté také AT poradna. Pracují zde psychiatři pro dospělé, děti a dorost, psycholog a zdravotnický personál.

Programy prevence organizované Policií ČR a Městskou Policií

Jsou zaměřené na prevenci kriminality mládeže formou přednášek, klubové činnosti či různých akcí, které policie pořádá pro veřejnost, většinou hlavně pro mládež. Často je tato činnost zaměřená na různé osvětové akce ve školách, kdy se zaměstnanci policie zaměřují na zvyšování právního povědomí dětí a mládeže. Policie také samozřejmě pracuje s mladistvými pachateli trestných činů či přestupků.

- ***Program prevence pro rizikovou mládež „Mladý strážník“, organizovaný Městskou Policií v České Lípě***

Projekt Mladý strážník je zaměřen na prevenci sociálně patologických jevů, eliminaci záškoláctví, potlačování násilí a vandalismu a zvyšování právního vědomí dětí. Je určen pro děti od 7 do 14 let, většinou ze sociálně slabého prostředí. Jde o klubovou činnost, kdy se děti seznámí s bezpečnostní problematikou, s formami protiprávního jednání, zapojí se do práce strážníků, dělají poznávací výlety, navštěvují různé kulturní akce a je pro ně pořádán i letní tábor. Financován je z obecních zdrojů a personálně jej zajišťují příslušníci městské Policie v České Lípě.

Nestátní služby a programy pro rizikovou mládež

Tyto služby jsou poskytovány nestátními neziskovými organizacemi, které jsou zřízené jiným subjektem, než státem a jejichž primárním cílem není vytváření zisku. Své příjmy investují do předem daných aktivit a nejsou zřizovány zákonem.

Příjmy získávají od sponzorů nebo žádají o granty z příslušných ministerstev či z fondů Evropské unie.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM)

Podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, poskytují nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) ambulantní nebo terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let, ohroženým sociálně nežádoucími jevy. Cílem této služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních rizik souvisejícím se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Tyto služby mohou být poskytovány anonymně. NZDM by mělo poskytovat výchovné, vzdělávací, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se sociálním prostředím a pomoc při obstarávání osobních záležitostí. Většina NZDM vzniká při velkých sídlištích, protože se zde shromažďuje mládež, která je ohrožována nežádoucími vlivy. Tato zařízení jim nabízí možnost trávení volného času nějakou nerizikovou činností. Často je zde i streetworker, který může aktivně nabízet služby NZDM potenciálním klientům.

- ***Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež při Farní charitě Česká Lípa***
Jako NZDM zde funguje také klub „Velryba“, které provozuje Farní charita v České Lípě, což je církevní společnost. Tento klub je zaměřen na různé volnočasové aktivity dětí ze sociálně slabých rodin, je zde možnost přípravy do školy, doučování, jsou zde nabídky víkendových akcí apod. Tento klub je otevřen ve všední den od 10 hod. do 17 hod. Je určen pro klienty od 7 let.

Primárně preventivní programy pro mládež

Jsou to aktivity, které směřují k potlačování sociálně patologických jevů u dětí a mládeže pomocí primární prevence, tj. u mládeže, která těmito jevy není ještě ohrožena. Většinou jsou spojeny s různými přednáškami na školách na různé téma, jako jsou drogy, šikana, agresivita, pohlavně přenosné choroby apod., někdy může být nabízeno, aby si žáci vybrali téma sami. Například v poslední době se uvažuje nad přednáškami proti kouření a alkoholu už v mateřských školách.

Příkladem aktivity v tomto směru může být činnost o.s. Prev-centrum v rámci jeho Centra primární prevence. To nabízí program všeobecné primární prevence pro žáky 6. až 9. tříd ZŠ a zaměřuje se na prevenci užívání návykových látek a dalších sociálně nežádoucích jevů. Také zajišťuje program tzv. selektivní primární prevence, který se zaměřuje na třídní kolektivy v rámci projektu „Spokojená třída“. Zde jde hlavně o prevenci šikany, řešení problematických vztahů a práci s třídním kolektivem jako celkem. (<http://www.prevcentrum.cz/cz/cpp/nabidka-sluzeb/>)

Terénní sociální práce zaměřená na rizikovou mládež

Jde o tzv. práci na ulici neboli streetwork. Může být zaměřena na potencionálně rizikové skupiny mládeže, ale i na ty, co k nějakému způsobu rizikového života sklouzli, jako jsou bezdomovci, uživatelé návykových látek, gambleři, prostitutky, prostituti apod. (Matoušek, Kroftová 2003) U terénní sociální práce jde o zlepšení dostupnosti služeb. Většina nízkoprahových zařízení má svého streetworkera, který informuje potencionální klienty o službách zařízení, ale k ničemu je nenutí. Většinou je nutné, aby streetworker byl něčím blízký skupině, se kterou pracuje, aby se aspoň třeba oblékal v souladu s jejími normami, měl podobnou hodnotovou orientaci a hlavně, aby danou skupinu neodsuzoval za to, co dělá, protože by mohl mít problém s ní pracovat.

V České Lípě je streetworker při K-Centru Passant.

Kontaktní centra pro osoby ohrožené závislostí na návykových látkách

Dle zákona o sociálních službách jde o nízkoprahová centra, která poskytují sekundární a terciární prevenci pro uživatele návykových látek, tedy pro osoby ohrožené závislostí na drogách nebo drogy užívající. Poskytují ambulantní a popřípadě i terénní služby. Většinou pracují s klienty od 15 let, ale na konzultaci může přijít i osoba mladší. Cílem této služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených s užíváním návykových látek. Poskytují poradenské služby, sociálně terapeutické služby, podmínky pro osobní hygienu apod.

Kontaktní centrum Pasant v České Lípě

Kontaktní centrum Pasant v České Lípě je klasickým nízkoprahovým kontaktním centrem pro uživatele návykových látek. Základní filosofií zařízení je navázání kontaktu s klientem s cílem ukončení užívání návykových látek. Docházení do centra je založeno na anonymitě, požíván je systém kódů pro jejich evidenci. Toto zařízení nabízí výměnu injekčních stříkaček, poskytnutí sterilní vody, dezinfekce, kondomů, možnost vykonání osobní hygieny, poskytnutí vitamínů a jídla, testy na přenosné choroby (žloutenka, HIV), menší zdravotní ošetření, péči psychologa a psychiatra, zprostředkování detoxu a léčby, pomoc při kontaktu s úřady. Centrum pořádá také primárně preventivní akce na základních a středních školách.

Programy zabývající se dobrovolnickou pomocí v oblasti rizikové mládeže

Jsou to programy pro ohroženou mládež, které jsou založené na dobrovolnické pomoci. Filosofie programu většinou vychází ze vztahu klienta ohroženého některým z rizikových vlivů a dobrovolníka, který těmito vlivy ohrožen není. Dobrovolník klienta motivuje k nerizikovému trávení volného času, ukazuje mu, že se dá trávit čas jinak, než rizikovým způsobem. Dobrovolník projde výcvikem, který jej připraví na práci s klientem, poté začne pravidelně pracovat s klientem. Měl by mít pravidelné supervize, na kterých může řešit překážky a problémy v práci se svým klientem.

Práce s klientem může zahrnovat cokoliv, co se dá považovat za zdravé trávení volného času, tj. např. sport, návštěvy kulturních akcí a kulturních zařízení, procházky apod. V ČR existují dva fungující dobrovolnické programy, totiž projekt LATA a program Pět P (je obdobou programu Big Brother, Big Sister v USA).

Projekt LATA byl založen v roce 1992, je zaměřen na mládež od 15 do 20 let. Spojuje jednoho dobrovolníka (plnoletého studenta pomáhajícího oboru) s jedním klientem. Klientem je mladý člověk, u něhož je z nějakého důvodu vyšší riziko sociálního selhání. Klient nekontaktuje organizátory programu, obvykle je kontaktuje nějaký pracovník v pomáhající profesi, pracující s rizikovou mládeží nebo například rodiče. Klient, dobrovolník a organizátor spolu sepisují smlouvu. Klient a dobrovolník podle ní spolu mají trávit pro obě strany přínosnou činností nejméně tři hodiny týdně po dobu jednoho školního roku. Tato činnost většinou vychází z potřeb klienta. Dobrovolník projde před kontaktem s klientem proškolením, má také k dispozici pravidelnou supervizi. Dobrovolník nemá být pro klienta kamarádem, není však ani autoritou nebo člověkem zodpovědným za klientovo chování. (www.lata.cz)

- ***Program Pět P při Dobrovolnickém centru v České Lípě***

Program Pět P je dobrovolnický program určený pro děti ve věku 6 – 15 let, kteří to mají v životě nějaký způsobem složitější, než jejich vrstevníci. Je zaměřen na řešení sociálních a komunikačních obtíží dětí a funguje na přátelském vztahu dítěte s dospělým dobrovolníkem. Sestavená dvojice se setkává jedno odpoledne v týdnu a věnují se volnočasovým aktivitám. Klienti mohou mít problémy s vrstevníky, prospěchové či výchovné problémy, mohou žít v nepodnětném prostředí. Práce s dobrovolníkem jim dává kamarádský vztah a možnost trávení volného času. Dobrovolníci prochází výcvikem, kde se učí práci s klientem, mapují své obavy, motivaci, učí se zachovávat hranice apod. Program Pět P v České Lípě je koordinován místním Dobrovolnickým Centrem a je zařazen do Regionálního programu Pět P Libereckého kraje.

Domy na půl cesty

Domy na půl cesty jsou dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, zařízení, která poskytují služby dětem do 26 let věku, které opouštějí ústavní zařízení, výkon trestu odnětí svobody či jiná zařízení po dosažení zletilosti. Poskytují jim ubytování, služby, které jim pomohou se adaptovat na život „tam venku“, sociálně terapeutické služby. Cílem je, aby mladý člověk, který jde v osmnácti letech z ústavního či jiného zařízení, měl možnost se naučit základním praktickým dovednostem, které bude v životě potřebovat, aby měl šanci si najít zaměstnání, bydlení apod. a nesklouzl k rizikovému způsobu života.

Sociální služby města Česká Lípa

Organizace vznikla k 1.1.2003 a jejím zřizovatelem je Město Česká Lípa. Odloučeným pracovištěm je **Dům humanity**. Azylové zařízení pro osoby „bez střechy nad hlavou“. Kapacita tohoto zařízení je celkem 20 lůžek pro muže a celkem 6 pro ženy. Úhrada za pobyt (jednu noc) je stanovena při pobytu krátkodobém (do tří měsíců) na 30,-Kč. Při pobytu delším (max. do šesti měsíců) je výše na noc stanovena na 60,-Kč. K ubytování nejsou přijímáni občané pod vlivem alkoholu.

Toto zařízení přijímá od občanů vyprané ošacení, dámské, pánské i dětské, včetně vyprané a vyčištěné obuvi. Dále je možné zde předávat i nepotřebné domácí zařízení, včetně nábytku. Tyto věci jsou pak následně předávány sociálně slabým občanům, přebytky jsou odváženy Diakonií Broumov k dalšímu využití případně zpracování. Je možné též předávat nepotřebné knihy, přikrývky, lůžkoviny, hygienické potřeby, trvanlivé potraviny, atd.

- *Projekt „Aktivizace a motivace klientů Domu humanity a dlouhodobě nezaměstnaných v České Lípě*

Projekt „Aktivizace a motivace klientů Domu humanity a dlouhodobě nezaměstnaných v České Lípě“ je realizován Sociálními službami Města Česká Lípa.

Kurátor pro dospělé na MěÚ v České Lípě pracuje s lidmi, kteří jsou ohrožení sociálním vyloučením, osobami vracejícími se z výkonu vazby či výkonu trestu, osobami propuštěnými z léčebných zařízení atd. Většinou jde o osoby, které dlouhodobě nepracují, neřeší svou životní situaci, mnohdy jsou zcela bez vzdělání. Věkově je nelze jednoznačně vymezit, neboť jde o krátce zletilé, střední generaci i starší věkovou kategorii. Některé z nich směřuje právě na Dům humanity, kde jim je nabídnut již zmíněný projekt. Pro některé je to možnost návratu do běžného způsobu života. Pokud nevyužijí projektu, je jim alespoň poskytnuto poradenství, možnost ubytování, základní stravy a ošacení. Cílem projektu je poskytovat poradenství a pomoc klientům v takovém rozsahu, aby se mohli stát nezávislými a začlenili se opětovně do běžného života společnosti. Dále jde o snížení míry izolace a sociálního vyloučení osob v obtížné životní situaci a integrace lidí bez domova a dlouhodobě nezaměstnaných do společnosti a na trh práce. Důraz je kladen na aktivizaci a motivaci klientů v přístupu k jejich pracovnímu i společenskému uplatnění a znovunabytí společenských a pracovních návyků. Poradenství a aktivizace jsou určeny pro osoby znevýhodněné na trhu práce z důvodu bezdomovectví, nízké kvalifikace a dlouhodobé nezaměstnanosti. Je zaměřené na podporu osob ze skupin sociálně ohrožených a znevýhodněných na trhu práce. V krizových situacích nabídka využití ostatních služeb azylového domu.

Analýza kriminality ve městě

Tabulka č. 9 (zdroj dat: Policejní prezidium Praha – 2008)

	Rozsah		SvČ	CL	DC	CV	LI	LT	MO	TP	UL
	TSK		součet	01	02	03	05	06	08	09	10
Násilná kriminalita	101	190									
- vykazované období			3 295	333	229	393	482	319	466	377	263
- předchozí období			3 408	366	271	363	512	322	479	365	249
- rozdíl			-113	-33	-42	30	-30	-3	-13	12	14
Mravnostní kriminalita	201	290									
- vykazované období			326	51	34	49	61	37	18	24	14
- předchozí období			293	35	28	49	48	21	21	34	16
- rozdíl			33	16	6	0	13	16	-3	-10	-2
Krádeže vloupáním	311	390									
- vykazované období			8 131	744	765	1 138	911	726	1 027	842	915
- předchozí období			7 537	769	696	914	820	674	960	793	867
- rozdíl			594	-25	69	224	91	52	67	49	48
Krádeže prosté	411	490									
- vykazované období			17 906	1 711	1 521	2 525	1 923	1 483	1 913	2 505	2 259
- předchozí období			17 177	1 530	1 500	2 425	1 775	1 366	1 947	2 375	2 270
- rozdíl			729	181	21	100	148	117	-34	130	-11
Ostatní majetková	511	590									
- vykazované období			2 071	203	202	320	246	151	237	191	262
- předchozí období			1 872	218	153	281	219	116	247	196	208
- rozdíl			199	-15	49	39	27	35	-10	-5	54
Majetková krim. celkem	311	590									
- vykazované období			28 108	2 658	2 488	3 983	3 080	2 360	3 177	3 538	3 436
- předchozí období			26 586	2 517	2 349	3 620	2 814	2 156	3 154	3 364	3 345
- rozdíl			1 522	141	139	363	266	204	23	174	91
Obecná kriminalita	101	665									
- vykazované období			34 250	3 373	3 020	4 654	3 959	2 963	4 031	4 205	3 843
- předchozí období			33 646	3 370	2 976	4 312	3 870	2 859	4 074	4 139	3 852
- rozdíl			604	3	44	342	89	104	- 43	66	- 9
Celková kriminalita	101	902									
- vykazované období			48 623	5 034	4 567	6 551	5 843	4 201	5 376	5 834	5 376
- předchozí období			45 863	4 658	4 415	5 789	5 387	3 858	5 116	5 693	5 396
- rozdíl			2 760	376	152	762	456	343	260	141	- 20

Tabulka č. 9 vypovídá o celkové kriminalitě u vybraných dle měst v ČR v porovnání s minulým obdobím. U všech spáchaných trestných činů je patrný nárůst případů. Město Česká Lípa je dle těchto statistik PČR uvedeno jako 8. pořadí rizikivosti kriminality. Data za město Česká Lípa jsou uvedena pod zkratkou CL.

6.4 Použité metody

Vzorek A:

Pro sociologický průzkum byl zvolen nestandardizovaný dotazník (příloha č. 1), který je pro sběr více dat nejvhodnější z hlediska sběru většího množství údajů v poměrně krátkém časovém úseku.

Sociologické šetření na téma „Pocit bezpečí občana“ bylo pro město Česká Lípa již provedeno v roce 1997, kdy se jednalo o jednu z povinných složek pro přijetí města do programu prevence. V roce 1999 bylo provedeno opětovné sociologické šetření na téma Pocit bezpečí občanů.

Znění jednotlivých otázek v dotazníku bylo v roce 1999 konzultováno zejména s PhDr. Kazimírem Večerkou CSc., který se mimo jiné, při své práci v Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, sociologickým průzkumem zabývá. PhDr. Kazimír Večerka CSc. je přízvaný odborník a předseda komise Republikového výboru pro prevenci kriminality pro výběr Komplexního součinnostního programu prevence kriminality na místní úrovni.

Sběr dat proběhl dne 13. 12. 2007 v době od 08.00 do 16.00 hod.

Vzorek B:

Řízené rozhovory s pracovníky oddělení sociálně-právní ochrany a pracovníky oddělení sociální prevence a kurátorské činnosti Městského úřadu v České Lípě s cílem zjištění, zda jsou spokojeni s nabídkou služeb zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů, zda tyto aktivity znají, případně jaké služby v regionu postrádají. Řízené rozhovory proběhly dne 5.2.2008 na MěÚ v České Lípě, odbor sociálních věcí a zdravotnictví.

Pokládání otázky:

1. Je nabídka služeb zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů ve městě Česká Lípa vnímána jako dostačující?
2. Jsou služby a programy zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů ve městě pro dostatečně propagovány, aby se dostaly do povědomí veřejnosti?
3. Jaké problémy v oblasti rizikové mládeže jsou zde vnímány pracovníky OSPO a OSPaKČ jako nejčastěji řešené?

4. Jaké služby a programy zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů ve městě Česká Lípa podle pracovníků OSPO a OSPaKČ chybí a jaké by byly potřeba?

Použité otázky byly voleny s ohledem na typ práce a také typ respondentů, předpokladem bylo, že respondenti o problému rizikové mládeže něco ví, jelikož s ní pracují a také to, že termíny, které byly při rozhovorech použity jsou jim dostatečně známé.

6.5 Popis vzorku

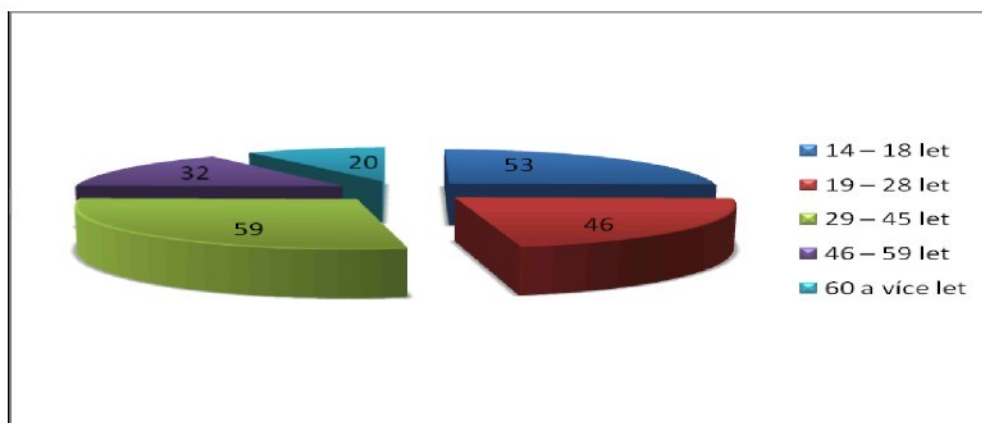
Charakteristika a výběr vzorku respondentů (vzorek A)

Sběr dat proběhl dne 13. 12. 2007 v době od 08.00 do 16.00 hod.

Sociologický průzkum se setkal s velkým zájmem občanů a během poměrně krátké doby bylo zaznamenáno velké množství dat. Celkem, během jediného dne, se podařilo získat pro vyplnění dotazníku 218 osob. Při vyhodnocení bylo 8 dotazníků vyřazeno jako neplatných.

Věk respondentů byl rozdělen do 5 základních skupin – viz graf č.2.

Graf č. 2 Věkové složení vzorku

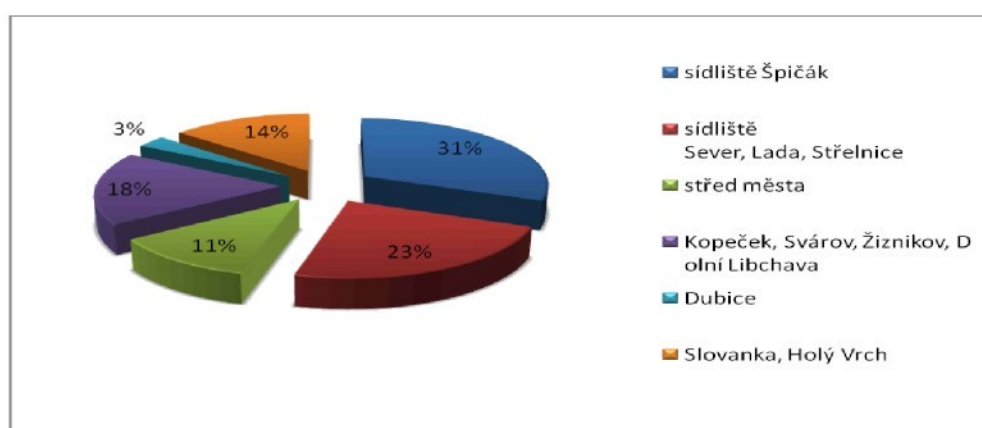

Byla oslovena Euroškola v České Lípě, konkrétně studenti ze 4 ročníku. Třídní učitelkou byli vybráni nejvhodnější studenti, u kterých byl předpoklad dobrého vystupování a kvalitní komunikace při sběru dat. Výběr studentů se ukázal jako správný. Vybráno bylo 8 tazatelů. Tito mladí lidé byli řádně

proškolení a to nejen ke znění a smyslu jednotlivých otázek, ale též k vhodnému vystupování apod. tak, aby v žádném případě neovlivnili kvalitu sbíraných dat. Tazatelé byli řádně označeni oficiální visačkou se svým jménem a označením: Sociologický průzkum, prevence kriminality Město Česká Lípa.

Byly vytvořeny 4 dvojice, které prováděli sběr dat na čtyřech spotech: sídliště Špičák, sídliště Sever, pošta na náměstí T.G.M. – střed města a obchodní dům Delvita a OD Andy – střed města i lidé z ostatních částí města

Graf č. 3 Lokalita, ve které dotazovaný bydlí

Komentář ke grafu č. 3

Výše zobrazený graf ukazuje v procentech, v jakých částech města Česká Lípa dotazovaní bydlí. Sídliště Sever, Lada (23%) a Špičák (31%) jsou velké jak rozlohou, tak i počtem obyvatel, což se odrazilo i ve zkoumaném vzorku.

Vyhodnocení základních údajů o dotazovaném vzorku.

V tabulce č. 10 je uvedeno, jak dlouho občan v České Lípě bydlí.

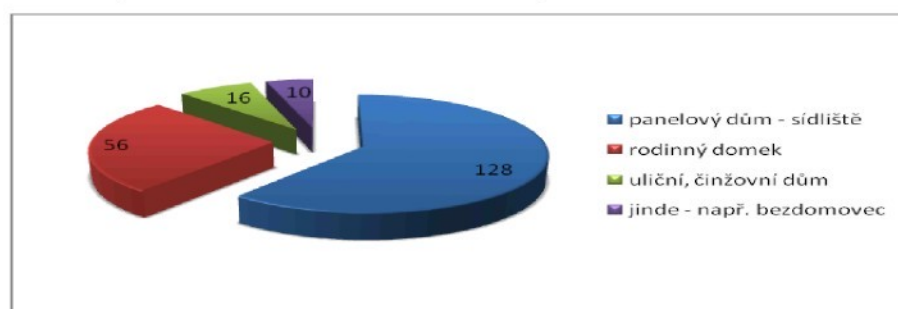
Tabulka č. 10

	četnost	vyjádřeno v procentech
méně než 5 let	23	10,95 %
5 – 10 let	27	12,86 %
více než 10 let	160	76,19 %
Σ	210	100 %

Komentář k tabulce č. 10

Tabulka č. 10 udává dobu, po kterou dotazovaný občan bydlí v České Lípě. Přesto, že poblíž České Lípy byl vybudován Uranový průmysl a byla zde poměrně častá fluktuace lidí, tak vzhledem k útlumu těžby uranu zde již k tak velké fluktuaci nedochází, o čemž svědčí, že 76,19% dotázaných bydlí v České Lípě již více jak 10 let.

Graf č. 4 V jakém domě v současné době bydlíte?

Graf názorně ukazuje, že více jak polovina dotazovaných bydlí v panelovém domě, což koresponduje s grafem, z jaké části města pocházíte. Česká Lípa je městem panelových domů.

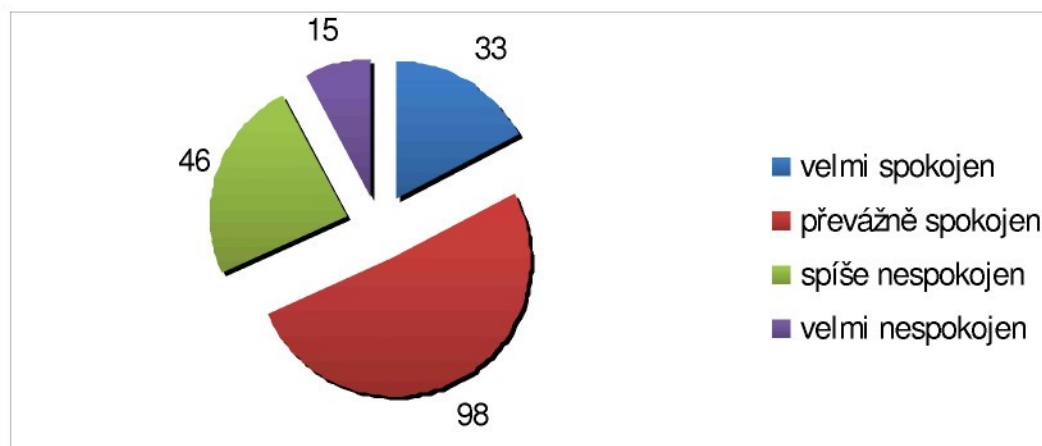
Mezi dotazovanými bylo 128 žen a 82 mužů. V zaměstnaneckém poměru bylo z celkového počtu 210 respondentů celkem 75 osob, dále mezi dotazovanými bylo 31 soukromých podnikatelů, 67 studentů, 26 důchodců, 2 osoby v domácnosti a 9 osob uvedlo, že jsou nezaměstnaní.

Charakteristika a výběr vzorku pro řízené rozhovory (vzorek B)

Odpovídalo deset pracovníků oddělení sociálně-právní ochrany a pět pracovníků oddělení sociální prevence a kurátorské činnosti MěÚ Česká Lípa. Jejich odpovědi se mírně lišily v závislosti na tom, s jakou cílovou skupinou se při své práci setkávají. Z rozhovorů bylo patrné, že pracovníci region znají a jsou orientovaní v nabídce služeb.

6.6 Interpretace výsledků (Vzorek A)

Graf č. 5 **Hodnocení práce Policie České republiky**

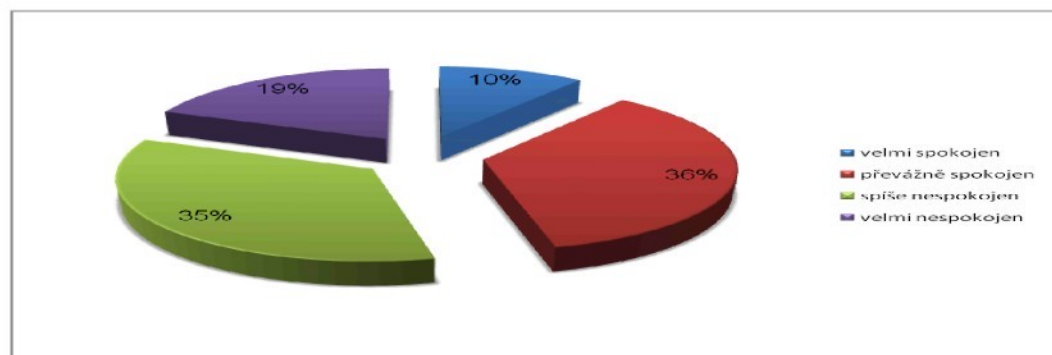
MODUS = 2 = převážně spokojen , aritmetický průměr $(\sum(X_i * n_i)/\sum n_i) = 2,38$

Komentář ke grafu č. 5

Snižovat kriminalitu v našem městě mohou Policie ČR, Městská policie, ovlivnit jí může i městský úřad. Dotaz byl zaměřen na spokojenost činností výše uvedených institucí. Dotazovaní měli hodnotit práci těchto úřadů známkami, kdy platilo: 1 = velmi spokojen, 2 = převážně spokojen, 3 = spíše nespokojen, 4 = velmi nespokojen.

Z grafu je patrné, že občané jsou převážně spokojeni. Průměrná známka práce Policie České republiky, jakou jí přidělili oslovení respondenti, činí 2,38.

Graf č. 6 **Hodnocení práce Městské policie v České Lípě**

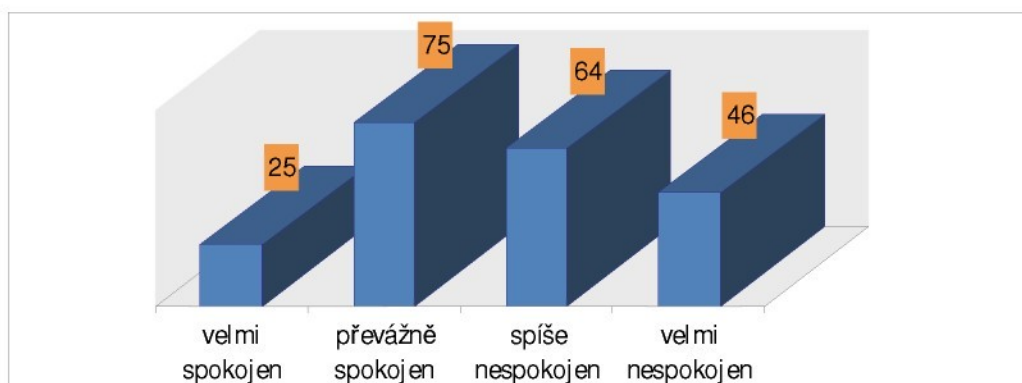

MODUS = 2 = převážně spokojen, aritmetický průměr $(\sum(X_i * n_i)/\sum n_i) = 2,62$

Komentář ke grafu č. 6

Při hodnocení práce městské policie ve srovnání s Policií ČR je patrné, že došlo k určitému posunu směrem k spíše nespokojen. Průměrná známka dosáhla stupně **2,62**.

Graf č. 7 Hodnocení práce Městského úřadu v České Lípě

MODUS = 2 = převážně spokojen, aritmetický průměr $(\sum(X_i * n_i) / \sum n_i) = 2,62$

Dosažená průměrná známka práce Městského úřadu činí **2,62**.

Vyhodnocení otázek, které mají vztah ke kriminalitě a trestné činnosti

Stal jste se v posledních dvou letech obětí níže uvedeného trestného činu?

Tabulka č. 11

Trestná činnost:	Počet ANO:	Vyjádřeno v %
kapesní krádež	36	17,14
vloupání do vozidla	28	13,33
tr. činnost spojená s násilím	26	12,38
odcizení kola	22	10,48
vloupání do sklepa, kočárkárny apod.	22	10,48
vloupání do chaty či chalupy	18	8,57
vloupání do bytu	16	7,62
odcizení vozidla, motocyklu	12	5,71
Σ	180	68,57

V tabulce č. 11 je zaznamenáno počet napadení trestnou činností občanů v posledních dvou letech bez ohledu, zda toto oficiálně hlásili.

Údaje jsou v tabulce seřazeny sestupně tak, aby bylo patrné, která trestná činnost zkoumaný vzorek zasáhla nejvíce. *Potvrdilo se, že občany zatěžuje nejvíce trestná činnost majetkového charakteru.*

Do jaké míry se obáváte, že nastanou následující události?

V tabulce č. 12 je zaznamenáno vyjádření občanů početně i procentuelně, do jaké míry se obávají, že se stanou obětí určité trestné činnosti. Občané se mohli vyjádřit známkou 1- 4. (1 = vysoce pravděpodobně, 2 = spíše pravděpodobné, 3 = nepravděpodobné, 4 = vyloučené)

Tabulka č. 12 Obava občanů zda se stanou obětí trestného činu.

Událost:	Známka:	Počet:	Vyjádřeno v %
Vykradený byt	1	45	21,43
	2	71	33,81
	3	66	31,43
	4	28	13,33
Odcizení vozidla	1	73	34,76
	2	73	34,76
	3	30	14,29
	4	34	16,19
Přepadení, fyzické násilí	1	56	26,67
	2	84	40,00
	3	46	21,90
	4	24	11,43
Kapesní krádež	1	79	37,62
	2	61	29,05
	3	41	19,52
	4	29	13,81
Vražda	1	21	10,00
	2	34	16,19
	3	91	43,33
	4	64	30,48
Ztráta zaměstnání	1	46	21,90
	2	62	29,52
	3	51	24,29
	4	51	24,29

Komentář k tabulce č. 12

Tabulka č. 12 přehledně znázorňuje, jak dotazovaní předvídají, kterou trestnou činností by mohli v budoucnu být ohroženi či jaké trestné činnosti se do budoucna obávají. Je patrné, že největší obavy mají, že budou okradeni kapesním zlodějem a hned poté z odcizení vozidla, což odpovídá současným statistikám Policie ČR. Nezanedbatelný je též vyjádřený strach z loupežného přepadení či fyzického násilí.

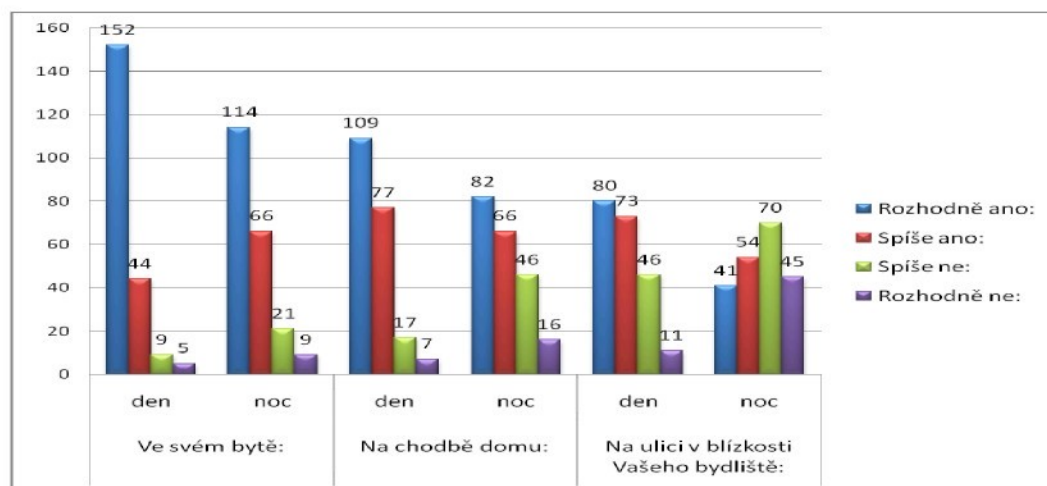
Cítíte se doma či v ulicích blízko Vašeho bydliště bezpečně?

Pocitem bezpečí občana, jaký prožívá ve svém bytě, na chodbě domu či na ulici se zabývá otázka dotazníku číslo 5. Je zde i zohledněna denní i noční doba. Početně i v procentech je toto zaznamenáno v tabulce č. 13. Podstatně lepší vypovídací hodnotu však mají tyto hodnoty znázorněny graficky v grafu číslo 8.

Tabulka č. 13

Hodnocení: celkový počet/ (vyjádřeno v %)					
Cítíte se bezpečně v (na):	Denní doba:	Rozhodně ano:	Spíše ano:	Spíše ne:	Rozhodně ne:
Ve svém bytě:	den	152 (72,38%)	44 (20,95%)	9 (4,29%)	5 (2,38%)
	noc	114 (54,29%)	66 (31,43%)	21 (10,00%)	9 (4,29%)
Na chodbě domu:	den	109 (51,90%)	77 (36,67%)	17 (8,10%)	7 (3,33%)
	noc	82 (39,05%)	66 (31,43%)	46 (21,90%)	16 (7,62%)
Na ulici v blízkosti Vašeho bydliště:	den	80 (38,10%)	73 (34,76%)	46 (21,90%)	11 (5,24%)
	noc	41 (19,52%)	54 (25,71%)	70 (33,33%)	45 (21,43%)

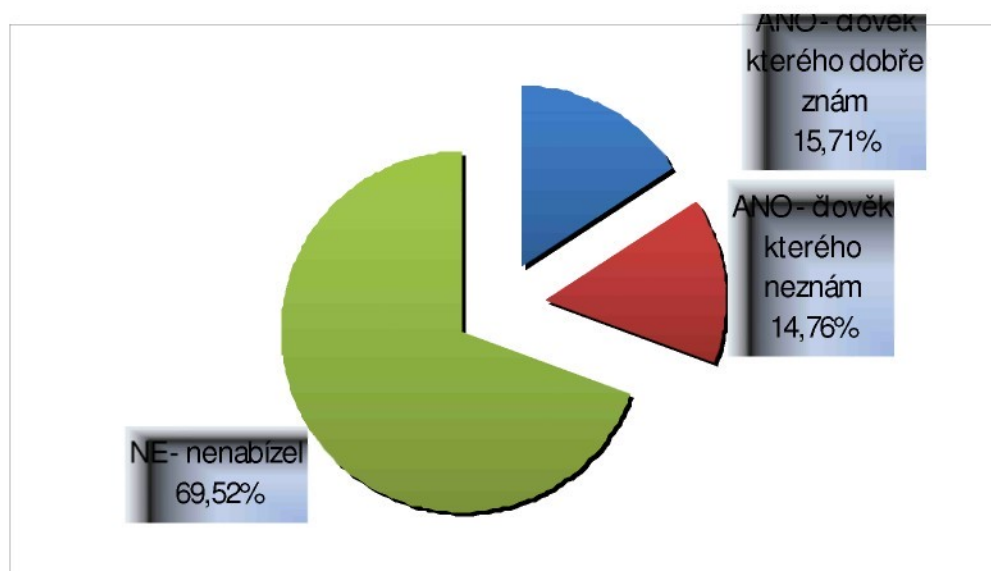
Graf č. 8 Jak a kde se cítíte bezpečně?

Komentář ke grafu č. 8

Vyhodnocení této otázky ukazuje, že lidé ze zkoumaného vzorku se cítí méně bezpečně mimo svůj byt, zejména na ulici a tento pocit nebezpečí ještě vzrůstá v noční době.

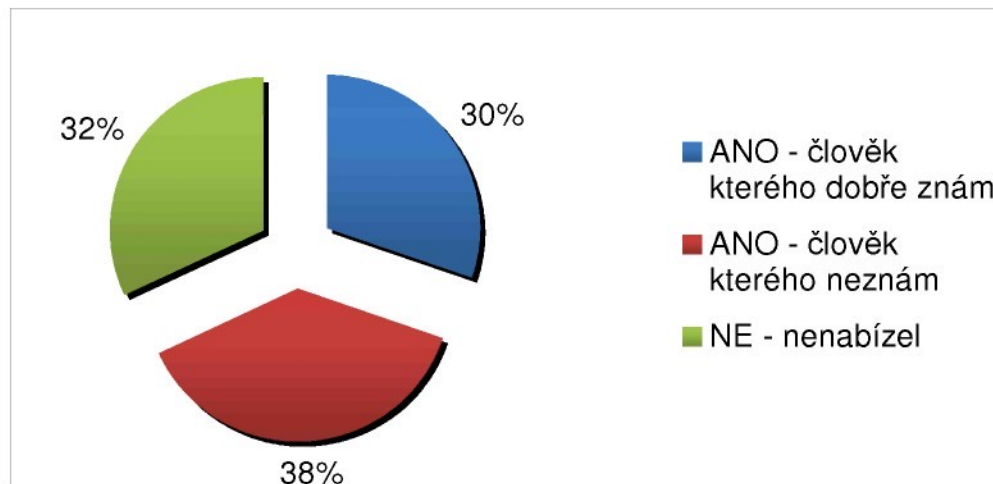
Graf č. 9 Nabízel Vám v poslední době v České Lípě někdo nějakou drogu (kromě cigarety, alkoholu a léků)

Graf nám názorně ukazuje, že z celkového počtu 210 respondentů byla 31 % všech dotázaných nabízena droga.

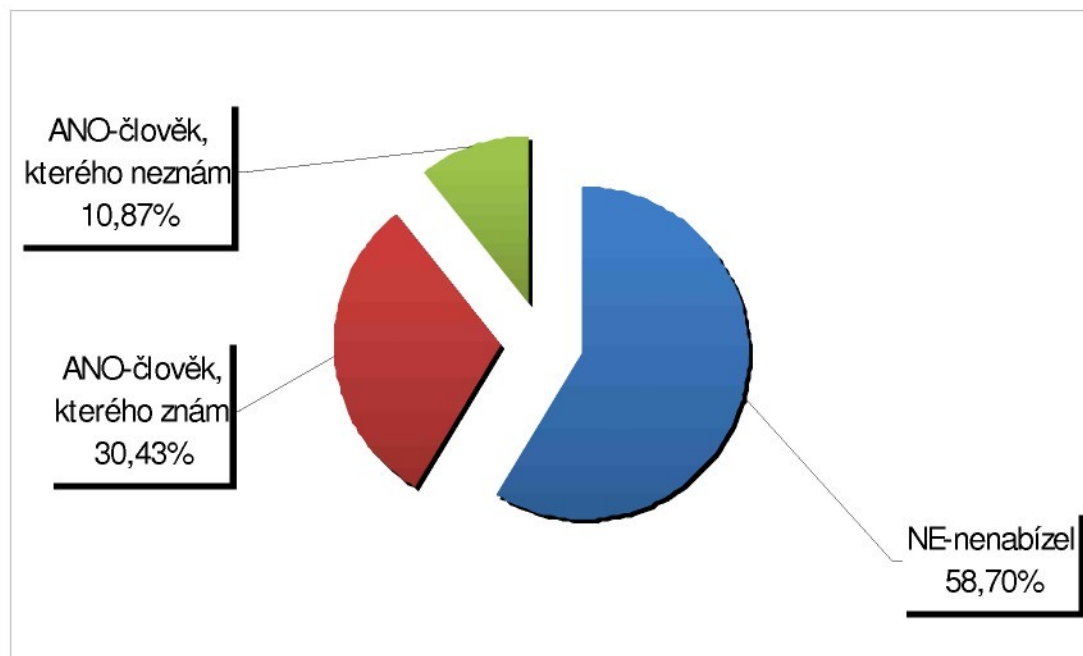
Graf č. 10 Nabízeli Vám v poslední době v České Lípě někdo nějakou drogu?

Věková skupina od 14 do 18 let.

Graf č. 11 Nabízeli Vám v poslední době v České Lípě někdo nějakou drogu?

Věková skupina od 19 do 28 let.

Komentář ke grafu č. 10 a č. 11

Vzhledem k poměrně velkému procentu kladných odpovědí na otázku nabídky drogy bylo provedeno vyhodnocení nejrizikovější skupiny, tedy mladých občanů ve věku 14 – 18 let, kteří jsou na zneužití drogy nejvíce náchylní. Z 53 dotazovaných pouhým 32,08 % (17 osob) nebyla v posledních dvou letech nabídnuta droga. Šestnácti mladistvým dotazovaným nabídl drogu člověk jim známý a 20 mladým lidem nabídl drogu člověk, kterého neznali vůbec anebo jen od vidění. Graf č. 11 znázorňuje výsledek v procentech.

Pro ilustraci byla stejným způsobem vyhodnocena i následující věková kategorie tedy ve věku od 19 do 28 let, kdy je již u této části zkoumaného vzorku patrný posun směrem k odpovědi NE – nenabízel (58,70 %) a výsledky se posunují k celkovým výsledkům této otázky.

Je patrná závislost mezi věkem občana a nabídkou drogy. Mladším občanům je droga nabídnuta ve více případech než občanům starším.

Metodou dotazníku u náhodného výběru respondentů bylo sledováno, zda jim někdo v poslední době nabídnul drogu. Drogou není myšleno alkohol či cigarety. Poslední doba znamená přibližně 2 roky zpětně. U sledovaného vzorku byla sledována věková skupina respondentů. Byl zaznamenán počet kladných či záporných odpovědí v dané věkové skupině.

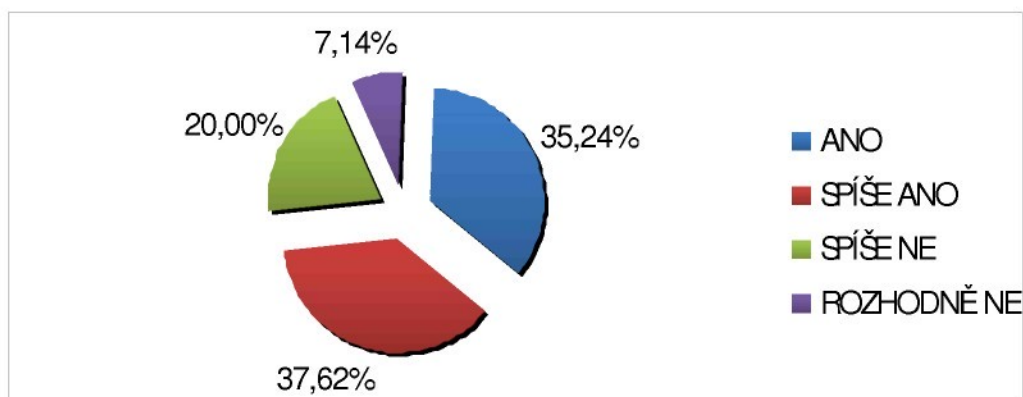
U kladných odpovědí mohl občan zvolit, zda osobu, která mu drogu nabídla, zná osobně či nezná.

Je patrná závislost mezi věkem občanů a nabídkou drogy. Občanům ve věku 14 – 18 let je droga nabízena výrazně častěji.

Vyhodnocení otázek ve vztahu možnosti spolupráce s Policií ČR či jinými organizacemi ke snížení kriminality ve městě Česká Lípa.

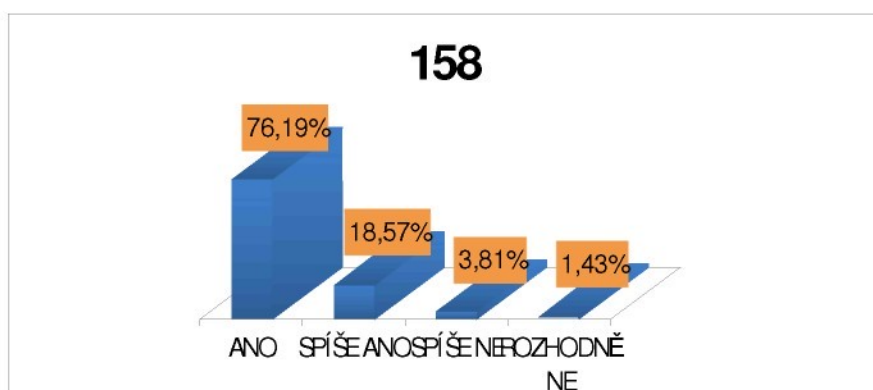
Otázce možné spolupráce občana s příslušnými orgány byla věnována v dotazníku značná pozornost. Viz otázky č. 9 až č. 17 v příloze č. 1 - Dotazník.

Graf č. 12 Jste Vy sám ochoten pomoci proti kriminalitě v našem městě?

V otázce číslo 16 byli občané tázáni, zda jsou ochotni pomoci v boji proti kriminalitě ve městě. Téměř 72,86 % procent z dotazovaného vzorku je ochotno pomoci proti kriminalitě v České Lípě. Přímo u této otázky měli možnost se krátce vyjádřit, jakým způsobem jsou ochotni pomoci, avšak drtivá většina občanů se ke způsobu nevyjádřila. Soudíme, že je nutné, aby kompetentní složky využili ochoty našich občanů, avšak rozhodnutí o relevantním způsobu bude na těchto orgánech.

Graf č. 13 V případě, že jste svědkem trestné činnosti, jste ochoten zavolat na tísňovou linku 158 Policie České republiky?

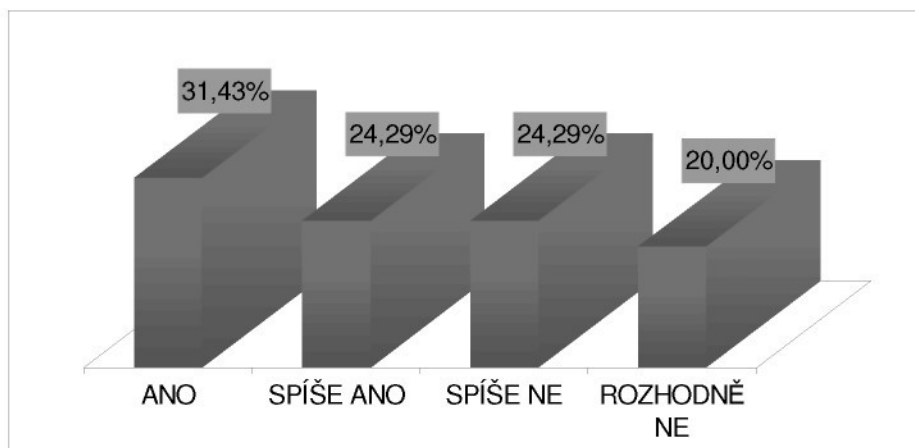

Komentář ke grafu č. 13

Graf velmi názorně ukazuje, že drtivá většina z dotazovaných by v případě, že by se stala svědkem trestné činnosti, využila služeb linky 158.

Ano či spíše ano odpovědělo 94,76% z dotázaných 210 občanů. Tento výsledek koresponduje s předcházejícími dvěma otázkami a vyplývá z nich, že se občané chtějí obracet přímo na Policii ČR.

Graf č. 14 Jste ochoten využít tzv. Schránku důvěry Městské policie?

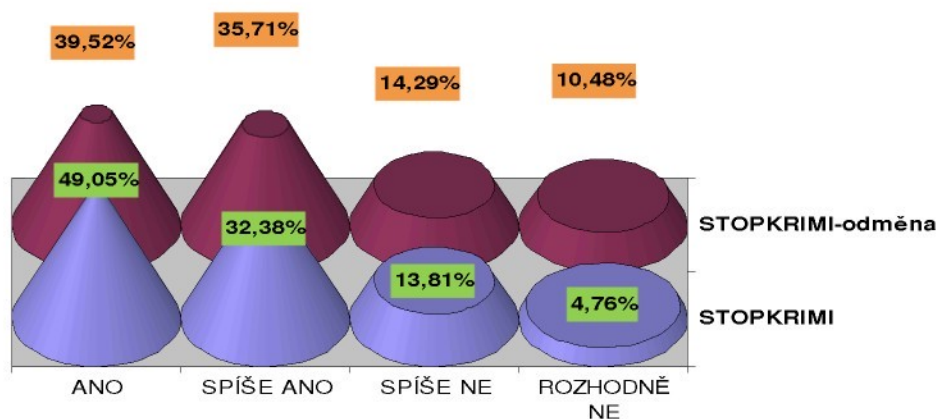

Komentář ke grafu č. 14

Schránka důvěry je díky práci Městského úřadu a Městské policii poměrně známou věcí. Občané města již chápou, že se nejedná o „udavačskou“ záležitost, ale o prospěšnou věc. Do schránek, které jsou ve městě rozmístěny již 3, vhazují své podněty k práci Městského úřadu a jeho policie, nalezené doklady či peněženky. Vyjadřují se k práci radnice a k rozhodnutím její rady.

V porovnání s údaji z roku 1999 je zaznamenán posun směrem k neochotě využívat Schránku důvěry Městské policie, kdy pouhých 24,3 % dotazovaných odpovědělo spíše ne a rozhodně ne oproti současným celkovým 44,29 %, kteří se ke Schránce důvěry staví zamítavě.

Graf č. 15 Zavoláte na bezplatnou soukromou linku Stopkrimi, která by byla založena na naprosté anonymitě? V případě úspěšného dopadení pachatele Vám může být vyplacena odměna, kterou vyhláší správní rada této organizace.

Komentář ke grafu č. 15

Otázky zněly stejně, přičemž v obou byl kladen důraz na anonymitu a nepořizování záznamu, avšak ve druhé otázce byla zdůrazněna odměna za dopadení pachatele. Dotazovaní občané však reagovali stejně, tedy volali by, ať již odměna je či není. Při vyhodnocování práce hnutí Crimestoppers v Irsku plných 96 % občanů, kteří podali informaci, vedoucí k zadržení pachatele, odměnu nepožadovali. Postačil jim fakt, že mohli pomoci a nebyli přitom vystaveni žádnému riziku. Předpokládáme, že při založení podobné organizace u nás by byla situace stejná, neboť i zkoumaný vzorek reagoval stejně.

Na závěr dotazníku mohli občané vyjádřit svůj názor na kriminalitu v České Lípě. Prostřednictvím tohoto dotazníku mohli předat vzkaz Okresnímu řediteli Policie, veliteli Městské policie či starostce p. Moudré. Pokud by kdokoliv z dotazovaných požadoval odpověď, stačilo, aby vypsali své jméno a adresu a dotyční funkcionáři by jim zaslali odpověď. Vzkaz zde napsalo 61 občanů z celkového počtu 210. Nikdo nepožadoval na svou připomínku či dotaz

adresnou odpověď. Doslova přepsané, gramaticky neupravené znění vzkazů je uvedeno v příloze č. 2.

Tabulka č. 12 Stal jste se v posledních dvou letech obětí níže uvedeného trestného činu
(sběr dat z roku 2007)

Trestná činnost:	Počet ANO:	Vyjádřeno v %
kapesní krádež	36	17,14
vloupání do vozidla	28	13,33
tr. činnost spojená s násilím	26	12,38
odcizení kola	22	10,48
vloupání do sklepa, kočárkárny apod.	22	10,48
vloupání do chaty či chalupy	18	8,57
vloupání do bytu	16	7,62
odcizení vozidla, motocyklu	12	5,71
Σ	180	68,57

Tabulka č. 13 Stal jste se v posledních dvou letech obětí níže uvedeného trestného činu
(sběr dat z roku 1999)

Trestná činnost:	Počet ANO:	Vyjádřeno v %
vloupání do vozidla	39	18,6
odcizení kola	32	15,2
kapesní krádež	28	13,3
vloupání do bytu	27	12,9
vloupání do sklepa, kočárkárny apod.	25	11,9
odcizení vozidla, motocyklu	22	10,5
vloupání do chaty či chalupy	16	7,6
trestná činnost spojená s násilím	11	5,2
Σ	200	95,2

Předpokládáme, že již značné množství občanů města Česká Lípa se přímo setkalo s kriminalitou, stali se obětí trestného činu a to zejména majetkového charakteru.

Z výše uvedené tabulky č. 15 a č. 16 je patrné, že značné procento z dotazovaného vzorku se skutečně stalo v posledních dvou letech obětí trestného činu. Provedeným šetřením bylo zjištěno, že někteří občané se stali obětí i několika trestných činů současně. Přesto, že trestná činnost spojená s násilím, mezi něž zařazujeme celou škálu trestných činů, jako např. loupežné přepadení, znásilnění až vraždu, byla zařazena pouze do jediné kategorie, počet kladných odpovědí činil 12,38% . *Potvrdil se tedy předpoklad, že občané jsou zatíženi zejména majetkovou trestnou činností.* Poměr majetkové a násilné kriminality odpovídá oficiálním statistikám Policejního prezidia.

Komentář k tabulce č. 12 a č. 13

Zajímavé je porovnání výše uvedených údajů ze sociálního průzkumu z roku 1999.

- V roce 2007 se snížil počet kladných odpovědí z celkového 200 v roce 1999 na 180 útoků proti občanům v roce 2007.
- V roce 2007 stoupl počet občanů, kteří byli napadení kriminalitou spojenou s násilím a to z 11 kladných odpovědí v roce 1999 na 26 kladných odpovědí v roce 2007. Vzestup násilné trestné činnosti opět koresponduje s oficiálními statistikami Policie ČR. Nic na tom nemění fakt, který z oficiálního prohlášení Ministerstva vnitra plyne, že se snížil počet dokonaných vražd na území České republiky. Je předpoklad, že občané si svůj majetek více chrání a pachatelé jsou nuceni použít násilí.
- Výsledek sociálního průzkumu též odpovídá oficiálním statistikám. Byť v porovnání s rokem 2006 násilné trestné činnosti na území Severočeského kraje či okresu Česká Lípa ubylo oproti roku 1999, kdy byl proveden předchozí průzkum, počet obětí násilné trestné činnosti stoupl.

- Neméně zajímavý je fakt, že celkový nárůst kriminality v porovnání mezi rokem 2006 a 2007 je o 2 760 skutků vyšší.

Občané mají zájem se podílet na boji proti kriminalitě ve městě Česká Lípa.

Občanům České Lípy není jejich vlastní bezpečnost lhostejná a jsou ochotni se různými způsoby podílet boji proti kriminalitě. Otázky směřují od telefonického ohlášení události až po vlastní aktivní ochranu majetku.

Téměř 73 % procent z dotazovaného vzorku je ochotno pomoci proti kriminalitě v České Lípě - viz graf č. 12. Pouhých 10,5 % dotázaných uvedlo, že by proti trestné činnosti nezasáhlo osobně a zvolili možnost odpovědi: „*ne – nezasáhl bych, neřeším věci, které se mě přímo nedotýkají*“. Ostatní by, ať již osobně, tak i anonymně zasáhli či by přivolali kvalifikovanou pomoc – viz graf č. 13.

Ano či spíše ano odpovědělo 94,76% z dotázaných 210 občanů, kteří by v případě, že by se stali svědkem trestné činnosti, využili služeb tísňové linky 158.

81,43 % dotázaných by využilo bezplatnou telefonní linku Crimestoppers - Stopkrimi, pokud by u nás byla založena a 31,43 % občanů mezi dotázanými by se, v případě jejich založení, podílelo aktivně na práci Občanských hlídek.

Z této otázky lze usoudit, že občané chtějí svou bezpečnost spíše ponechat na oficiálních institucích jako je Městská či republiková Policie. Zcela jistě se i v této otázce odráží, že v naší republice nemají občanské hlídky tradici.

Ze shora uvedeného je patrné, že se potvrdily další předpoklad o tom že, občané jsou současným stavem kriminality znepokojeni do takové míry, že jsou různou formou ochotni se podílet na boji proti kriminalitě a jsou ochotni spolupracovat s Policií České republiky. Domníváme se, že kriminalita a pocit vlastní bezpečnosti je na předních místech zájmů člověka.

6.7 Interpretace výsledků (Vzorek B)

V úvodu praktické části byly mimo jiné vymezeny služby a programy, které jsou pro rizikovou mládež a občanům ohroženým sociálním vyloučením v České Lípě nabízeny. Nyní si položíme otázku, zda je tato nabídka dostačující, zda je poptávka po nových či jiných službách. Na tuto otázku mohou nejlépe odpovědět ti, kteří znají region, jeho možnosti a potřeby a pracují s osobami, které mají zájem o tyto služby nebo jim tyto služby sami doporučují.

Řízené rozhovory byly tedy zaměřeny na pracovníky MěÚ v České Lípě, odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Otázky byly cílené zejména na to, s čím jsou spokojeni, co by se dalo a mělo změnit v oblasti služeb a programů pro rizikovou skupinu občanů, zda se domnívají, zda je nabídka odpovídající potřebám. V neposlední řadě byla pozornost věnována tomu, zda je zajištěna dostatečná propagace již existujících programů a služeb.

Na otázku, jak často se setkávají s určitými problémy v oblasti rizikové mládeže (RM), i odpověděli respondenti tak, jak je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č.14 Míra četnosti řešení uvedených jevů dle názoru pracovníků MěÚ v České Lípě.

	Velmi často	často	Někdy	zřídka	nikdy
Šikana ve škole	2	6	6	1	0
Přestupky	1	8	5	0	1
Trestné činy/činy jinak trestné	5	4	3	3	0
Požívání alkoholu	0	0	9	6	0
Závislost na drogách	0	2	6	7	0
Jiné závislosti (automaty apod.)			1	13	1
Záškoláctví	9	6	0	0	0
Útěky z domova	4	4	6	1	0
Útěky z ústavu	5	5	3	2	0
Týrání, zneužívání dítěte	1	5	7	2	0

Z uvedené tabulky vyplývá, že za nejvíce řešené problémy jsou považovány záškoláctví a přestupky mladistvých. Například četnost setkávání se s týráním a zneužíváním je neprokazatelná, jelikož touto problematikou se na OSPO zabývá jeden specializovaný pracovník, který často dostává informace přímo od policie a oznamovatelů, k ostatním terénním pracovníkům se tyto případy většinou nedostanou. Nezanedbatelná není ani šikana ve škole, na které intenzivně spolupracují pracovníci OSPO a OSPaKČ s Pedagogicko psychologickou poradnou a s preventisty sociálně patologických jevů a výchovnými poradci ve školách. V České Lípě ovšem chybí v této oblasti programy prevence.

Ze zjištěných výsledků je patrné, že předpoklad, že jako nejčastěji řešené problémy budou u rizikové mládeže uváděny problémy se záškoláctvím a přestupky, byl potvrzen.

Na otázku, zda si myslí, že služby a programy v regionu Česká Lípa dostatečně pokrývají potřeby, odpovědělo 8 z dotazovaných, že spíše NE a 6 z dotazovaných, že ANO. Všechna zařízení a programy jsou soustředěna přímo ve městě Česká Lípa, což lze považovat za celkem nešťastné, neboť mnohdy není služba dostupná pro klienty z okolí. A to i přesto, že dopravní obslužnost je dostačující. Jde však často o sociálně slabší skupiny obyvatel a nedostatek finančních prostředků uvádí jako důvod, proč zařízení nemohou kontaktovat. *Výše uvedené potvrzuje předpoklad, že nabídka služeb zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů ve městě Česká Lípa není vnímána jako dostačující.*

Co se týká názoru dotazovaných na povědomí rizikové mládeže (dále jen RM) o službách a programech v našem regionu, tak 9 z nich se domnívalo, že skupina RM nemá vůbec povědomí o službách a programech, které jsou pro ni určené, dalších 5 si myslelo, že spíše ne a jen jeden si myslel, že spíše ano.

Tato otázka korespondovala s dalším dotazem, který byl zaměřen na propagaci programů a zařízení. Na tuto otázku všech patnáct dotazovaných odpovědělo, že propagace není dostatečná a mělo by se v tom něco změnit.

Toto potvrdilo další předpoklad o tom, že více než polovina dotazovaných se bude domnívat, že informovanost mládeže o službách v našem regionu je není dostatečná a měla by se zlepšit propagace služeb a programů pro rizikovou mládež.

Návrhy dotazovaných, jak toto změnit, byly téměř shodné. Navrhovali více medializovat programy a zařízení (např. reklama v místním rádiu, regionálních a městských novinách apod.), umísťovat letáky na místa dostupná rizikové skupinám (např. ve školách, na místech, kde se tyto osoby shromažďují apod.), představovat programy prostřednictvím přednášek ve školách, upoutávek v kině apod., jeden z dotazovaných navrhoval centrální evidenci zařízení a programů na Městském úřadu, aby k těmto informacím měli přístup všichni pracovníci a mohli programy doporučovat, jelikož internetové stránky a letáky, které dostávají od zařízení jednou za čas, mohou být zastaralé a nepodávají kvalitní a aktuální informace.

Poslední otázkou, která je vlastně těžištěm celého průzkumu, je to, jaké služby v regionu Českolipska respondentům chybí.

Tabulka č.15 Jaké další služby či programy dle respondentů na Českolipsku chybí.

Typ služby/programu	Je velice potřeba	Mohlo by být	Není potřeba
Středisko výchovné péče	13	2	0
Diagnostický ústav	0	5	10
Výchovný ústav	0	7	8
Primárně preventivní program – prevence sociálně patologických jevů	13	2	0
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	12	2	0
Program terénní sociální práce se zaměřením na rizikovou mládež	13	2	0
Léčebné zařízení pro mládež ohroženou závislostmi	3	8	3
Dobrovolnický program přímo zaměřený na práci s rizikovou mládeží	8	6	0
Specialista na práci s delikventní mládeží	7	8	0

Z tabulky č- 15 je zřejmé, že dotazovaní jako nejvíce potřebné spatřují zřízení Střediska výchovné péče, nízkoprahového zařízení pro děti a mládež a zřízení programu prevence sociálně patologických jevů a program terénní práce se zaměřením na rizikovou mládež.

Potvrdil se tedy i další předpoklad, že jako nejpotřebnější zařízení v oblasti rizikové mládeže na Českolipsku bude nejspíše uvedeno Středisko výchovné péče.

Nicméně je patrné, že i ostatní nabídnuté služby jsou vnímány jako potřebné, s výjimkou diagnostického a výchovného ústavu. Dotazovanými byly uvedeny další programy a služby. Například by potřeba ještě Dům na půl cesty, zařízení následné péče pro závislé, preventivní programy na školách. Je zřejmé, že by tu byla poptávka po mnohem větší nabídce služeb.

Lze se domnívat, že názory sociálních pracovníků by korespondovaly při větším průzkumu s názory ostatních pracovníků v oblasti pomáhajících profesí zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů. Bylo by možné je v budoucnu zahrnout i do Komunitního plánování Města Česká Lípa jako prioritní oblasti pro konkrétní cílovou skupinu.

7 Závěr

Kriminalita je obecný jev, který provází celé lidské dějiny. Je nutným důsledkem každé demokracie. Nikdy nebude území či lidská společnost, kde by byla kriminalita a její důsledky v zanedbatelné míře. Snad jen v úvahách některých idealistických filosofů existuje lidské společenství bez kriminality. (Kocábek, 2000)

Kriminalita je společensky patologický jev, regulovaný opatřeními represivního, zejména však preventivního rázu. Prevencí kriminality v moderním pojetí (tak jak je chápána ve vyspělých zemích) se u nás před rokem 1989 nevěnovala náležitá pozornost. Důvodem byla vedle ideologických aspektů i s tím související nevyváženost tehdejší trestní politiky, která jednoznačně preferovala represí.

Problematika prevence sociálně patologických jevů je již ze své podstaty jednoznačně „multiinstitucionální“ a nelze na ni pohlížet pouze zjednodušeným pohledem edukace nebo pohledem technických opatření, ale ani pohled represe není „všelák“... Pro vytvoření bezpečného a zdravého prostředí, je zapotřebí uznat, že se jedná o komplexní proces, který vyžaduje spolupráci všech zúčastněných – orgánů samosprávy, státní správy, policí, médií, vzdělávacích institucí a především občanského sektoru.

Úkolem státu v současnosti je jednoznačně signalizovat (především prostřednictvím Republikového výboru pro prevenci kriminality), že má zájem na uskutečňování a prohlubování preventivních aktivit na místní úrovni. Zástupci měst musí projevovat o problematiku prevence trvalý zájem, neboť preventivní úsilí není ani náhodnou činností, ani je nelze s úspěchem vykonávat kampaňovitě. Jde o činnost dlouhodobou, interakční, zaměřenou na malé postupné cíle, uskutečňovanou se znalostí věci. Stát musí garantovat nejen metodickou pomoc, propojení jednotlivých resortů, spolupráci státních institucí s institucemi města, vytváření nosné koncepce, ale též musí garantovat, že je při splnění přesně definovaných podmínek ochoten se na preventivních aktivitách obcí spolupodílet i finančně.

Jedním z důležitých hledisek pro hodnocení bezpečnostní situace je vedle statistik také subjektivní hodnocení „pocitu bezpečí“ občany. Pro jednotlivce není ani tak důležité, jaký je nápad trestné činnosti v jeho okolí, kolik bylo vyřešeno v uplynulém období přestupků, ale zda se „cítí“ bezpečně, zda nepocítí uje ohrožení sebe nebo svých nejbližších. Z těchto kritérií bychom měli vycházet především.

8 Navrhovaná opatření

Níže uvedená opatření jsou rozdělena do dvou bloků a to na část obecnou, kterou lze aplikovat u prevence kriminality plošně a dále na část zaměřenou cíleně na město Česká Lípa.

Obecná opatření

Obecně by měl stát měl zintenzívnit propagační a informační kampaň o významu preventivních aktivit na místní úrovni pro omezování kriminality a poukazovat na logické důsledky zásady, že problémy mohou a musí být řešeny tam, kde vznikají. Preventivní programy, které budou v konkrétní lokalitě uskutečňovány, musí odpovídat místním podmínkám a potřebám a měly by postupně naplňovat určitou dlouhodobější vizi bezpečí pro řádné občany lokalit.

Rozhodnout o vhodné preventivní intervenci může pouze odborník na základě své odborné erudice a dostatečného množství příslušných informací. S tím souvisí funkce koordinátora preventivních aktivit. Především sociální pracovník tohoto typu může zajistit adekvátní sociálně-preventivní péči, která bude mít dopad odpovídající vynaloženému úsilí i množství poskytnutých finančních prostředků.

Jedním z hlavních pravidelně hodnocených kritérií úspěšnosti komplexního preventivního systému v obci by měl být zvýšený pocit bezpečí občanů. Tento ukazatel lze získat porovnáním údajů sociologického průzkumu, který bude uskutečněn, opakovanými průzkumy s časovým odstupem za použití stejného dotazníku.

Průzkum v této práci ukázal, že občané jsou ochotni spolupracovat a podílet se na snižování kriminality. Úkolem místních institucí – Policie České republiky, Městská policie a Okresního a Obecního úřadu, je tuto ochotu využít a podpořit jí. Je však nutno hledat vhodné způsoby komunikace navzájem.

Policie České republiky, tak jako ostatní policejní sbory ve všech demokratických zemích, naplňuje své základní poslání dané normativními právními akty dvěma základními formami – represí a prevencí. Represivní role na narůstající trendy kriminality již nestačí, a proto se Policie České republiky zapojuje do preventivních aktivit. Vytvoření preventivních pracovišť vychází

z koncepce Ministerstva vnitra a Policie České republiky a úzce navazuje na „nastartovaný“ systém prevence kriminality, realizovaný ve městech s vysokou mírou kriminality. Policie České republiky disponuje nejkomplexnějšími informacemi o struktuře a charakteru trestné činnosti, místním zatížení a okolnostech páchání trestné činnosti i pachatelích trestných činů. Tyto informace jsou základní podmínkou pro formulování bezpečnostních a preventivních opatření v rámci působnosti policie i mimo ní. **Je nezbytně nutné v plánování systému prevence vycházet ze znalostí a potřeb regionu, což mohou, dle mého názoru, posoudit pracovníci pomáhajících profesí v této oblasti. Tyto aktivity pak cíleně zaměřit na problémové lokality dle statistik policie ČR a městské policie.**

Je nutné, aby zástupci měst projevovali o problematiku prevence kriminality ve své obci trvalý zájem, protože preventivní úsilí není náhodnou činností ani je nelze vykonávat jako kampaň. Jde o činnost dlouhodobou, interakční, zaměřenou na malé postupné cíle, uskutečňovanou se znalostí věci.

Navrhovaná opatření patření pro město Česká Lípa

Město Česká Lípa se aktivně zapojuje do preventivních aktivit a na prevenci kriminality vynakládá ročně nemalé finanční prostředky. Z provedeného průzkumu a ze šetření vyplývá, že otázka vlastního bezpečí je pro občany velmi důležitá.

Zmapováním institucí podílejících se na prevenci kriminality je patrné, že síť je poměrně rozsáhlá, ovšem z provedeného šetření vyplývá, že informovanost a propagace není na nejlepší úrovni.

Pracovníci pomáhajících profesí postrádají středisko výchovné péče v regionu, preventivní programy a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Je zřejmé, že obě tyto, jistě prospěšné a přínosné aktivity, by posílily prevenci kriminality v regionu, ale lze předpokládat vysokou finanční náročnost. Zde by byla nutná podpora ze strany města. Při zřízení střediska výchovné péče by město v ideálním případě mohlo poskytnout vhodný objekt za zvýhodněných finančních podmínek (např. snížení nájmu) a středisko by zde mohlo vzniknout

jako detašované pracoviště Dětského domova se školou Hamr na Jezeře či být zřízeno přímo v okolí tohoto zařízení. Dostupnost této lokality je přijatelná i pro sociálně slabé rodiny, které by jinak cestovali do SVP Liberec, Děčín či Praha. Zřízením SVP by se rozšířily možnosti a návaznost práce sociálních pracovníků a pracovníků poraden v regionu.

Při zřízení nízkoprahového zařízení je nezbytně nutné vycházet ze znalosti regionu a umístit jej do místa, které bude vyhodnoceno jako „problémová“ lokalita. Lokalitu by bylo nejvhodnější vyhodnotit ve spolupráci PČR, městská policie a MěÚ - sociální pracovníci. Ideální je to tam, kde se rizikové skupiny dětí a mladistvých nejvíce zdržují a pohybují. V České Lípě jde o sídliště Špičák a dále sídliště Sever. Činnost zařízení by mohlo realizovat občanské sdružení zaměřené na práci s těmito skupinami. V ideálním případě by se činnost zařízení mohla propojit s činností terénního pracovníka, který by byl v přímém kontaktu s osobami v terénu. Důraz by bylo potřeba klást i na kvalitní personální zajištění – schopnost oslovit tuto skupinu, vztah k práci s rizikovou skupinou a v neposlední řadě odbornost.

Finanční podpora by jistě byla možná nejen ze strany Komise prevence kriminality města Česká Lípa, ale i z různých grantových programů a pokud by byl skutečně dobře připravený a propracovaný projekt vycházející z demografické a bezpečnostní analýzy města, bylo by možné získat finanční prostředky i z fondů Evropské unie.

Dosavadní síť služeb pro rizikové skupiny by bylo vhodné shrnout do katalogu služeb, který by byl dostupný na webových stránkách města, na všech institucích pracujících v pomáhajících profesích atd. Tento katalog by mohla vytvořit komise prevence kriminality či přímo manažer prevence kriminality, kdy by bylo nutné zadat institucím jednotnou osnovu, aby systém zpracovaného přehledu měl ve finální podobě jednotnou formu. Vytvoření katalogu nenese vysokou finanční náročnost, náklady s vytvořením (tisk, distribuce) by tedy mohlo nést Město Česká Lípa, prostřednictvím Komise prevence kriminality. Nutné by bylo počítat s aktualizací dat cca 1x ročně.

Podporované projekty komise prevence kriminality jsou po skončení jednotlivých akcí vyhodnocovány. Po prostudování těchto materiálů bylo zjištěno, že tato hodnocení jsou ve většině případů kladná.

Jednotliví členové komise pravidelně provádí kontrolu projektů, kde se zaměřují na jejich realizaci a využití finančních prostředků. Z uvedených přehledů podporovaných projektů je možno zjistit, že mnohé jsou zaměřeny na aktivní využití volného času dětí - dětská hřiště, prolézačky, sportovní akce atd. Lze se domnívat, že tyto projekty by bylo možné financovat z jiných zdrojů než těch, které jsou určeny na prevenci kriminality. Jako smysluplné využití finančních prostředků lze hodnotit dlouhodobé, osvědčené či cíleně zaměřené akce (vybudování kamerového systému ve městě, podpora kontaktního centra, projekty některých škol atd.) Podporovat by se měly projekty, které jsou skutečně cíleny na prevenci kriminality, jsou odborně zajištěny a je patrná návaznost práce s konkrétní cílovou skupinou. Vyhodnocení, by dle prostudovaných materiálů k této problematice, mělo obsahovat mimo jiné i jakým způsobem projekt prevenci kriminality ovlivnil. U projektů, které absolvují osoby, které mají zkušenosti např. s trestním stíháním, uvést, zda se v průběhu realizace aktivity dopustili další trestné činnosti či nikoli atd. Prospěšné by bylo sledovat úspěšnost aktivit i v delším časovém odstupu.

Nezbytně důležitá je činnost Komise prevence kriminality, kde by mělo být členské zastoupení z řad odborníků v této problematice. Jen tak může být kvalitně zpracována koncepce prevence kriminality a pro finanční podporu vybrány pouze kvalitní projekty.

9 Seznam použitých zdrojů

Bezpečnostní analýza Libereckého kraje r. 2006. Krajský úřad Liberec, 2007.

HARTL, P. HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník. 1. vyd.* Praha: Portál, 2000.
ISBN 80-7178-303-X.

GJURIČOVÁ, J. Prevence se musí vyplatit – prevence kriminality ve městech. In: *Prevence kriminality ve městech – sborník ze semináře.* Praha: Themis, MV ČR, 1996. ISBN 80-85821-49-4.

GJURIČOVÁ, J. Program prevence kriminality na místní úrovni. *Závislosti a my.* 2000, č.11, s. 3. ISSN 1213-3841.

GJURIČOVÁ, J. Prevence kriminality a média. *Policista.* 2006, č. 4, s. 5. ISSN - není uvedeno.

GRAHAM, J., BENNETT, T. *Strategie prevence kriminality v Evropě a Severní Americe.* Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1996. ISBN 80-86008-23-1.

JEDLIČKA, R.; KOŤA, J. *Analýza a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.* Praha: 1998. ISBN 382-233-97.

KOCÁBEK, P.; KONÍČEK, T.; ČERVENÁ, R., *Klíč k bezpečí.* PRAHA: MV ČR 2000. 62 s.
ISBN 80-85821-84-2.

KRAUS, B.; HRONCOVÁ, J. a kol., *Sociální patologie.* Hradec Králové: Gaudeamus 2007. 325 s. ISBN 978-80-7041-896-3.

LINHARTOVÁ, D. Medializace preventivních opatření MV a PČR. In: *Zkušenosti policistů z preventivní práce v ČR.* 1.vyd. Praha: Themis, MV ČR, 1999. ISBN 80-85821-78-8.

MATOUŠEK, O. KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence.* 1. vyd. Praha: Portál, 2003.
ISBN 80-7178-771-X.

MATOUŠEK, O. KOLÁČKOVÁ, J. KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi.* 1.vyd. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-002-X.

Metodika přípravy programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství. Praha: Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra, 2006.

MÜHLPACHER, P. *Sociální patologie.* Brno: 2001. ISBN 80-210-2511-5.

NEŠPOR, K., PROVAZNÍKOVÁ, H. *Slovník prevence problémů působených návykovými látkami.* 2. rozš. vyd. Praha: Fortuna, 1997. ISBN 80-7071-050-0.

OSMANČÍK, O. *Etiologie a prevence kriminality.* Praha: Univerzita Karlova, 1993.

PLOTĚNÝ, Z. Analýza P ČR a místní analýza. In: *Prevence kriminality ve městech - sborník ze semináře.* Praha: Themis, MV ČR, 1996. ISBN 80-85821-49-4.

SHNEIDER, H. J. Kriminologie. In: Večerka, K. *Prevence kriminality v teorii a praxi.* Praha: Themis, MV ČR, 1997. ISBN 80-85821-48-6.

SMUTEK, M.; KAPPL, M. *Proměny klienta služeb sociální práce.* Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. 478 s. ISBN 80-7041-716-1.

SVOBODOVÁ, A. Analýza bezpečnostní situace. In: *Prevence kriminality ve městech – sborník ze semináře.* Praha: Themis, MV ČR, 1996. ISBN 80-85821-49-4.

Strategie prevence kriminality na léta 2004 až 2007. Praha: Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra, 2004.

TREPEŠ, J. *Katalog informací prevence kriminality.* 3. vyd. Praha: Themis, MVČR, 1996. ISBN 80-85821-44-3.

Usnesení vlády ze dne 28. dubna 2004 č. 393 o Strategii prevence kriminality na léta 2004 až 2007.

VEČERKA, K. a kol. *Prevence kriminality v teorii a praxi.* Praha: Themis, MV ČR, 1997. ISBN 80-85821-48-6.

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Praha: Sagit, 2006. ISBN 80-7208-589-0.

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže. Praha: Sagit, 2006. ISBN 978-80-7208-586-6.

ŽELEZNÝ, M. *Pocit bezpečí občana a prevence kriminality v České Lípě.* TU Liberec, 2000.

Jiné zdroje:

Český statistický úřad. *Městská a obecní statistika*. [cit. 15. 1. 2008]. Přístup z <http://www.czso.cz/lexikon/mos2003.nsf/mos?openform&:561380>

Ministerstvo vnitra. *Bezpečnost a prevence* [cit. 10. 11. 2007]. Přístup z: <http://www.mvcr.cz/prevence/zpravy/2003/crimesto.html>

Ministerstvo vnitra. *Bezpečnost a prevence*. [cit. 15. 12. 2007]. Přístup z: <http://www.mvcr.cz/dokument/2007/prevence/strategie1016.html>

Ministerstvo vnitra. *Bezpečnost a prevence*. [cit. 15. 1. 2008]. Přístup z: <http://www.mvcr.cz/dokument/2007/prevence/strategie1016/priloha4.pdf>

10 Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník „Pocit bezpečí občana v České Lípě“

Příloha č. 2: Vzkazy od občanů

Příloha č. 3: Seznam projektů podporovaných Komisí prevence kriminality
Města Česká Lípa v r. 2006

Příloha č. 4: Seznam projektů podporovaných Komisí prevence kriminality
Města Česká Lípa v r. 2007

Pocit bezpečí občana v České Lípě – sociologický průzkum

1. Jak dlouho bydlíte v České Lípě?

- méně než 5 let ☐
- 5 – 10 let ☐
- více než 10 let ☐

2. V jakém domě v současné době bydlíte?

- panelový dům – sídliště ☐
- rodinný domek řadový či individuální ☐
- činžovní, uliční dům – např. v centru ☐
- bydlím jinde: kde, ☐ dopište

3. Snižovat kriminalitu v našem městě mohou Policie ČR, Městská policie, ovlivnit ji může i městský úřad, jak jste spokojen s jejich činností??

1=velmi spokojen, 2=převážně spokojen, 3=spíše nespokojen, 4=velmi nespokojen

práce státní policie	
práce městské policie	
práce městského úřadu	

4. Do jaké míry se obáváte, že nastanou následující události

1=vysoce pravděpodobné, 2=spíše pravděpodobné, 3=nepravděpodobné, 4=vyloučené

že Vám vykradou byt	
odcizí Vám vozidlo	
přepadnou Vás na ulici – použijí fyzické násilí	
budete okradeni kapesním zlodějem – bez fyzického násilí	
že Vás někdo zavraždí	
že ztratíte zaměstnání	

5. Cítíte se doma či v ulicích blízko Vašeho bydliště bezpečně?

1= rozhodně ano, 2= spíše ano, 3= spíše ne, 4 rozhodně ne

ve svém bytě ve dne	
- „ - v noci	
na chodbě Vašeho domu během dne	
na chodbě Vašeho domu v noci	
v ulicích v blízkosti Vašeho bydliště během dne	
- „ - v noci	

6. Stal (a) jste se v posledních dvou letech (*přibližně*) obětí níže uvedeného trestného činu bez ohledu na způsobenou škodu?

- kapesní krádež
- vloupání do bytu
- vloupání do chaty či chalupy
- vloupání do sklepa, kočárkárny apod.
- trestná činnost spojená s násilím (loupež, fyzické napadení, apod.)
- vloupání do vozidla
- odcizení vozidla, motocyklu
- odcizení bicyklu, kola

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

7. Nahlásil jste to příslušnému orgánu? (Policie ČR, Městská policie, jiná cesta např. Státní zastupitelství?)

ANO ☐

ANO, ale anonymně ☐

NE ☐

8. Nabízel Vám v poslední době v České Lípě někdo nějakou drogu?
(kromě cigarety, alkoholu a léků)

ANO - člověk, kterého dobře znám

☐

ANO - člověk, kterého neznám vůbec či jen od vidění

☐

NE - nenabízel

☐

9. Jste ochoten využít tzv. Schránky důvěry Městské policie???

(zde můžete vložit dopis pro městskou, státní policii či pro radnici, též vrátit nalezené doklady či věc apod.)

ANO: ☐

SPÍŠE ANO: ☐

SPÍŠE NE: ☐

ROZHODNĚ NE: ☐

10. V případě, že budete svědkem trestné činnosti, jste ochoten zavolat na tísňovou linku 158 Policie České republiky ??

ANO: ☐

SPÍŠE ANO: ☐

SPÍŠE NE: ☐

ROZHODNĚ NE: ☐

11. Zasáhl jste v minulosti (přibližně 10 let) osobně proti nějaké trestné činnosti ??

ANO ☐

NE ☐

12. Pokud jste zasáhl, uveďte prosím ve stručnosti co se stalo a jak jste zasáhl ??

.....

.....

.....

13. V případě, že jste zasáhl proti trestné činnosti, udělal byste to znovu ?

ANO ☐

NE ☐ Pokud jste napsal NE, uveďte v krátkosti důvod, proč byste v současnosti již nezasáhl

.....

.....

14. Pokud by byla zřízena soukromá bezplatná telefonní linka bezpečí (STOPKRIMI), která by byla založena na

- anonymitě Vašeho telefonátu
- nepořizoval by se bez Vašeho souhlasu záznam

zavoláte o trestné činnosti jiných či o možném podezření tak, aby Váš příspěvek mohl být využit při vyšetřování závažné kriminality ??

ANO: ☐

SPÍŠE ANO: ☐

SPÍŠE NE : ☐

ROZHODNĚ NE : ☐

15. Pokud by Vám v případě úspěšného vyřešení případu či dopadení pachatele na základě Vašeho telefonátu byla vyplacena (anonymně) odměna , která by byla vyhlášena spravující nadací, zavoláte o trestné činnosti jiných, či o možném podezření tak, aby Váš příspěvek mohl být využit při vyšetřování závažné kriminality ??

(odměnu můžete pochopitelně odmítnout)

ANO: ☐

SPÍŠE ANO: ☐

SPÍŠE NE : ☐

ROZHODNĚ NE : ☐

16. Jste Vy sám (a) ochoten pomoci proti kriminalitě v našem městě ?

ANO: ☐

SPÍŠE ANO: ☐

SPÍŠE NE : ☐

ROZHODNĚ NE : ☐

Pokud ANO tak , uveďte prosím způsob

17. Byl (a) byste ochoten zasáhnout proti spáchání trestnému činu osobně ??

ANO – byl bych ochoten osobně pachatele zadržet a předat Policii ČR ☐

ANO – ale pouze tak, že bych přivolal kvalifikovanou pomoc – Policii a poté bych u soudu vystoupil jako svědek toho, co jsem viděl ☐

ANO – ale pouze tak, že bych anonymně přivolal Policii, nechci nikdy vystupovat jako svědek ☐

NE – nezasáhl bych, neřeším věci, které se mě přímo nedotýkají ☐

18. Víte, že existuje v České Lípě tzv. K – centrum ??

ANO – vím přesně, o co jde ☐

ANO – slyšel (a) jsem o tom, ale nevím přesně, jak pracují a čím se zabývají ☐

NE – nikdy jsem to neslyšel(a) ☐

19. Víte, že existuje organizace Bílý kruh bezpečí ??

ANO – vím přesně, o co jde

ANO – slyšel (a) jsem o tom, ale nevím přesně, jak pracují a čím se zabývají

NE – nikdy jsem to neslyšel(a)

☐
☐
☐

20. Pokud by byla v místě Vašeho bydliště založena občanská hlídka, která by hlídala svěřený prostor, jste ochoten(a) se aktivně zúčastnit na její práci ?

ANO: ☐

SPÍŠE ANO: ☐

SPÍŠE NE : ☐

ROZHODNĚ NE : ☐

21. V které části města bydlíte ?

sídliště Špičák	☐
sídliště Sever, Lada, Střelnice	☐
střed města	☐
Kopeček, Svárov, Žizňkov, Dolní Libchava	☐
Dubická ulice, Dubice	☐
sídliště Slovanka, Holý vrch	☐

22. Do jaké věkové skupiny patříte?

14 - 18 let

☐

19 - 28 let

☐

29 - 45 let

☐

46 - 59 let

☐

60 a více let

☐

23. Vaše ukončené vzdělání ?

- základní
- vyučen
- vyučen s maturitou či SŠ s maturitou
- vysoká škola

☐
☐
☐
☐

24. Jste: MUŽ ☐

ŽENA ☐

25. Vaše ekonomické postavení?

- student
- zaměstnanec (včetně prac. důchodců)
- soukromý podnikatel
- v domácnosti
- starobní důchodce (nepracující), invalidní důchodce
- nezaměstnaný

☐
☐
☐
☐
☐
☐

Chcete vzkázat Okresnímu řediteli Policie ČR, veliteli Městské policie či starostce p. Moudré, jak by mohli lépe a účinněji bojovat proti kriminalitě v České Lípě ??

Vzkazy od občanů veliteli Městské a republikové policie či starostce:

- Snažit se!
- Jsem spokojená!
- Hodnotím kladně!
- Mp – všímat si toho čeho mají a neotravovat!
- Nelíbí se mi přísun nových spoluobčanů – romů!
- Policie by měla být více vidět v ulicích a ne se pořád vozit v autě
- Paní starostce : ať sem netahá cikány, protože se zvyšuje kriminalita
- Lépe vybírat lidi do politiky
- Ve městě je vcelku klid
- Hlavně večír by měla více policie hlídat ve městě
- Nelíbí se mi váš přístup k občanům
- Policie by měla líp dělat svou práci
- Jste idioti
- Pozdravuju paní starostku
- Policie- měli by jezdit k trestným činům dříve, čekal jsem na ně přes hodinu
- Policie by se neměla jen tak poflakovat v autě po městě
- Ste všichni ma...i
- Moudrá není poudrá, by mohla opravit silnice a netahat sem cikány, kterých je už teď přespříliš
- Víc se pohybujte ve městě
- Čistější město, nasráno od psů
- Pracujte dál tak jako dosud
- Víc se snažit a ukázat víc ochotu
- Nespokojenost
- Korupce a bezpráví
- Čistější město
- Nespokojen s chováním vůči mládeži
- Zamyslete se nad sebou
- Snažit se!
- Paní starostka „no coment“ , nasráno od psů
- Hoši, ať je vás více a jste nezkorumpovatelní veřejností. Všem stejný metr.
- 2x mě ukradli zboží na prodejně, kamera je v blízkosti, ale v obou případech nefungovala, ani na pěší zóně ani na krystalu, takže policie nic nemohla vypátrat.
- Méně nočních podniků, uzavírací hodiny – dodržování. Kamerový systém na více místech, noční obchůzky policie
- Policie má chodit a dělat více hlídek v okr. Částech města
- Koukat na kamerový systém a ne jen kvůli botičkám!
- 1.fungující kamerový systém
- 2. Ne represivní činnost mp, ale víc dohlížecí a pomocná
- 3. Daleko více prostoru pro mladé lidi, všechna kultura se odehrává v hospodách, málo sportovišť

- Myslet více na obyvatele města a nepreferovat své zájmy + zastavit korupci která zde vládne
- Omezit výherní automaty v celém městě, zejména ve středu města. A problémovým občanům důsledně ukázat, že musí dodržovat zákony!!
- P.starostce: proč se budou na lada stěhovat romové a jestli selepší služba městské policie (pochůzky po sídlištích ve dne a v noci – a ne se vozit v autě)
- Městská policie nepracuje tak jak má, jenom hlídá kdo, kde špatně zaparkuje, ale jiné věci nehlídá, není vidět v ulicích a čtvrtích města.
- Více kamer. Hodně štěstí a úspěchů v práci
- Všem- mluvte s námi občany a ne jen mezi sebou. Děkuji hairová
- Neřádat se, neválet si „šunky“ a hlídat lépe romy!
- Zkuste kamery
- Snažte se víc!
- Jen je mlaťte jak to jde!!!
- Aby sem neposílali sikány z jiných měst např. Most, mladá boleslav
- Vystěhoval bych cigány, dělaj jen problémy!
- Zbavte se rumunů na kopečku. Sice tam nebydlím ale jsem tam každý den a je to šílené!
- Zbavte se romů ničím nám město!
- Zbavte se romských spoluobčanů ničím nám to tu.
- Chtělo by, aby bylo víc bezpečí v parcích
- Bydlím na kopečku a vadí mi tam rumuni, děkuji
- Zbavte se rumunů na kopečku. Děkuji
- Průhledné zadávání veřejných zakázek včetně zveřejnění výsledků i dalších uchazečů nejlépe na internetu
- Průhledné zadávání veřejných zakázek
- Více se věnovat prevenci drog na středních školách
- Zdá se, že největší přestupek je v našem městě špatné parkování! Mp se jen poflakuje po městě v dosahu základny a jen když je hezky-neřeší nic, leda cyklisty co jedou pěší zónou. Stačil by jeden z nich, aby stál u unionky (jízda jednosměrkou, otáčení se taxi v křižovatce, přebíhání lidí mimo přechod, parkování v zóně /"vip" obyvatel/policie čr - stoupnout si s radarem na silnici a měřit a měřit, být vidět jinak než v autě projíždějící nebo sami nedodržující předpisy, nečekat "až se opravdu něco stane" ale účinně řešit dle svých pravomocí a hlavně nebýt lidem nepřáteli - proč mají lidé odpor hlásit věci na policii? Pro mý - využití nezaměstnaných v ulicích (úklid, ostraha parkovišť /zisk městu ne soukromníkům/, hlídky u přechodů při školách...apod.) Za přestupky - veřejně prospěšné práce. Město je jak velká žumpa, okolí udržované málokým, naprostý nezájem o život na sídlištích (přísun nepříznivých, žádné vyžití pro mladé, žádné chodníky!, místo víc přemýšlet nad zábavou se daří prodat pozemky města na stavbu benzínek, paneláků a obchodů, je tu málo parků, hřišť pro děti, parkovacích ploch u domů, kde se mají senioři scházet? /v parku se bojím sednout si i já!/ město, policie i mp by na sobě měli hodně zapracovat (ale ryba smrdí od hlavy)!
- Chci vzkázat všem, že byla doba, kdy jsem byla na město česká lípa hrdá! Jste i vy hrdí na to co děláte???

Příloha č. 3

Seznam projektů prevence kriminality na místní úrovni pro rok 2006

Číslo projektu	Název projektu	Realizátor	Cena projektů			Celková cena projektu
			Podíl obce	Dotace a jiné zdroje	Vlastní podíl realizátora	
2. 1. 2006	Sebeobrana žen a mužů	SPORT RELAX	56 000 Kč	0 Kč	18 725 Kč	38 719 Kč
1. 1. 2006	S radostí v Radosti zaženeme....	Sp. šk. Radost	68 000 Kč	0 Kč	17 800 Kč	38 718 Kč
8. 1. 2006	Skaut 2006	Okr. rada JUNÁKA	54 000 Kč	0 Kč	10 200 Kč	38 725 Kč
7. 1. 2006	Sportovní dětský klub	Shotokan sport	60 000 Kč	0 Kč	60 170 Kč	38 724 Kč
3. 1. 2006	Aktivní využití volného času	ZvŠ Moskevská	108 800 Kč	0 Kč	19 200 Kč	38 720 Kč
19. 1. 2006	Prevence kriminality.	ZŠ Partyzánská	11 900 Kč	0 Kč	2 100 Kč	38 736 Kč
6. 2. 2006	Festival Hudbou k přátelství	MěÚ Č. Lípa	28 010 Kč	0 Kč	0 Kč	38 754 Kč
6. 1. 2006	Paramisa - pobyty	MěÚ Č. Lípa	78 765 Kč	4 800 Kč	0 Kč	38 723 Kč
9. 1. 2006	Mladý strážník	MP Česká Lípa	91 886 Kč	0 Kč	0 Kč	38 726 Kč
4. 1. 2006	Společnou cestou...	ČSPD Tilia	85 000 Kč	0 Kč	14 900 Kč	38 721 Kč
22. 1. 2006	Propagace K-centra	Pasant o. s.	35 500 Kč	0 Kč	6 310 Kč	41 810 Kč
21. 1. 2006	Vzdělávací kurz	MěÚ	7 500 Kč	0 Kč	0 Kč	7 500 Kč
20. 1. 2006	Bezpečná cesta	MěÚ	16 275 Kč	0 Kč	0 Kč	16 275 Kč
13. 1. 2006	Ajaxův zápisník	MěÚ	19 373 Kč	0 Kč	0 Kč	19 373 Kč
23. 1. 2006	Dopravní výchova	MP Česká Lípa	36 003 Kč	0 Kč	0 Kč	36 003 Kč
11. 1. 2006	Den s Policií		77 533 Kč	0 Kč	0 Kč	77 533 Kč
MV 2	Auto není trezor	MěÚ Č. Lípa	16 995 Kč	30 000 Kč	0 Kč	46 995 Kč
MV 1	MKDS	MěÚ Č. Lípa	49 635 Kč	446 000 Kč	0 Kč	495 635 Kč
24. 1. 2006	Na kolo jen s přilbou	MěÚ Č. Lípa	48 258 Kč	0 Kč	0 Kč	48 258 Kč
10. 1. 2006	Celoroční projekt	SOU, SOŠ	15 000 Kč	0 Kč	13 225 Kč	28 225 Kč
25. 1. 2006	Podpora romské kultury	Libertín	24 000 Kč	0 Kč	21 970 Kč	45 970 Kč
15. 1. 2006	Adaptační kurz	Euroškola	15 000 Kč	0 Kč	35 300 Kč	50 300 Kč
16. 1. 2006	Ajaxův zápisník	MěÚ	7 946 Kč	0 Kč	0 Kč	7 946 Kč
bez čísla	Liberecko bez předs.	ZŠ A. Sovy	10 000 Kč	0 Kč	0 Kč	10 000 Kč
26. 1. 2006	Drogy a paragrafy	PPP ČL	5 000 Kč	0 Kč	15 000 Kč	20 000 Kč
CELKEM DLE PODÍLU			1 026 377 Kč	480 800 Kč	234 900 Kč	1 339 089 Kč
CELKEM DLE VYPLACENÝCH ČÁSTEK			1 507 177 Kč		234 900 Kč	
CELKEM			1 742 077 Kč			

Zdroj: Městský úřad Česká Lípa, manažer prevence, Tkáčová, D. DiS, tkalcova@mucl.cz

Příloha č. 4

	Název projektu	Realizátor	Cena projektů			Př g
			Podíl obce	Dotace a jiné zdroje	Vlastní podíl realizátora	
8.1.2007	Skaut 2007	Okr. rada JUNÁKA	75 364 Kč	0 Kč	15 436 Kč	7
7.1.2007	Sportovní dětský klub	Shotokan sport	60 000 Kč	0 Kč	54 700 Kč	6
3.1.2007	Aktivní využití volného času	ZvŠ Moskevská	129 600 Kč	0 Kč	56 400 Kč	13
9.1.2007	Mladý strážník	MP Česká Lípa	74 450 Kč	0 Kč	6 250 Kč	1
22.1.2007	Propagace K-centra	Pasant o.s.	79 400 Kč	0 Kč	14 100 Kč	7
28.1.2007	Klub Spirála	Libertin	10 000 Kč	0 Kč	2 000 Kč	1
27.1.2007	Edukační program	SPŠ	10 000 Kč	0 Kč	2 000 Kč	1
19.1.2007	Den s Libertinem aneb	ZŠ Partyzánská	13 600 Kč	0 Kč	2 400 Kč	1
24.1.2007	Na kolo jen s přílbou	MěÚ ČL	50 000 Kč	0 Kč	0 Kč	4
29.1.2007	Sport bez předsudků - Liberecko bez předsudků	SBP-Zaviko I., s.r.o.	20 000 Kč	310 000 Kč	254 944 Kč	2
30.1.2007	Činnost s dětmi ze sociálně slabších rodin	Klub Pathfinder	12 000 Kč	0 Kč	36 700 Kč	1
15.1.2007	Adaptační kurz 1. ročníků "Poznejme se navzájem"	EUROŠKOLA ČL, s. r. o.	15 000 Kč	0 Kč	25 900 Kč	1
31.1.2007	Adaptační kurz 1. ročníků	SPŠ ČL	18 000 Kč	0 Kč	48 500 Kč	1
11.1.2007	Den s Policií	Město ČL	90 000 Kč	0 Kč	0 Kč	8
16.1.2007	Ajaxův zápisník	Město ČL	7 712 Kč	0 Kč	0 Kč	
32.1.2007	Vnímaní pocitu bezpečí	Bc. Mojmír Železný	4 250 Kč	0 Kč	750 Kč	4
33.1.2007	Terapeutická místnost	Pasant, o. s.	47 100 Kč	8 400 Kč	0 Kč	4
34.1.2007	Bezpečné hřiště	Městská policie ČL	28 750 Kč	0 Kč	0 Kč	2
35.1.2007	Otevřený klub Spirála	DDM Libertin	13 770 Kč	0 Kč	2 430 Kč	1
36.1.2007	"Kdo si hraje - nezlobí"	ZŠ Dr. Miroslava Tyrše, p.o.	38 000 Kč	0 Kč	7 000 Kč	3
37.1.2007	Školní družina - Letapa	ZŠ ČL, Pátova 406, p.o.	51 100 Kč	0 Kč	15 200 Kč	5
38.1.2007	Otevřené hřiště při ZŠ Lada	ZŠ ČL, Šluknovská, p.o.	51 850 Kč	0 Kč	9 150 Kč	5
39.1.2007	"Měsíc pro bezpečný život"	ZŠ ČL, 28. říjana, p.o.	19 000 Kč	0 Kč	4 000 Kč	1
40.1.2007	Nákup lodí	Pathfinder, o. s.	11 100 Kč	0 Kč	2 000 Kč	1
CELKEM DLE PODÍLU			930 046 Kč	318 400 Kč	559 860 Kč	9
CELKEM DLE VYPLACENÝCH ČÁSTEK			1 248 446 Kč		559 860 Kč	
C E L K E M			1 808 306 Kč			2

